

שְׁרִיבֵי אֵלֶּה

פרשת
שְׁמוֹת
תשפ"ד

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַבָּאִים מִצִּרְיָמָה

תוכן

שיעורים

- 3 שיעור שנמסר לשובו בנים בית שמש חמישי ליל ט' בטבת ויגש
- 28 שיעור יום שני ויגש לאנ"ש מבת ים וטבת
- ◆◆◆
- 48 והתקדשתם: ילד שלא יבוא בקדושה - יחלוק על הצדיקים
- 50 הַפְּרִשָׁה: השם "משה" נשאר לדורי דורות
- ◆◆◆

בשער: מורינו הרב
בתפילת מעריב

נכתב ונערך

על ידי

בולג

שעל ידי

יפוצו מעינותך חוצה

בשורה משמחת

ב"ה ניתן לקבל את הגליון "שבבי אור" עם
השיעורים היומיים תפילות ותמונות ממורינו

הרב אליעזר ברלנד

מדי שבוע בערים:

בת ים

נתיבות

רעננה

באר שבע

פתח תקוה

אשדוד

ביתר

בית שמש

דימונה

העלון נתרם לעלוי נשמתה
הטהורה של האשה הצנועה
מרת דבורה בת ר' שמשון עליה
השלום מראשוני התלמידות
מתשל"ב
ת.ג.צ.ב.ה.

לפרטים נוספים או לקבלת הגליונות בערים נוספות:

058-3289-318

*9148
הקו של ברסלב

הקו המאחד ביותר
להתחדשות והתרחבת שאלה היו מעולם

דעם רעבינס' לייק The Rebbe's line 4433.03900.474 אירופה: 18.456.400007

ארץ ישראל: 02.800.8.800 אוקראינה: (38)9.4710.5602

שִׁיעוּרִים

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵר לְשׁוּבוֹ בְּנִים בֵּית שְׁמֹשׁ אֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לַיִל ט' בְּטַבַּת פְּרֻשֶׁת וַיִּגַּשׁ

פַּעַם כָּלֶם בְּרִסְלָב, כָּל הָעוֹלָם הָיָה בְּרִסְלָב, וְכָלֶם הִתְפַּלְלוּ זְכוֹרוֹנוֹת. וְשֵׁם כְּתוּב "וְעַל הַמְּדִינּוֹת יֹאמְרוּ" – עַל הַמְּדִינּוֹת – "אֵיזָה לְחַרֵּב אֵיזָה לְרַעֵב, אֵיזָה לְשָׁבִי, אֵיזָה לְשִׁבְעַע, אֵיזָה לְרְזוּן, אֵיזָה לְחַיִּים, אֵיזָה לְמוֹת". אִזְ הֵם הִלְכוּ לְפִי הַמְּחֻזָּר, כִּכָּה כְּתוּב בְּמַחְזוֹר, זֶה הַכֹּל בְּמַחְזוֹר כְּתוּב, זֶה לֹא שֶׁהָיָה לָהֶם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. בְּמַחְזוֹר כְּתוּב "וְעַל הַמְּדִינּוֹת... אָמְרוּ לְיוֹסֵף, מָה פִּתְאוּם אֵתָה פּוֹתֵר עַל הַתְּבוּאָה? גַּם אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לְפַתֵּר עַל הַתְּבוּאָה, מָה זֶה בְּעֵינָה? שְׁבוּלִים זֶה תְּבוּאָה, [גַּם] אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים. אָבֵל תְּבוּאָה גּוֹזְרִים בְּפִסְח [וּמִדּוּעַ הַחֲלוּם הָיָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה?].

כָּל זֶה מְבִיא כָּאֵן ה'מַעֲיֵנָה שֶׁל תּוֹרָה, צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶת הַפְּרָשָׁה

אִז כָּלֶם שׁוֹאֲלִים אֵיךְ הַחֲרַטְמִים לֹא יָדְעוּ לְפַתֵּר כִּזֶּה חֲלוּם פְּשׁוּט. מִיֵּלָא אָצֵל יוֹסֵף – אָצֵל שׁוֹר הַמְּשָׁקִים שׁוֹר הָאוֹפִים, סְלִי חֲרִי, מָה זֶה סְלִי חֲרִי, אֵף אַחַד לֹא יוֹדֵעַ, שְׁלוּשָׁה סְרִיגִים. אָבֵל כָּאֵן זֶה כָּל כֶּף פְּשׁוּט, שְׁבַע שְׁבוּלִים, שְׁבַע פְּרוֹת. שְׁבַע שְׁבוּלִים זֶה הַרְבֵּה אוֹכֵל, וְשְׁבַע...

[שׁוֹאֵל הַמַּעֲיֵנָה שֶׁל תּוֹרָה]: אֵיךְ הֵם לֹא יָדְעוּ כִּזֶּה חֲלוּם פְּשׁוּט, אֲלֹא הֵם הָיוּ כָּלֶם פַּעַם כָּלֶם בְּרִסְלָב, כָּלֶם הָיוּ מִתְפַּלְלִים בְּאוּמָן, וְהִתְפַּלְלוּ מוֹסֵף. בְּמוֹסֵף אוֹמְרִים, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי זֶה הָיָה [יוֹם שְׁחֻרּוֹר יוֹסֵף] רֹאשׁ הַשָּׁנָה. אוֹמְרִים: "וְעַל הַמְּדִינּוֹת בּו יֹאמְרוּ" – בְּזְכוֹרוֹנוֹת, יֵשׁ מְלַכּוּיּוֹת וְזְכוֹרוֹנוֹת, וַיֵּשׁ שׁוֹפְרוֹת. אִז הֵם הָיוּ מִתְפַּלְלִים זְכוֹרוֹנוֹת. הֵם הָיוּ

שָׁבֵט יֵשׁ כְּבָר הַמוֹן שְׁקִדּוֹת, זֶה הָיָה הַכֹּל כְּפָרִים עָרְבִים שָׁם שֶׁהֵם בְּרָחוּ, הֵם בְּרָחוּ בְּלִי כְּלוּם. עָשׂוּ דְוִידִקָּה לְקַחוּ תוֹתַח כְּזֶה וְעָשׂוּ רַעַשׁ, לֹא הָיָה פְּגָזִים, רַק עָשׂוּ רַעַשׁ גְּדוֹל, כְּמוֹ אָטוֹם, כָּלֶם בְּרָחוּ. בְּחִיפָה כָּלֶם בְּרָחוּ, פָּסַח הָיָה בְּשִׁבְתָּ, וּבִיּוֹם רְבִיעִי כְּבָר כָּלֶם בְּרָחוּ. הָיִיתִי יֶלֶד בֶּן עֶשֶׂר בֶּן-48[19], נוֹלַדְתִּי בֶן-38, (שְׁלוֹשָׁה) [שָׁשָׁה] יָמִים לְפָנַי תְּשָׁעִים וּשְׁמוֹנָה. אָנִי קָם בְּשָׁבַע בְּבִקְרָה, וְאֵין עָרְבֵי אֶחָד בְּעִיר, כָּלֶם בְּרָחוּ. וְהַקְּסֻטֵל זֶה הַמְּקוֹם הֵכִי, הַמְּבַצֵּר שֶׁל הָעָרְבִים הַמְּקוֹם הֵכִי חֲזַק, הֵם הָיוּ, כָּל הַמְּכוֹנִיּוֹת הַשְּׁרוּפוֹת זֶה מִהַקְּסֻטֵל. הֵם בְּרָחוּ כִּכְהָ בְּלִי יָרִיָּה אַחַת, שֶׁהֵלְכוּ לְכַבוֹשׁ לֹא מְצָאוּ עָרְבֵי אֶחָד שָׁם, כָּלֶם בְּרָחוּ כָּלֶם נִעְלְמוּ. וְכִכְהָ בְּכַפֵּר בְּדוֹ לֵיד שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא וְהַכֹּל, הֵם נִעְלְמוּ מְצָאוּ אֶת הָאֵל - אֶת הַסִּירִים עַל הָאֵשׁ, יָשָׁר הָיָה... הַחֲתָלִים לֹא אָכְלוּ שְׁלוֹשָׁה יָמִים, הָיָה לָהֶם אָכַל מוֹכֵן. אֲזַי כָּלֶם בְּרָחוּ, עֲכָשׁוּ מְלַמְּדִים אוֹתָם (- אֶת הָעָרְבִים) לֹא לְבָרַח, זֶה מְלַמְּדִים אוֹתָם מְרָצָה מְלַמְּדִים אוֹתָם. עֲכָשׁוּ מְרָצָה הֵם בְּכָלֶל נִגְדָה הַמְּלַחְמָה הַזֹּאת, אוֹמְרִים מָה זֶה מְלַחְמָה? מָה זֶה,

תְּמִיד עִם מְעִינָה שֶׁל תּוֹרָה'. [הַמְּחַבֵּר] הוּא נִרְצָח בְּתַשׁ"ד, עַל יְדֵי הַנְּאָצִים יַמ"ש, בְּאֶקְצִיָּה שְׁהִיְתָה בּוֹרְשָׁה.

"וַיַּחְלֵם שְׁנִית" (בְּרִאשִׁית מ"א ה') אֲזַי אָמְרוּ לוֹ [לְיוֹסֵף] הַחֲרֻטְמִים: מָה אֵיזָה שְׁטוּיּוֹת אַתָּה מְדַבֵּר, אַתָּה לֹא מְתַבֵּשׁ?! אָדָם כְּזֶה חָכָם כְּמוֹךָ אוֹמֵר שְׁשִׁבּוּלִים זֶה תְּבוּאָה, וּפְרוֹת זֶה בְּנוֹת אֵיזָה שְׁטוּיּוֹת זֶה. שְׁבּוּלִים זֶה מְדִינּוֹת, מָה שִׁיךְ שְׁבּוּלִים לְמְדִינּוֹת? בְּדִיוֹק הַפּוֹךְ. יוֹסֵף אָמַר שְׁבּוּלִים זֶה תְּבוּאָה, זֶה הַפֶּשֶׁט, יֶלֶד בְּגִיל שְׁלוֹשׁ גַּם יוֹדֵעַ לְפָתוֹר אֶת זֶה. אֲזַי אָמְרוּ לוֹ: לֹא. תְּבוּאָה זֶה בְּפֶסַח, פְּרוֹת זֶה שְׁבּוּעוֹת.

כִּי [בְּשִׁבּוּעוֹת שְׁדָנִים עַל] פְּרוֹת שְׁמִים שׁוֹשְׁנִים, אַתָּם שְׁמִים שׁוֹשְׁנִים נִכּוֹן? בְּבִיתְךָ, גַּם בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַחֲדָשׁ תְּשִׁימוּ שׁוֹשְׁנִים, צְרִיכִים לֹא לְשַׁכַּח. אָבֵל גּוֹזְרִים עַל הַפְּרוֹת, לֹא עַל הַשׁוֹשְׁנִים. עַל הַשׁוֹשְׁנִים גּוֹזְרִים בְּט"ו בְּשָׁבַט. "הַשְּׁקִדָּה פּוֹרַחַת..." אֲזַי יֵשׁ שְׁקִדּוֹת.

כָּל הַדְּרָךְ לְעֵינַי כָּרָם יֵשׁ שְׁקִדּוֹת, מִי שְׁנוֹסֵעַ לְעֵינַי כָּרָם, כְּבָר מֵא'

זֶה לֹא הָאֲרִץ שְׁלֹכֶם, תִּלְכוּ מִפֶּה, תִּלְכוּ לְיוֹהֲנֶסְבֹּרְג, תִּלְכוּ לְמַפְלֵי וַיִּקְטֹרְיָהּ.

עֲכָשׁוּ רְאִינוּ [בִּ"הֲתַחְדָּשׁוּת] אֶת הַתְּמוֹנוֹת שֶׁל מַפְלֵי וַיִּקְטֹרְיָהּ, הֵייתָ בְּמַפְלֵי וַיִּקְטֹרְיָהּ? הֵיינוּ בְּמַפְלֵי וַיִּקְטֹרְיָהּ, הֵיינוּ שָׁם. בַּעֲשָׂרָה בְּטַבַּת הֵיינוּ בְּמַפְלֵי וַיִּקְטֹרְיָהּ, עֲכָשׁוּ מִחֵר זֶה עֲשָׂרָה בְּטַבַּת, אֲמַרְנוּ שְׁעוֹר שְׁעָה וְחֻצִי. וּפֶה [בְּאֲרִץ] יָרַד שְׁלֹג, שְׁלֹג כְּזֶה שֶׁכָּבַר לֹא יָרַד עֲשָׂרִים שָׁנָה, עַד שֶׁהִגִּיעַ עַד הַבְּרָכִים. לֹא הָיָה חֲשָׁמַל, רַק חֲשָׁמַל בְּחוּמָה הַשְּׁלִישִׁית הָיָה. כָּל יְרוּשָׁלַיִם לֹא הָיָה חֲשָׁמַל חוּץ מִהַחוּמָה הַשְּׁלִישִׁית. בְּאוֹלָם הָיָה חֲשָׁמַל, [בְּהִלּוּלָתָ] ר' נִתָּן הָיָה חֲשָׁמַל. וְכָל הַחֲשָׁמַל נָפַל, כָּל הַחוּטִים נִקְרְעוּ. הָיָה שְׁלֹג כְּזֶה שֶׁכָּמוּ בְּסִיבִיר, אֲנָשִׁים הִלְכוּ עַד הַבְּרָכִים בְּשְׁלֹג.

כְּמוֹ שֶׁהָרַב גְּרוֹסְבֶּרְג, הַכֹּהֵן אֶת הָרַב גְּרוֹסְבֶּרְג. אִזּוֹ הוּא סֵפֶר:

"שֶׁשׁ אֲנֹכִי עַל אֲמַרְתָּךְ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רַב" (תְּהִלִּים קי"ט קס"ב) הוּא אוֹמֵר שֶׁהָיָה שְׁלֹג עַד הַבְּרָכִים, וַיְהוּדֵי אֶחָד מִגִּיעַ לְכַתֵּל, הַחֲלִיט לְלַכֵּת לְכַתֵּל. בְּקִשִׁי הַצְּלִיחַ לְהוֹצִיא אֶת הָרִגְלִים מִהַשְּׁלֹג, הוּא רוֹאֵה אֲשֶׁה שָׁמָּה בְּקַפּוֹת. הִיא אוֹמַרְתָּ הָיָה לִי פֶה חֲמֵשׁ אֶלֶף דּוֹלָר, שְׁמַתִּי אֶלְפִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּקַפּוֹת, טוֹב שֶׁהִגַּעְתָּ, בְּאֵתִי לְחַלֵּק, אִין אֶף אֶחָד בְּכַתֵּל. אִזּוֹ אָדָם הוֹלֵךְ לְכַתֵּל, הוּא יְכוּל לְקַבֵּל עֶשְׂרֵי אֶלֶף דּוֹלָר, שְׁאָדָם יֵלֵךְ. אָדָם מִגִּיעַ בְּשְׁלֹג אִזּוֹ מִגִּיעִים הִרְבֵּה עֲשִׂירִים לְחַלֵּק כֶּסֶף, וּמִי שֶׁמִּגִּיעַ מְקַבֵּל אֶת כָּל הַכֶּסֶף. אִזּוֹ הוּא קִבֵּל אֶת כָּל הָאֶלְפִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת [שְׁנוֹתָרוּ], וְהוּא הַצְּטֵעַר עַל הָאֶלְפִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת שֶׁהוּא הִפְסִיד, כִּי הִיא אֲמַרְתָּ שְׁמַתִּי בְּכַתֵּל [בְּקוֹפֵת צְדָקָה] אֶלְפִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת.

אִזּוֹ "שֶׁשׁ אֲנֹכִי עַל אֲמַרְתָּךְ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רַב" זֶה הָיָה יַעֲלֵ. כִּי גִדְעוֹן רָאָה¹ "צְלִיל לְחֵם שְׁעוֹרִים"

❁ מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

¹ שׁוֹפְטִים פֶּרֶק ז

(ט) וַיְהִי בְּלֵילָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי יְהוָה קוּם רַד בְּמַחְנֶה כִּי נִתְּנִיו בְּיָדְךָ: (י) וְאִם יָרָא אֶתְּהָ לְרַדְתָּ רַד אֶתְּהָ וַיִּפְרָה נַעֲרָה אֵל הַמַּחְנֶה: (יא) וְשָׁמַעְתָּ מֶה יִדְבְּרוּ וְאַחַר תִּתְּקַנֶּה יְדֶיךָ וַיִּרְדֶּת בְּמַחְנֶה וַיִּרַד הוּא וַיִּפְרָה נַעֲרָה אֵל קִצָּה הַחֲמִשִּׁים אֲשֶׁר בְּמַחְנֶה: (יב)

וּמִדָּוָן וְעַמְלֵק וְכָל בְּנֵי מִדְּבָר נִפְלִים בְּעַמְּךָ בְּאַרְבֶּה לְרַב וְלִגְמֻלֵיהֶם אִין מִסְפָּר בְּחוּל שְׁעַל שְׁפֹת הַיָּם לְרַב: (יג) וַיִּבְאֵר גִּדְעוֹן וְהִנֵּה אִישׁ מִסְפָּר לְרַעְהוּ חֲלוּם וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלוּם חֲלַמְתִּי וְהִנֵּה צְלִיל לְחֵם שְׁעוֹרִים מִתְּהַפֵּף בְּמַחְנֶה מִדָּוָן וַיִּבְאֵר עַד הָאֶהָל וַיִּפְרָה וַיִּפֹּל וַיִּהַפְּכֶהוּ לְמַעֲלָה וְנִפְּלָה הָאֶהָל: (יד) וַיִּשְׁעוּ רַעְהוּ וַיֹּאמֶר

לו. בְּסֶף הַכֹּל הוּא הֶלֶךְ לְחַבֵּט חֲטִיִּם. לֹא יָדְעוּ הֶלְכוֹת לֹא הָיָה מִי שִׁילְמַד לֹא הָיָה שְׁעוֹרִים בְּהֶלְכוֹת לֹא הָיָה הַר' אֹפִיר מְלָפָה. אִף אֶחָד לֹא יָדַע שְׁאַסּוֹר לְחַבֵּט חֲטִיִּם [בְּיוֹם טוֹב, וְהָרִי גִדְעוֹן עָשָׂה כִּךְ בְּיוֹם טוֹב שֶׁל פֶּסַח]², הוּא הֶלֶךְ לְחַבֵּט חֲטִיִּם בְּגַת. בְּגַת עוֹשִׂים יֵיז, לֹא עוֹשִׂים... זֶה לֹא גֶרֶן. הוּא הֶלֶךְ לְחַבֵּט חֲטִיִּם, זֶה

זֶה גַּם הָיָה בְּלִיל סְפִירַת הָעֶמֶר. שְׁהוֹפֵף אֶת הָאֵהָל, כָּל הָאֵהָל הִתְהַפֵּף. אִז אָמַר לוֹ אֶחָד הָאֲרָמִים זֶה הָיָה שֶׁל אָרֶם, זֶה "חֶרֶב ה' וְלִגְדָעוֹן" (שָׁם כ') זֶה שְׁאֵהָל הִתְהַפֵּף, זֶה מְרָאָה שְׁגָדְעוֹן יִנְצַח.

גִדְעוֹן [הֶלֶךְ כִּי הוּא] רָצָה לְדַעַת, הוּא לֹא הָיָה נְבִיא, וְה' אֹמַר לוֹ "לֵךְ בְּכוֹחֶךָ זֶה" בָּא מְלֶאכֶּה וְאָמַר

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

הוּא הִכָּה בְּכוֹרֵיהֶם שֶׁל מִצְרַיִם וְהוֹצִיא מִשָּׁם לְאֲבוֹתֵינוּ בְּלִילָה הוּא וְהִכָּה בְּכוֹרֵיהֶם שֶׁל מִצְרַיִם וְהוֹצִיא מִשָּׁם יִשְׂרָאֵל שְׂמֹחִים. וְכִיּוֹן שֶׁלְמַד סִנְגוּרִיא עַל יִשְׂרָאֵל, אָמַר הַקֵּב"ה דִּין הוּא שְׁאֵגָלָה אֲנִי בְּכַבּוּדִי עָלָיו שְׁנֹאמַר וַיִּפֵּן אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ בְּכַחַךְ זֶה, אָמַר לוֹ הַקֵּב"ה יֵשׁ בְּךָ כַּח לְלַמֵּד סִנְגוּרִיא עַל יִשְׂרָאֵל בְּזוֹכְתֶךָ הֵם נְגָאִלִים שְׁנֹאמַר וְהוֹשַׁעַת אֶת יִשְׂרָאֵל.

אִין זֹאת בְּלִתִּי אִם חֶרֶב גְּדָעוֹן בֵּן יוֹאֵשׁ אִישׁ יִשְׂרָאֵל נָתַן הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ אֶת מִדְּיָן וְאֶת כָּל הַמַּחְנֶה: (טו) וַיְהִי כִשְׁמַע גְּדָעוֹן אֶת מִסְפַּר הַחֲלוֹם וְאֶת שְׁבָרוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוֶי וַיֵּשֶׁב אֶל מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר קוֹמוּ כִּי נָתַן יְהוָה בְּיַדְכֶם אֶת מַחְנֶה מִדְּיָן:

² יִלְקוּט שְׂמֵעוּנִי שׁוֹפְטִים פֶּרֶק ו רִמּוֹ סב

אָמַר ר' יְהוּדָה בְּר שְׁלוֹם לִיל פֶּסַח הִיא אוֹתוֹת הַלֵּילָה שְׁאֲמַר לוֹ "וַיֹּאֲיָה כָּל נַפְלְאוֹתָיו" (שׁוֹפְטִים ו, יג) הִיכֵן הֵם הַפְּלֵאִים שְׁעָשָׂה הָאֱלֹהִים לְאֲבוֹתֵינוּ בְּלִילָה

דָּשׁ זֶה אֲסוּר, זֶה אֲסוּר מְלֹאכָה, אֶפְשָׁר לְהִבִּין אֶת זֶה!.

אז רק מי שִׁילַק בְּלִשׁוֹנוֹ אֵז לְקַחוּ שְׁלוֹשׁ מְאוֹת, אֵז שֶׁם הִלְכוּ מוֹל מְלִיוֹנִים. כְּמוֹ בְּחִנוּפָה, שְׁנִשְׁאָרוֹ שְׁמוֹנֶה מְאוֹת [עִם יְהוּדֵי הַמַּכְבִּי, בְּתַחֲלָה] הָיוּ שְׁלוֹשׁ אֲלֶף, כִּי הֵם רָאוּ אֶת הַפִּילִים כְּלָם בְּרָחוּ. פִּילִים זֶה טְנָקִים, פִּילִים זֶה אֵי אֶפְשָׁר, זֶה עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ סְנַטִּמֶטֶר עֲבִי, זֶה יוֹתֵר מִטְּנָק, פִּיל זֶה יוֹתֵר מִטְּנָק, זֶה יוֹתֵר מוֹגֵן מִטְּנָק. וְאֶלְעָזָר [אֲחֵי יְהוּדָה הַמַּכְבִּין] הֵלֶךְ וְהַפִּיל מְעַף אוֹתוֹ. הָיוּ חֲמִשָּׁה אֲחִים, רִשְׁי אֹמֵר שְׁתֵּים עָשָׂרָה כְּנֶרְאָה שְׁהִיָּה עוֹד כְּמָה שְׁלֹא הִשְׁתַּתְּפוּ בְּקָרְב, אוֹ יַחַד עִם יוֹחָנָן עִם הָאֲחִים שֶׁל מִתְּתִיָּהוּ. כִּי לְפִי הַמְּדַרְשִׁים לְיוֹחָנָן גַּם הָיָה חֲמִשָּׁה בָּנִים, אָבִא שֶׁל מִתְּתִיָּהוּ, וְהוּא חֲמִשָּׁה, זֶה עֲשָׂר, וְעוֹד שְׁנַיִם, [אוֹלֵי הַכוּוֹנָה לְמִתְּתִיָּהוּ וְיוֹחָנָן עִצְמָם]. רִשְׁי אֹמֵר בְּיֹחֵי זֶה שְׁתֵּים עָשָׂרָה, עֲכָשׁוּ נִקְרָא יֹחֵי בְּשָׁבוּעַ הַבָּא.

”מִחֵץ מִתְּנִיּוֹ קָמְיוֹ וּמִשְׁנֵאֵיו מִי יְקוֹמוּן” (דְּבָרִים ל"ג י"א) זֶה מִתְּתִיָּהוּ וְשְׁתֵּים עָשָׂרָה בְּנָיו³. אֲבָל אֲנַחְנוּ

זֶה אֲסוּר דְּאוֹרִיתָא, הוּא חֵיב מְלֻקוֹת. אֲבָל הוּא לֹא אֶכְפֵּת לוֹ מִהַמְּלֻקוֹת, הוּא הֵלֶךְ וְחִבֵּט חֲטִים בְּגַת, "לְהִנָּס מִפְּנֵי מִדְּיָן" (שׁוֹפְטִים ו'^א).

מִמִּדְּיָן בָּאוּ מִלְּיוֹנִים שֶׁל מִלְּיוֹנִים, כְּלָם נוֹפְלִים בְּעַמֻּק. כַּחוֹל הַיָּם, הָיוּ כַּחוֹל הַיָּם, כַּחוֹל הַיָּם הֵם הָיוּ. וְה' אָמַר לְגִדְעוֹן לֹא צָרִיךְ כָּל הִרְבֵּה אֲנָשִׁים, הוּא בָּא עִם שְׁלוֹשִׁים וּשְׁתֵּים אֲלֶף, ה' אָמַר לֹא צָרִיךְ שְׁלַח אוֹתָם הַבֵּיתָה "הִירָא וְרַךְ הַלְּכָב" (דְּבָרִים כ' ח') אֵז מִשְׁלוֹשִׁים וּשְׁתֵּים הִלְכוּ עֲשָׂרִים וּשְׁתֵּים. נִשְׂאָר עֲשָׂר [אֲלֶף], גַּם עֲשָׂר אֲנִי לֹא צָרִיךְ, מָה לִּי וְלְעֲשָׂר...? תוֹרִיד אוֹתָם לְנַחַל, אֵז מִי שֶׁשָּׂם אֶת הָרֹאשׁ בַּמַּיִם, נִפְסָל, רַק מִי שֶׁלְּקַח מַיִם עִם הַכֶּף הֵיךְ מְלַקֵּק עִם הַלְּשׁוֹן, אֵז הוּא נִשְׂאָר לְהִיוֹת חֵיל.

עֲכָשׁוּ הַחֵילִים אָמְרוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! [בְּרַמְקוֹל שֶׁל הַמַּסְגָּד בְּגִינִין], הַעִיפוּ אוֹתָם מִהַצֶּבֶא. אֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין אֶת זֶה, צָבֵא שֶׁל מִשְׁגָּעִים, צָבֵא שֶׁל חוֹלֵי נֶפֶשׁ! אֵי

מֵרֵאִי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

(יא) בְּרַךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפְעָלֵי יָדָיו תִּרְצֶה מִחֵץ מִתְּנֵים

³ דְּבָרִים לג

נְהִיָּה מְלֵא תוֹלְעִים עוֹד בְּחַיִּים,
וְשֵׁם הוּא קָבוֹר בְּאַיִזָּה תַעֲלֶה, אֵין
לוֹ קָבֵר (- ומצבה).

כִּי אֵת הָאוֹצְרוֹת שֶׁל אֶלְפִסְנֹדֶר
מוֹקְדוֹן מְצָאוּ. כִּי הָיָה 'סְלֶאקוֹס',
בְּ'סְלֶאקוֹס' הָיָה אֲנִטְיוֹכוֹס, וְזֶה
כָּבֵר, [אֲנִטְיוֹכוֹס] הִרְשָׁע
[שֶׁהִחֲשׂוּמָאִים נִלְחַמוּ בּוֹ] זֶה כָּבֵר
הֶרְבִּיעִי. הַשְּׁלִישִׁי הוֹצִיא אֵת אַרְץ
יִשְׂרָאֵל מֵהַמְצָרִים, הַמְצָרִים קָבְלוּ
אֵת אַרְץ יִשְׂרָאֵל, כְּתוּב שֶׁהִקְרָן
הַגְּדוּלָּה נִהְפְּכָה לְאַרְבַּע⁴. אַרְבַּע

יֹדְעִים שֶׁהָיָה חֲמֻשָּׁה: הָיָה
יְהוּדָה, יוֹחָנָן, [שְׁמַעוֹן], יוֹנָתָן,
וְאַלְעָזָר שְׁנַמְעָךְ עַל יְדֵי הַפִּיל.
אֶלְעָזָר דָּקֵר אֵת הַפִּיל, וְהַפִּיל
מָעַךְ אוֹתוֹ, הוּא חָשַׁב שֶׁזֶה הַמֶּלֶךְ
[עַל הַפִּיל]. כִּי הַמֶּלֶךְ [הַיּוּנָנִי] הָיָה
בְּפָרְס, הוּא כָּבֵר אַחֲרֵי שֶׁהוּא
כָּבַשׁ אֵת יְרוּשָׁלַיִם אֵת יְהוּדָה, אִז
הוּא הִלָּךְ לְכַבוֹשׁ אֵת פָּרְס. אִז
הוֹדִיעֵנו לוֹ שִׁישׁ מָרְד, אִז הוּא עֲזַב
אֵת הַמֶּלְחָמָה בְּפָרְס. בְּדֶרֶךְ הוּא
קָבַל נֶמֶק וְדַחְפוֹ אוֹתוֹ עִם קַרְשִׁים
לְתוֹךְ הַתַּעֲלוֹת, כֹּל הַגּוֹף שֶׁלוֹ

מְרָאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

אֲשֶׁר רִאִיתִי עִמָּד לִפְנֵי הָאֵבֶל וַיִּרַץ אֵלָיו בְּחַמַּת
כַּחוֹ: (א) וְרִאִיתִיו מִגִּיעַ אֶצְלֵי הָאֵיל וַיִּתְמַרְמֵר אֵלָיו
וַיִּךְ אֵת הָאֵיל וַיִּשְׁבֵּר אֵת שְׁתֵּי קַרְנָיו וְלֹא הָיָה כַחַ
בְּאֵיל לְעִמָּד לִפְנֵי וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיִּרְמָסֵהוּ וְלֹא
הָיָה מִצְּלִיל לְאֵיל מִיָּדוֹ: (ב) וַצִּפִּיר הָעֵצִים הַגְּדִיל עַד
מְאֹד וַכְּעָצְמוּ וַשְּׁבִרָה הִקְרָן הַגְּדִלָּה וַתַּעֲלֶנָּה חוֹזֹת
אַרְבַּע תַּחְתֵּמֶיהָ לְאַרְבַּע רִחוֹת הַשָּׁמַיִם:

פִּירַשׁ הָאֵבֶן עוֹרָא: (ג) וַצִּפִּיר. וְכַעֲמוּ - בַּעֲבוּר
שִׁמַּת אֶלְכַסְנֹדְרוֹס כֹּאשֶׁר גְּבַרְהָ יָדוּ וּבִימֵי בַחְרוֹתוֹ
כְּמוֹ בֶן שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מֵת: וַתַּעֲלֶנָּה חוֹזֹת - קַרְנִים
בַּחוֹזֹת וְזֶה שֶׁנַּחֲלָקָה מַלְכוּתוֹ לְאַרְבַּעַה מַלְכִים:
לְאַרְבַּע רִחוֹת הַשָּׁמַיִם - זֶהוּ וּד' רֵאשִׁין לְחַיּוֹתָא
מְקוֹם הַמַּלְכוּת לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַמְקוֹם הַרְאִשׁוֹן
אַרְם וְהַשְּׁנִי הוּא מִצְרַיִם וְהַשְּׁלִישִׁי אַרְץ יִשְׂרָאֵל
וְהַרְבִּיעִי אַרְץ פָּרַס וְכַתּוּב בַּסְּפָרִי הַמַּלְכִים:

[נְבוּאָה עַל עֵינֵין זֶה מוּבָא גַם כֹּאן: דְּנִיָּאל פֶּרֶק-ז]

(א) בְּשֵׁנַת תְּדָה לְבִלְאִשְׁצַר מֶלֶךְ בְּבָל דְּנִיָּאל חָלַם
תְּהָה וְחוֹזֵי רֵאשֶׁה עַל מִשְׁכַּבָּה בְּאֵדוֹן חֲלָמָא כְּתַב
רֵאשׁ מְלוֹין אֲמַר:
רש"י: בְּאֵדוֹן חֲלָמָא כְּתַב. אִז (הַחֲלוֹם כְּתַב) וְרֵאשִׁי
הַדְּבָרִים אֲמַר:

קָמְיוּ וּמְשַׁנְאִיו מִן יְקוּמוֹן:

פִּירַשׁ: "מַחֲץ מֵתָנִים קָמְיוּ - מַחֲץ קָמְיוּ מִכַּת
מֵתָנִים כְּעֵינֵין שְׁנַאמְר וּמֵתָנִים תְּמִיד הַמַּעַד וְעַל
הַמַּעוּרָרִין עַל הַכְּהוֹנָה אֲמַר כּוּ. ד"א רֵאשׁ שְׁעֵתִידִין
חֲשִׁמוּנָאֵי וּבְנֵינֵי לְהַלָּחֵם עִם עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וְהַתַּפְּלַל
עֲלֵיהֶם לְפִי שְׁהִיו מוֹעֲטִים "בֶּן בְּנֵי חֲשִׁמוּנָאֵי
וְאַלְעָזָר כְּנַגַּד כְּמַה רַבְבוֹת לִכְךָ נִאמַר בְּרַךְ ה' חִילוֹ
וּפּוֹעַל יְדֵי תְרַצָּה: וּמְשַׁנְאִיו מִן יְקוּמוֹן - מַחֲץ קָמְיוּ
וּמְשַׁנְאִיו מֵהַיּוֹת לְהֵם תְּקוּמוּהָ:

⁴ סֵפֶר דְּנִיָּאל פֶּרֶק ח

(א) בְּשֵׁנַת שְׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בְּלָאִשְׁצַר הַמֶּלֶךְ חוֹזֵן
נִרְאָה אֵלָיו אֵין דְּנִיָּאל אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלָיו בְּתַחֲלָה: (ב)
וְאַרְאָה בְּחוֹזוֹן וְהִי כְּרֵאִתִּי וְאֵין בְּשׁוֹשׁ הַבִּידָה אֲשֶׁר
בְּעֵלְמֵס הַמִּדְּבָרָה וְאַרְאָה בְּחוֹזוֹן וְאֵין הִיִּתִי עַל אוֹבֵל
אוֹלִי: (ג) וְאֲשָׂא עֵינֵי וְאַרְאָה וְהִנֵּה אֵיל אֶחָד עִמָּד
לִפְנֵי הָאֵבֶל וְלוֹ קַרְנִים וְהַקְרָנִים גְּבוּהוֹת וְהָאֲחַת
גְּבוּהָה מִן הַשְּׁנֵיִת וְהַגְּבוּהָה עֲלָה בְּאַחְרֶיהָ: (ד) רִאִיתִי
אֵת הָאֵיל מִנְגַּח מִיָּה וְצִפּוֹנָה וְנִגְבָּה וְכָל חֵלֵת לֹא
עִמָּדוֹ לִפְנֵי וְאֵין מִצְּלִיל מִיָּדוֹ וְעֵשָׂה כְּרַצְנוֹ וְהַגְּדִיל:
(ה) וְאֵין הִיִּתִי מִבֵּין וְהִנֵּה צִפִּיר הָעֵצִים בָּא מִן
הַמַּעֲרָב עַל פְּנֵי הַהָרִין וְאֵין נוֹגֵעַ בְּאַרְץ וְהַצִּפִּיר
קָרַן חוֹזֵת בֵּין עֵינָיו: (ו) וַיָּבֵא עַד הָאֵיל בְּעַל הַקְרָנִים

מִיִּשְׂרָאֵל. וְהוּא רָצָה גַם לְכַבֵּשׁ
אֶת מִצְרַיִם, אֲזַי בָּאוּ הַרֹמְאִים
עָשׂוּ לוֹ עֲגוּל, אָמְרוּ אֵת זֶה אֵתָה
לֹא יִכּוֹל לְכַבֵּשׁ.

אָבֵל כָּתוּב בַּגְּמָרָא: בְּדָף ט' עֲמוּד
ב' שְׁעָשׂוּ בְרִית⁵, מְצָאוּ אֵת

זֶה אֲסִיָּא הַקְּטָנָה - טוֹרְקִיָּה
וּמְקֻדוּנָה וַיּוֹן זֶה פְּלִיפּוֹס. וְאַחֲרֵי
זֶה יֵשׁ לָנוּ אֵת סְלֹאקוֹס, זֶה
סוֹרִיָּה וְאַרְם נְהָרִים. וְתִלְמֵי זֶה
מִצְרַיִם וַיִּשְׂרָאֵל. אֲזַי בָּא הַשְּׁלִישִׁי
וְהִצְלִיחַ לְהוֹצִיא אֶת מִצְרַיִם

מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

עֲלֵעִין בְּפוּמִיָּה. שֶׁלֶשׁ צִלְעוֹת רַבּוּתוֹ פִּירֵשׁוּ ג'
מְדִינַת הַיּוֹ תְּמִיד מוֹרְדוֹת בַּהּ וּמְשִׁלְמוֹת עִמָּה
פְּעָמִים בּוֹלְעֵת וּפְעָמִים פּוֹלְטֵת זֶהוּ בְּפוּמָה בִּין
שְׁנַיִם פְּעָמִים הוֹיָן לְשֵׁנָה פְּעָמִים לְתוֹכָן וְאֵי אֹמֵר
תֵּלֵת עֲלֵעִין שְׁלֹשָׁה מַלְכִים שִׁיעֲמָדוּ לְפָרֶס כּוֹרֵשׁ
וְאַחֲשׁוּרוּשׁ וּדְרִיּוֹשׁ שֶׁבְנֵה הַבַּיִת: בֶּשֶׁר שְׂגִיא.
בֶּשֶׁר הַרְבֵּה

(1) בְּאַתֵּר דְּנֶהָה הָיִית' וְנָאֵרוּ אַחֲרֵי כְּנִמְר' וְלָהּ גְּפִין
אֲרַבְּעָ דִּי עוֹף עַל (גְּבִיָּה) גְּבִיָּה וְאַרְבַּעָה רֵאשִׁין
לְחִיּוֹתָא וְשִׁלְטָן יְהִיב לָהּ:

רש"י: גְּפִין אֲרַבְּעָ וְגו'. וְאַרְבַּעָה רֵאשִׁין. הֵם ד'
מוֹשִׁלִים שֶׁחֲלַק לָהֶם אֲלֶכְסַנְדְּרוֹס מוֹקְדוֹן בְּמִתּוֹ
אֵת מַלְכוּתוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִפְר' יוֹסֵף בֶּן גּוֹרִיוֹן
שֶׁהַחַיָּה הָאֵת הַשְּׁלִישִׁית הִיא מַלְכוּת אֲנַטְיוֹכּוֹס
וְנִקְרָא נִמְר' עַל שֵׁם שְׁחִיתָהּ גּוֹרֵת גּוֹרֵת עַל יִשְׂרָאֵל
מִנְעוּמְרוֹת וּמִשְׁנוֹנוֹת זֶה מוֹז': וְשִׁלְטָן יְהִיב לָהּ.
וּמִמְשָׁלָה נִתְּנָה לָהּ:

⁵ עֲבוּדָה זֶרֶה ח, ע"ב:

מֵאִי קֶרְטִיסִים אֲמַר רַב יְהוּדָה אֲמַר שְׁמוּאֵל יוֹם
שֶׁתְּפָסָה בּוֹ רוּמֵי מַלְכוּת וְהִתְנַיָּא קֶרְטִיסִים יוֹם
שֶׁתְּפָסָה בּוֹ רוּמֵי מַלְכוּת אֲמַר רַב יוֹסֵף שְׁתֵּי
תְּפִיסוֹת תְּפָסָה רוּמֵי אַחַת בִּימֵי קִלְפִטְרָא מַלְכָּתָא
וְאַחַת שֶׁתְּפָסָה בִּימֵי יוֹנִים דְּכִי אֵתָא רַב דִּימֵי אֲמַר
תֵּלְתִין וְתִרְיָן קֶרְבֵי עֲבָדוּ רוּמֵי בְּהַדִּי יוֹנָי וְלֹא
יִכְלוּ לָהּ עַד דְּשִׁתְּפִינְהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּהַדִּיָּהוּ וְהִכִּי
אֲתָנוּ בְּהַדִּיָּהוּ אֵי מִינָן מַלְכֵי מַנִּיכּוֹ הַפְּרָכֵי אֵי
מַנִּיכּוֹ מַלְכֵי מִינָן הַפְּרָכֵי וְשִׁלְחוּ לָהּ רוּמֵי לְיוֹנָי
עַד הָאֵידָנָא עֲבִידָנָא בְּקֶרְבָּא הִשְׁתָּא נַעֲבִיד בְּדִינָא
מִרְגְּלִית וְאַבְן טוֹבָה אִיוּ מַהֵן יַעֲשֶׂה בְּסִיס לְחַבִּירוּ
שִׁלְחוּ לָהּ מִרְגְּלִית לְאַבְן טוֹבָה אֲבָן טוֹבָה (וְאִינֵךְ)
[וְאַנְךְ] אִיוּ מַהֵן יַעֲשֶׂה בְּסִיס לְחַבִּירוּ אֲבָן טוֹבָה

(ב) עֲנָה דְּנִיָּאל וְאָמַר חֲזוּה הָיִית' בְּחַזוּי עִם לִילְיָא
וְנָאֵרוּ אֲרַבְּעָ רוּחֵי שְׁמִיָּא מְגִיחִין לְיָמָא רַבָּא:

רש"י: וְאִרוּ. וְהֵנָּה: אֲרַבְּעָ רוּחֵי שְׁמִיָּא מְגִיחִין וְגו'.
ד' רוּחוֹת נוֹשְׁבוֹת בְּאוֹת מַד' רוּחוֹת הָעוֹלָם
וְנִלְחַמּוֹת עִם הַיָּם הַגְּדוֹל וְסוּעֵרוֹת אוֹתוֹ:

(ג) וְאַרְבַּע חִיּוֹן בְּרַבְרָבִין סְלָקוֹן מוֹ יָמָא שְׁלֵגוֹן דָּא מוֹ
דָּא:

רש"י: וְאַרְבַּע חִיּוֹן. וְד' חִיּוֹת: שְׁנֵי דָא מוֹ דָּא.
מִשְׁנוֹנוֹת זֶה מוֹז':

(ד) כְּדָמִיתָא כְּאַרְיָה וְגִפִּין דִּי נִשְׂר לָהּ חֲזוּה הָיִית' עַד
דִּי מְרִיטוֹ גְּפִיָּה וְנִטְיִילַת מוֹן אֲרַבְּעָ וְעַל רִגְלֵיָן כְּפָנֵשׁ
הַקְּדִימָת וְלִבָּב אָנֵשׁ יְהִיב לָהּ:

רש"י: קְדִימָתָא כְּאַרְיָה וְגִפִּין דִּי נִשְׂר לָהּ. הִיא
כְּאַרְיָה וְלָהּ כְּנִפֵי נִשְׂר זֶה הִיא מַלְכוּת כְּבַל שֶׁהִיָּתָה
מוֹשִׁלַת בְּאוֹתָהּ שְׁעָה וְכךָ רָאָה אוֹתָהּ יִרְמִיָּה
שֶׁנֶּאֱמָר עֲלָה אֲרִיָּה מִסְּבָכוֹ (יִרְמִיָּה ה) וְאֹמֵר הִנֵּה
כְּאַשֵׁר יִדָּאָה וְגו' (שֵׁם מַח): עַד דִּי מְרִיטוֹ גִּפְּהָ.

נִמְרָטוֹ כְּנִפְיָה זֶה הִיא רִמּוֹ לְמַפְלַתָּה: וְנִטְיִילַת מוֹן
אַרְעָא. ל' נִסְתַּלַּק מוֹן הָאֲרִיָּן רִמּוֹ שֶׁתְּבַטֵּל הַמַּלְכוּת
מוֹן הָאֲרִיָּן: וְלִבָּב אֲנֵשׁ. ל' חִלְשׁוֹת כְּמוֹ יַדְעוּ הַגּוֹיִם
אֲנוּשׁ הַמָּה סִלָּה: (ה) וְנָאֵרוּ חִיּוֹת אַחֲרֵי תִּנְבְּיָה דְּמִיָּה
לְדָב' וְלִשְׁטֵר חַד הַקְּמֵת וְתִלְת' עֲלֵעִין בְּפִמָּה בִּין
(שְׁנִיָּה) שְׁנָה וְכֵן אָמְרִין לָהּ קוּמֵי אֲבָלֵי בֶּשֶׁר שְׂגִיא

רש"י: אַחֲרֵי. אַחֲרַת: תְּנִינָה. שֶׁעֲלֵתָה שְׁנִיָּה מוֹן הַיָּם:
דְּמִיָּה לְדוּב. זֶה רִמּוֹ לְמַלְכוּת פָּרֶס שֶׁתְּמַלְךְ אַחֲרַי
בְּבַל שְׁאוּכְלִים וְשׁוֹתִים כְּדוּב וּמְסוּרְבִלִים בְּבֶשֶׁר
כְּדוּב: דְּמִיָּה לְדוּב. לְדָב כְּתִיב כְּמוֹ דִּיבָא תְּרוּגוֹם
שֶׁל זָבָב שְׂאֵף זָבָב נִקְרָאת מַלְכוּת פָּרֶס שֶׁנֶּאֱמָר ע"כ
הִכֵּם אֲרִיָּה מִיעַר זָבָב עֲרֻבוֹת יִשְׂרָאֵל: וְלִשְׁטֵר חַד
הַקְּדִימָת. וְלִצְדָא' עֲמָדָה רִמּוֹ לְשִׁיפּוֹס מַלְכוּת
בְּבַל תְּמַתִּין פָּרֶס שְׁנֵה אַחַת שֶׁתְּמַלְךְ מוֹד': וְתִלְת'

הַשָּׂרִים, אוֹ אֲנַחְנוּ נִהְיָה הַמְּלָכִים וְאַתֶּם הַשָּׂרִים תִּבְחָרוּ לָכֶם. אַתֶּם תִּהְיוּ הַמְּלָכִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה תַּחְתִּיכֶם, נִשְׂרַת אַתְּכֶם. וְכָל זֶה הִיָּה בְּזִמְן הוֹרְקָנוֹס, יוֹחֲנָן הוֹרְקָנוֹס שֶׁהִמְצִיָּא – הַגְּנָרְל הִיָּה אֲנְטִיפֶטְרוֹס, אִזְ הִיָּה אֲבָא שֶׁל הוֹרְדוֹס. [ב-] זֶה הִיָּה הַמְּבָצָר גְּבַעַת אֲנְטִיפֶטְרוֹס לִיד רֹאשׁ הָעֵינ, שֶׁם הִיָּינוּ הוֹלְכִים לַהֲתַבְּוֹד בְּרָגְל.

הַיִּיתִי לוֹקַח אוֹתָךְ תָּמִיד לְמוֹרְשָׁה בְּרָגְל, הַיָּינוּ הוֹלְכִים שָׁם בְּרָגְל, יוֹשְׁבִים שָׁם שְׁעָה בֵּין הָעַצְמִים.

הַבְּרִית כְּתוּבָה, עֲשׂוּ בְּרִית – רוֹמָא וְיִשְׂרָאֵל. כִּי הָרוֹמָאִים רָצוּ אֶת הַיְהוּדִים לְבְנֵי בְּרִית, כִּי רַק הַיְהוּדִים יָכְלוּ לַעְזוֹר לָהֶם לְכַבּוֹשׁ אֶת הָעוֹלָם. בְּלִי הַיְהוּדִים לֹא הָיוּ כּוֹבְשִׁים אֶת הָעוֹלָם, אִזְ עֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ שָׁנָה [הַבְּרִית הַחֲזִיקָה]. אִזְ הִיָּה – אִזְ יֵשׁ מְבָצָר אֲנְטִיפֶטְרוֹס לִיד רֹאשׁ הָעֵינ, אִיפָה שֶׁהִיָּינוּ הוֹלְכִים לַהֲתַבְּוֹד, מְבָצָר אֲנְטִיפֶטְרוֹס. אִזְ שָׁם הִיָּה הַבְּרִית.

כָּאֵן [עֲבוּדָה זָרָה] ח' עֲמוּד ב': שְׁלַחוּ לָהֶם הָרוֹמָאִים לְיוֹנִים; אוֹ אַתֶּם תִּהְיוּ הַמְּלָכִים וְאַנְחָנוּ נִהְיָה

מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

שְׁנֵין קָמוּ לְהוֹ בְּהִימְנוּתֵיהוּ בְּהַדִּי יִשְׂרָאֵל מִכָּאֵן וְאֵילֶךְ אִישֵׁתְעַבְדוּ בְּהוֹ

לְאֵינֶךְ אֵינֶךְ וְסַפֵּר תוֹרָה אִיזוּ מֵהֵן יַעֲשֶׂה בְּסִיס לְחַבְּרוֹ אֵינֶךְ וְסַפֵּר תוֹרָה שְׁלַחוּ לְהוֹ [אִם כֵּן] אֵן סַפֵּר תוֹרָה גְּבֹן וְיִשְׂרָאֵל בְּהַדִּן כְּפוֹ לְהוֹ עֲשֵׂרִין וְשִׁית

מִתְפַּלְלִים שְׁחֲרִית, גַּם מְעַרֵּב הֶרְבֵּה פְּעָמִים, גַּם חֲצוֹת הֵינּוּ עוֹשִׂים שָׁם. [ר'] שְׁלוֹם [אָרוּשׁ] הָיָה מְגִיעַ עִם הָאוֹטוֹ שְׁלוֹ, וְהָיָה מֵאִיר עִם הַפְּנָסִים. כִּכָּה הֵינּוּ אוֹמְרִים שְׁעֵתִים וַחֲצֵי תְּקוּן חֲצוֹת עִם כָּל הַנְּגוּנִים, כִּי הַעֲקָר זֶה תְּקוּן חֲצוֹת !.

אָמְרוּ אוֹ בְּתַנּוּ מְלָכִים, וְאַתֶּם הַשָּׂרִים אוֹ אַתֶּם תִּהְיוּ הַמְּלָכִים. אַז עֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ שָׁנָה הִיהוּדִים עָזְרוּ לָהֶם, כִּכְּשׁוֹ לָהֶם אֶת מִצְרַיִם, נִצְּחוּ אֶת תְּלָמִי. וְזֶה אֲנִטִּיפְטְרוֹס הָיָה לָהֶם אֶת כָּל מְכוֹת הַחֶרֶב, שֶׁהוּא קָבֵל מִתְּלָמִי, נִלְחַם פְּנִים אֶל פְּנִים. וְאַז הֵם [הֶרומאים] אָמְרוּ לִיּוֹנִים לָנוּ יֵשׁ סֵפֶר תּוֹרָה, לָכֶם יֵשׁ נֶשֶׁק, לָנוּ יֵשׁ סֵפֶר תּוֹרָה.

עֲכָשׁוּ הִבִּיאוּ סֵפֶר תּוֹרָה, לְנַחַל עוֹז הַכְּנִיסוּ סֵפֶר תּוֹרָה, עֲכָשׁוּ הַכְּנִיסוּ סֵפֶר תּוֹרָה לְכָל הַקְּבוּצִים, כָּלֶם רוֹצִים סִפְרֵי תּוֹרָה, רַק זֶה יִגָּן עֲלֵיהֶם. הֵם רָאוּ שֶׁצִּה"ל לֹא יִכּוֹל לְהִגָּן כָּלֶם, בִּיבִי לֹא יִכּוֹל לְהִגָּן כָּלֶם. הוּא אָמַר אֶל תִּסְעוּ לְאוּמָן... כִּכָּה הוּא אָמַר, הוּא אָמַר אֶל תִּסְעוּ לְאוּמָן, שָׁם אֵין מְגַנִּים אֵין מְקַלְטִים, וְאֵין

מְמַדִּי"ם, לֹא עֲזָר מְמַדִּי"ם לֹא עֲזָר כָּלוּם, הוֹצִיאוּ אֶת כָּלֶם מִהַמְּמַדִּי"ם טְבַחוּ בְּכָלֶם, בְּנֵי שֶׁל רַבָּנִים, בְּנֵי שֶׁל [-] בְּיוֹם כְּפוּר, הוֹצִיאוּ אוֹתָם מִהַמְּמַדִּי"ם. עֲכָשׁוּ הֶרֶב שֶׁל סוֹסִיָּא מְלַכִּיָּאֵלִי, הוּא הַסְּפִיד אֶת הַחֲתָן שְׁלוֹ, אֶת זֶה שְׁנִשׁוּי לְאַשְׁתּוֹ הוּא הָיָה - הוּא נִהְרַג הַבֶּקֶר. הֶרֶב שֶׁל [סוֹסִיָּא] מְלַכִּיָּאֵלִי קָרְאוּ לוֹ מְעוֹז [פְּנִיגְשְׁטִיין], בְּחוֹר הֶכִּי צְדִיק שִׁישׁ בְּעוֹלָם, צְדִיקִים אֲמַתִּיִּים. אֲבָל נִתָּן רְשׁוּת לְמִשְׁחִית לְהַשְׁחִית [אֵינוּ מְבַדִּיל] בֵּין צְדִיק לְרָשָׁע. אַז צְרִיכִים לְהַתְּפַלֵּל [שְׁלֹא יִפְגְּעוּ]. שְׁחַמְשִׁים אַחוֹז זֶה דְּתִיִּים עִם כְּפוּת, חֲמִשִּׁים אַחוֹז מִהַחֲיָלִים עִם זְקָנִים עִם פְּאוֹת הַיּוֹם.

"סֵפֶר תּוֹרָה נַעֲשֶׂה בְּסִיס לְחִבְרוּ" אָמְרוּ לִיּוֹנִים לָנוּ יֵשׁ סֵפֶר תּוֹרָה. אַז עֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ שָׁנִים, אַז הִיהוּדִים שָׁרְתוּ אֶת הֶרומאים, וְהֵם עָמְדוּ בְּאַמוּנָה עַד שֶׁהֵם בָּאוּ לְהִלְחָם עִם יִשְׂרָאֵל לְכַבוֹשׁ אֶת יְרוּשָׁלַיִם. "נִסְגְּרְתִי לְאַדוֹם בְּיַד רְעֵי מְדַנִּי" - "לְאַדוֹם", אוֹמְרִים אֶת זֶה בְּכְרוּךְ ה' יוֹם יוֹם, בְּכָל שַׁבָּת.

מסביר שם, ר' עקיבא איגר - צריכים להגיד את זה כל שבת "ברוך ה' יום יום" לשיר את הזמירות עם הילדים. אם אדם שר את הזמירות עם הילדים, הם לא יהיו חלונים. אם הוא לא שר, אז הילדים מתפשטים להם חברים אחרים עם מי לשיר. יש להם נגנים, יש להם ככה... אבל אדם צריך לשיר את הזמירות בלילה, ביום. גומרים בשמונה וחצי עכשו, כי בארבע וחצי מתחילים, אז הכי מאחר גומרים בתשע, אז עד עשר אפשר לגמר את כל הזמירות, כל אחד גר ליד ישיבה.

אז עשרים ושש שנים היהודים עזרו לרומאים לכבוש את העולם, לכבוש את מצרים. אחרי עשרים ושש שנה, אז הם באו כאן, פומפיוס בא לפה. הוא הרג שתים עשרה אלף ביום אחד. כי הורקנוס, בכבא קמא כתוב שהורקנוס בפנים ואריסטובולוס בחוץ. היו שני אחים חמודים, עם פארות ארכות עד למתנים. אחד קראו לו הורקנוס אחד קראו לו אריסטובולוס, אז ר' עקיבא

מסביר שם, ר' עקיבא איגר - צריכים ללמד ר' עקיבא איגר - שבהתחלה היה הורקנוס בפנים, זה גמרא בבא קמא, אחרי זה מנחות ס"ד וסוטה ס"ט כתוב הפוך, שלא הורקנוס בפנים, אלא הורקנוס בחוץ. אז באמת אומר [-] ככה זה היה הסדר, הורקנוס היה בפנים, ואריסטובולוס בחוץ. היו שני אחים, אחרי זה התהפך, בסוף הוא נכנס פנימה, והענין, הורקנוס ברח החוצה. ואז הוא הביא את פומפיוס, הוא היה בדמשק. אמרו הוא לא יכבוש את ארץ ישראל, עם היהודים אי אפשר להלחם. היתה יעל היתה דבורה, אי אפשר להלחם זה. "לא האמינו כל מלכי כל ישרי תבל כי יבא צר ואויב" (איכה ד' י"ב).

יהודה [המפכ"ן] היה יכול להרג עשר אלף איש ביום אחד, לבד עם החרב. הוא לא היה מתעניין, הוא היה מחזיק את החרב וחותר אותם, חותר להם את הראשים, לעשר אלף איש. הקרב האחרון בבית צור, הוא נלחם עשרים וארבע שעות, ואז הוא נפל. כי הם היו מאה אלף, הוא הרג עשר

אֶלָּה, הוּא הַתְּחִיל שְׁבַע בְּבֶקֶר, שְׁבַע בְּעֶרֶב גָּמֵר, שְׁבַע בְּעֶרֶב, וּבְשֶׁבַע בְּעֶרֶב הוּא כְּבֹר נָפֶל. כִּי כַּמָּה אֶפְשָׁר.

זֶה כִּי הוּא עֲשֵׂה בְרִית עִם הָרוֹמָאִים. כָּל זֶה מְבִיא הָרַמְבַּ"ן, הָרַמְבַּ"ן מְבִיא בְּסֵפֶר בְּרֵאשִׁית בְּפֶרֶשֶׁת וַיִּשְׁלַח, נִקְרָא אֶת הָרַמְבַּ"ן בּוֹיִשְׁלַח⁶. אִזּוֹ הַבֵּן שֶׁל יְהוּדָה, וְהַבֵּן שֶׁל יְהוֹנָתָן, אִזּוֹ הֵם הִלְכוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הַבְּרִית. כָּל זֶה כְּתוּב בְּפֶרֶשֶׁת וַיִּשְׁלַח. קְרָאנוּ אֶת זֶה בְּדִיוֹק לְפָנֵי שְׁלוֹשָׁה [שְׁבוּעוֹת].

עֲכָשׁוּ הָיָה וַיֵּשֶׁב, בְּפִ"ז גַּם יְהִיָּה וַיֵּשֶׁב [בְּחֲנוּכָה]. [בְּ-]פִ"ח יְהִיָּה גַם וַיֵּשֶׁב וְגַם מִקֵּץ. הַבְּדִ"ץ אָמַר שֶׁהַשָּׁנָה לֹא קוֹרְאִים מִקֵּץ [בְּחֲנוּכָה]. הִלְכָתִי, דִּבְרַתִּי אִתָּם, הִעִיפוּ אוֹתִי מִכָּל הַמְּדַרְגּוֹת. אָמְרוּ אֵל תִּתְעַרֵּב לָנוּ, אָמְרַתִּי לָמָּה? לָמָּה לֹא קוֹרְאִים מִקֵּץ? לָמָּה?! תְּסַבֵּיר לִי לָמָּה! אֲנִי עַד עֲכָשׁוּ לֹא יָכוֹל לְהַבִּין אֶת זֶה.

לָמָּה לֹא לִקְרָא מִקֵּץ?! חֲלוּם פְּרַעָה, אֲנִי הַמֶּלֶךְ, בְּדִיוֹק מִתְּאִים לְחֲנוּכָה. לֹא, אָמְרוּ; אֵל תִּתְעַרֵּב, לֹא הִסְכִּימוּ שְׁיִקְרְאוּ מִקֵּץ, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לָמָּה. אִזּוֹ אָמְרוּ לִי; לֹא רַק הַשָּׁנָה, גַּם בְּתַת"א עוֹד שְׁבַע עֲשָׂרָה שָׁנָה עוֹד פְּעַם. אָמְרַתִּי מָה אַחֲרֵי שְׁבַע עֲשָׂרָה שָׁנָה, עוֹד פְּעַם לֹא יְהִיָּה לָנוּ מִקֵּץ. כִּי (בְּצ"ה) בְּתַת"א [כְּבֹר נְהִיָּה בְּגִיל מֵאָה - נְהִיָּה בְּגִיל מֵאָה וְשְׁלוֹשׁ, מֵאָה וְשְׁלוֹשׁ עוֹד פְּעַם לֹא נִקְרָא מִקֵּץ. אַחֲרֵי זֶה זֶה בְּתַת"ח לֹא יְהִיָּה מִקֵּץ עוֹד פְּעַם, כְּבֹר יִצְאָתִי מִדְּעַתִּי. לֹא אֲנִי כְּבֹר לֹא שְׁלֹטָתִי עַל עַצְמִי. תַּתְכ"ח אַחֲרֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה [מִתַּת"ח] עוֹד פְּעַם לֹא יְהִיָּה מִקֵּץ, תַּתְכ"ח. אַחֲרֵי זֶה ל"א, אַחֲרֵי זֶה ל"ה. בְּל"ה עוֹד פְּעַם עֲשָׂרִים שָׁנָה, מְל"ה עַד נ"ה, אַחֲרֵי זֶה עוֹבְרִים לְנ"ט, אַחֲרֵי אַרְבַּע שָׁנִים, מְנ"ט עַד ע"ט עוֹד פְּעַם. וְגַם תַּרְע"ט הָיָה עָבַר מֵאֵתִים שָׁנָה בְּדִיוֹק תַּרְע"ט עַד

מֵרֵאשִׁית מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

⁶ רמב"ן בראשית לב ד

...כי אנחנו התחלנו נפילתינו ביד אדום, כי ח' מלכי בית שני באו בברית עם הרומיים, ומהם שבאו ברומה, והיא היתה סיבת נפילתם בידם, וזה מוזכר בדברי רבותינו ומפורסם בספרים.

ראה רמב"ן בראשית מז כח

...וכן אנחנו עם רומי ואדום, אחינו הסיבנו ביאתנו בידם, כי כרתו ברית עם הרומיים, ואגריפס המלך האחרון לבית שני ברח אליהם לעזרה וכו' ומפני הרעב נלכדו אנשי ירושלים, והגלות ארך עלינו מאד.

אז הרמב"ן מביא כאן, "ואשלחה להגיד לאדוני... ויהי לי שור וחקמור צאן ועבד ושפחה" (בראשית ל"ב ו'). והנראה בעיני... והנה "אל אחיך אל עשו" (שם) הוא נקרא אחיך, הוא אחיך אבל הוא נשאר עשו. כי באמת עשו היה דרגת היחידה, כתוב בהיכל הברכה, הוא היה בדרגת היחידה⁸, עשו הוא לא

תת"ט. לא יכול להבין זה לא נופל בדעתי, זה בינתי קצרה מלהבין, אני לא חבר בכד"ץ, אני לא יודע על פי מה הם קובעים את זה - שפן יהיה מקץ, לא יהיה מקץ. מקץ בכל הספרים כתוב שזה שין לחנכה, זה מה שכתוב בספרים. אני לא יכול להבין אני קצר בינה |⁷.

מראי מקומות והערות

⁷ היינו קוראים כיפה אדומה, היא בחיים לא הורידה את הכיפה, הקראתי את זה שהיינו ביוהנסבורג. בחיים היא לא הורידה את הכיפה, לכן קראו לה כיפה אדומה. בחיים לא הורידה את הכיפה, היא ילדה יודעת צריך ללכת עם כיפה [כיסוי ראש] לא מורידים כיפה. (כשתהילה) [כשהרבנית] הגיעה לנחליאל - לחדרה, אז סחבו לה בשערות, מה את בלי מטפחת? ילדה בת שלוש, סחבו לה בשערות ככה. ילדה בת שלוש,

היא באה לריקודים, שמחת תורה ורקדת קופצת עם אבא שלה, סוחבים לה בשערות 'איפה המטפחת...! ילדה בת שלוש, לא יודע מאיפה ההנהגות האלה, אני לא, לא קלטתי, לא קולט...⁸ היכל הברכה בראשית פרק כה פסוק כה אדמוני - מלא ואו כי לא נברא להיות רשע שופך דם נקי אלא ע"פ התורה ולזה חבירו הוא אדמוני דוד, והרשע הזה אלו היה בוחר בטוב היה יכול להיות צדיק גדול אלף פעמים מיעקב כי יעקב

היינו קוראים כיפה אדומה, היא בחיים לא הורידה את הכיפה, הקראתי את זה שהיינו ביוהנסבורג. בחיים היא לא הורידה את הכיפה, לכן קראו לה כיפה אדומה. בחיים לא הורידה את הכיפה, היא ילדה יודעת צריך ללכת עם כיפה [כיסוי ראש] לא מורידים כיפה. (כשתהילה) [כשהרבנית] הגיעה לנחליאל - לחדרה, אז סחבו לה בשערות, מה את בלי מטפחת? ילדה בת שלוש, סחבו לה בשערות ככה. ילדה בת שלוש,

סתם רצה את הברכות.

“הלא אצלת לי ברכה” (בראשית כ”ז ל”ו). מה זה “וישטום עשו את יעקב”, מה זה “וישטום עשו את יעקב”? קיבלת כבר את גוואטמלה, היינו בגוואטמלה, ראינו את [האוקיינוס] השקט עם [האוקיינוס] האטלנטי ביחד. אם אתה בגוואטמלה אתה עולה על ההר חמש קילומטר, חמש קילומטר, אתה רואה את שתי האוקיינוסים, גם השקט גם האטלנטי ויש יערות, יערות [ש]אתה יכול להתבודד שם, מקום שלא הלך שם בן אדם. אין כמו גוואטמלה, היום כולם נוסעים לגוואטמלה, גמרנו, עכשיו הם פתחו שגרירות. היחסים הכי טובים זה עם גוואטמלה. איזה כיף להיות בגוואטמלה, שלוש שנים הייתי שם, איזה תענוג. וראיתי את שתי האוקיינוסים, ויכולתי להתבודד ליד האטלנטי, ליד השקט, איפה שרציתי. הייתי בגוואטמלה שלוש שנים.

אז הוא קיבל את גוואטמלה, עשו מה... מה קיבלנו כאן כמה חולות? הכל חולות כל ארץ ישראל, זה עד צפת הכל זה חולות, עד חיפה זה עוד חולות, עדי זה חולות, קאבי זה חולות, טירת הכרמל זה חולות, הכל זה חולות. לא קיבלנו כלום כאן. מה אתה מקנא “וישטום עשו את יעקב ... יקרבו ימי אבל אבי” (בראשית כ”ז מ”א) שאבא כבר ימות. אני לא ראיתי ילד מקלל את אבא שלו, [אפילו] כושי. אני גדלתי עם הכושים, איזה שנה שלמה גדלנו עם הכושים ביחד שם בזימבבואה בשינגני.

עכשיו היה כתבה [בהתחדשות על תקופת הגלות], הזכרתי מפלי ויקטוריה היינו הולכים, כל יום למפלי ויקטוריה מתבודדים. כל יום אתה רואה את המים שבעים מטר גובה. זה המפל הכי יפה בעולם, יש מפלים, המפל הכי גדול זה תשע מאות מטר, אבל ויקטוריה זה יותר יפה. בצ’ילי יש תשע מאות מטר, ושם

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

דאצילות בסוד אדמוני עם יפה עינים:

השיג בהשגות משה והוא אם היה רוצה לבחור בטוב היה יכול לעלות למודריגות משיח ליחידה

בזימבבואה זה בדיוק בגבול שלוש מדינות: זימבבואה, בוּטְסוֹאָנָה [וזמביה] אז שלושה מדינות יש שם, גבולות עם מפלי ויקטוריה. ועכשיו היינו בכל השלושה מדינות היינו... באותו רגע, כאלה מפלים יפים, שבעים... המפל הכי גבוה זה שבעים ושש מטר. ב[מפל] התנור שזה יוצא מהבניאס זה חמישים ואחד מטר. הניאגרה זה ארבעים ותשע מטר, אבל הניאגרה זה קילומטר וחצי רוחב, ועם זרקורים ועם אורות ועם צבעים, כל צבעי הקשת. אז מי שמגיע לניו-יורק שש שעות הוא בניאגרה. לכל אחד ניאגרה בשירותים. אבל יש ניאגרה ענקית, קילומטר וחצי רוחב, ארבעים ותשע מטר [גובה]. יש שנים אחד ארבעים ותשע, ואחד חמישים ואחד, התנור זה חמישים ואחד, וזה [מפלי ויקטוריה] שבעים ושש מטר. זה כאלה מפלים "מה רבו מעשיך ה'" אתה רואה את גדולת ה', את

גבורות ה', אתה יכול להתבודד שם ימים. הסבתא שלו לא רצתה ללכת משם, מצאו את אמא שלו מתבודדת. היא הייתה יכולה להשאר שם עוד כמה ימים, היא בכלל שכחה שהיא צריכה לצאת. לא יכולנו לחכות לה, היא לא מגיעה, אמרנו נשאר אותה כאן, מה יכולים לעשות? יאכלו אותה הקופים... יאכלו אותה הדובים, אריות. הלכנו בתוך האריות להתבודד בתוך הג'ונגלים, אתה שומע את נהמת החיות. צריכים לנהום כמו אריות, כמו נמרים⁹. אתה שומע את נהמת החיות שאגת החיות, זה היה הימים הכי יפים שהיה לנו בחיים אי פעם, להתבודד יחד עם האריות אין תענוג יותר גדול מזה!

אתה שומע את עשו צועק "ויצעק צעקה גדלה ומרה" (בראשית כ"ז ל"ד) עשו נתן כזו צעקה עד היום הוא חי מהצעקה הזאת "צעקה גדלה ומרה עד מאוד"

מראי מקומות והערות

⁹ שיה שרפי קודש - חלק ב ק פעם אמר רבנו קמתאונן: "אף שהנכם אנשים קשרים, אבל לא לזאת התפנתתי, התפנתתי שיהיו לי אנשים כאלו, שיהמו להשם יתברך לילות

שְׁלָמִים פְּחִיזֵת בַּיַּעַר". וַיִּשָּׁט דָּאס הָאֵב אִיד גִּמְיֵנְט אִיד הָאֵב גִּמְיֵנְט צו הָאֵבִין אַנְעֶלְקֶע קְעֵנְטֶשֶׁן וְאָס זָאלוּ בְּרוּמְעוּן צו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אַ גַּאנְצֶע נַאכְט וְוִי דִי פִּחִזֵת אִין וְוַאָלְדִי."

הצעקה של עשו זה צעקה שהוא חי עד היום, הצעקה. יותר ממרדכי, [אצל] מרדכי [כתוב] "צעקה גדולה" (אסתר ד' א') לא כתוב "עד מאוד" - "צעקה גדולה ומרה", "עד מאוד" זה רק אצל עשו. כי זה כאב לו כל כך שהוא הפסיד את הברכות, למה? כי הוא רצה ברכה מעולם האצילות. כל זה מסביר המגלה עמוקות; הוא רצה ברכה מעולם האצילות, שתהיה ברכה שהוא יוכל להחיות מתים. את היחידה לקבל, כל אחד צריך לקבל דרגת יחידה.

כי איוב אומר "עינים הייתי לעור ורגלים הייתי לפסח" (איוב כ"ט ט"ו), [אמר לו ה':] מי צריך עיורים? מי צריך פסחים? אל תעשה טובות, אתה רוצה להיות עינים לעיור? תתפלל שלא יהיה עיורים, זה תתפלל.

מגלה עמוקות [על] חמישה חומשי תורה "הלא אצלת" אני רוצה ברכה מעולם האצילות, להחיות מתים, דרגת היחידה. 'אצלת' מה פירוש - מה אתה מרמה? מה אתה עובד עלי? מותר לעבוד על השני? מותר

לעבוד על ילד מסכן? ילד מלא חסכים, ילד מלא... אמא שלו בחיים לא נתנה לו נשיקה, בחיים לא נתנה לו נשיקה, היא לא אהבה אותו, מה אני יעשה, לך תדבר עם האמא. ילד לא מקבל נשיקה מהיום שהוא נולד, וכשהוא נהיה בגיל ששים ושלוש היא גנבה לו את כל הבגדים. הוא נשאר בלי בגדים, פשוט גנבה לו את הבגדים בגיל ששים ושלוש, ראית כזאת אמא גונבת את הבגדים של הבן שלה? לא יודע, היא מכרה אותם... נתנה את זה ליעקב, שיקבל את הברכות. גנבה לו את הבגדים, מסכן... ילד אומלל, כמה בכיתי עליו. הלכתי לרווחה התלוננתי, שהרווחה יקחו אותו, כזה ילד הרווחה מטפלת בו, מעבירה אותו למשפחה אומנת, צריכה להעביר אותו למשפחה אומנת, שיתנו לו נשיקות, שירחמו עליו, שיתנו לו איזה חיבוק. לא, 'וּרְבִקָּה אֶהְבֶּת אֶת יַעֲקֹב' (בראשית כה, כח), ומה עם עשו? למה את עשו את לא אוהבת? עשו גם ילד חמוד, ילד מתוק עם פאות ארוכות, היה לו עד המותנים. לא יודע, אני לא

שָׂרָק רַבִּינוּ מַגְלָה לָנוּ. אַז "יְחִיֹּי
מִתִּיף נְבִלְתִּי יְקוּמוֹן הֶקְיִצוּ וְרָנְנוּ
שְׁכָנֵי עֶפְרָ" – זֶה רֵאשִׁי תִיבּוֹת
יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהוּא מַחִיָּה מִתִּים, שֶׁהוּא
יְכוֹל לְהַחִיֹּי מִתִּים.

עַכְשִׁיו אֲנַחְנוּ עֹשֶׂה בְּטַבַּת
אֲפֹשֶׁר לְהַחִיֹּי מִתִּים, עַכְשִׁיו זֶה
[יֵאֲרִצִּיט] עֹזֵרָה הַסּוֹפֵר – ט' זֶה
עֹזֵרָה הַסּוֹפֵר. עֹזֵרָה הַסּוֹפֵר זֶה
נִשְׁמַת מִשָּׁה, כִּי מֵאֲהַרּוֹן עַד עֹזֵרָה
זֶה עֶשֶׂר דּוֹרוֹת, וְאַחֲרָיִךְ זֶה מֵעֹזֵרָה
עַד רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֹזְרִיָּה זֶה עוֹד
עֶשֶׂר דּוֹרוֹת. אַז מֵאֲהַרּוֹן הַכֹּהֵן עַד
עֹזֵרָה זֶה עֶשֶׂר דּוֹרוֹת בְּדִיּוֹק.

וְאֵז (יְכִנֵּה) [נַחֲמִיָּה] בָּנָה אֶת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, אֲבָל אֵי אֲפֹשֶׁר [הִיָּה עַד
אֵז] לְהַתְּפַלֵּל שָׁם, [מִכִּיּוֹן שׁ] זֹרְקוּ,
זֹרְקוּ אֲבָנִים זֹרְקוּ חִיצִים, זֹרְקוּ
בְּקִבּוּקִים. מִי שְׁבָא לְהַתְּפַלֵּל זֹרְקוּ
עֲלֵיו בְּקִבּוּקִים, אֵי אֲפֹשֶׁר זֶה הִיָּה
מוֹקֵף בְּשׁוּמְרוֹנִים, הֵם לֹא נִתְּנוּ
לְהִיכְנֵס, [לְכַאוּרָה הַכוּוֹנָה שֶׁאֲפִילוּ
שֶׁעֹזֵרָה בָּנָה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁנִי
עַד שֶׁהִגִּיעַ נַחֲמִיָּה שֶׁהִיָּה מוֹשֵׁל
וּפָחָה בִירוּשָׁלַיִם מִטַּעַם מֶלֶךְ פֶּרַס
וּמְדֵי וּסִילֵק הַשׁוּמְרוֹנִים לֹא יְכוֹלוּ

מִתְעַרְבֵי לָהּ, אֲנִי לֹא מִתְעַרְבֵי, אֲנִי
אֲמַרְתִּי לְרוּחָהּ.

אַז אֹמֵר הַמַּגְלָה עֲמוּקוֹת, הוּא
אֹמֵר אֶת זֶה פַעֲמִיִים; מַה זֶה
"אַצְלַת"? [עֲשׂוּ אֲמַר לִיצְחָק:] מַה
אַתָּה עוֹבֵד עֲלֵי? לִיעֶקֶב נִתְּנָה
בְּרַכָּה מֵעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, כְּתוּב
שֶׁזֶה טַל שֶׁל תַּחֲיִית הַמִּתִּים,
כְּתוּב טַל תַּחֲיָה, זֶה לֹא טַל
שֶׁקִיבֵל עֲשׂוּ, עֲשׂוּ קִיבֵל מִשְׁמָנִי
הָאֲרֶץ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם. מַה אַתָּה
שׁוֹנֵא אוֹתוֹ? הִנֵּה כֹאן, בְּפֶרֶק
שְׁלוּשִׁים וּשְׁתַּיִם כְּתוּב שֶׁהוֹרִיד
עֲלָיו טַל תַּחֲיָה מִן הַשָּׁמַיִם, טַל
תַּחֲיִית הַמִּתִּים.

הַצְדִּיק יְכוֹל לְהַחִיֹּי מִתִּים! אִם
אֲנַחְנוּ בָאִים לְצַדִּיק, הוּא יְכוֹל
לְהַחִיֹּי מִתִּים! לְרַפָּא חוֹלִים!
לְרַפָּא אֶת כּוֹלָם! וְכַשְׁמִישִׁחַ יַחִיָּה
מִתִּים, "הֶקְיִצוּ וְרָנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָ"
(יִשְׁעִיהוּ כ"ו י"ט).

"יְחִיֹּי מִתִּיף נְבִלְתִּי יְקוּמוֹן הֶקְיִצוּ
וְרָנְנוּ שְׁכָנֵי עֶפְרָ" זֶה יְהוֹשֻׁעַ.
הַרְבֵּה גִילָה אֶת זֶה¹⁰, שׁוּם צַדִּיק
לֹא גִילָה אֶת הָרֵאשִׁי תִיבּוֹת
הָאֵלָה. יֵשׁ הַמוֹן רֵאשִׁי תִיבּוֹת

מֵרֵאשִׁי מְקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

"יְחִיֹּי מִתִּיף נְבִלְתִּי יְקוּמוֹן הֶקְיִצוּ וְרָנְנוּ שְׁכָנֵי עֶפְרָ"

¹⁰ לִיקוּטֵי מוֹהֲר"ן תְּנִינָא תוֹרָה ז'
וְהַ בְּחִינַת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, כִּי יְהוֹשֻׁעַ הוּא רֵאשִׁי תִבּוֹת:

להתפלל בבית המקדש שבנה עזרא, מפני שציערו את המתפללים] ¹¹].

משועבדים, רק בראש השנה [חצי שנה לפני פסח שיצאו ממצרים] בטלה עבודה מאבותינו, אז משה הגיע [למצרים] בפסח [שנה לפני שיצאו ממצרים].

אז עשו רצה עולם האצילות מה שעשו רצה [זה] להחיות מתים, רצה "מטל השמים" (בראשית כ"ז כ"ח) [עשו אמר: אני רוצה את טל השמים שקיבל יעקב. כי אפשר [עם טל השמים] לרפא את כל החולים, להחיות מתים, אין מת שלא מחיים אותו, אין מת. כמו יעל החייתה מתים, ודבורה.

משה הגיע - משה ביקש שבע ימים מא' אדר¹², או שלושים יום מא' אדר, אז מא' עד ז' משה התפלל, והיה צריך עוד תפילה אחת, עוד תפילה אחת הוא היה נכנס לארץ, מחיה מתים, מחיה את כל המתים בעולם. ה' אומר לו זה עדיין לא הגיעה השעה, כי עבדו עבודה זרה¹³, אתה לא יכול, העיקר לתקן את הנשמות שלא יהיה חילונים בישראל, ברגע שיש חילונים, [נהיה חורבנות] ¹⁴].

הוא מביא כאן, שיעל הייתה גלגול של ציפורה, כי ציפורה לא הייתה במתן תורה, כמו שאהרון אמר למשה תשלח אותם - על הישנים [אלה שכבר בשעבוד] אנחנו מצטערים, תביא לנו עוד? מה הם צריכות לסבול בשעבוד. עוד לא היה גאולה, עוד היינו משועבדים, עד ראש השנה היינו

❁ מראי מקומות והערות ❁

הרחוב שם שהולך להר הבית, קראו לזה רחוב ה'בטרק'.

¹² [לכאורה כאן עובר נושא ומדבר על התפילות שהתפלל משה המוזכרות בפרשת ואתחנן בסוף שנת הארבעים].

¹³ שמונת רבה פרשת כי תשא

רבי יהודה אומר לנו בושת הפנים, ושלך הצדקה, ישראל עוברים בים וכספו של פסל מיכה עובר בים שנא' (זכריה י) ועבר בים צרה והיה הים נקרע לפניו הוי לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים.

¹⁴ אז עשו 'ושמחת בחגך', אנחנו לא עשינו,

¹¹ אמא שלי רצתה לסוע איתי לחברון אי אפשר לסוע, [לפני מלחמת השחרור נוראה] זרקו עליה אבנים, רק עם המשטרה היה אפשר להגיע לחברון. כי לקבר רחל הלכנו כל יום, אבל לכותל הלכנו גם כל יום. ארבע שנים הלכנו כל יום, חופש הגדול אמא שלך [הרבנית] רק עושה בירושלים. כל יום הולכים ברגל לכותל, נוסעים עם האוטו עד הקישל'ה, משם הולכים ברגל, רחוב השלשלת. אז קוראים לזה 'בטרק', 'בטרק' זה שוק, 'בטרק' זה הרחוב מיידאן, רחוב המסגדים רחוב השלשלת,

ממש.

”מִגֵּן אִם יִרְאֶה וְרִמַּח בְּאַרְבָּעִים אֶלְף בְּיִשְׂרָאֵל” (שופטים ה' ח') לא היה מגן ולא רמח. באמת לא היה להם נשק, לקחו להם את הנשק, הפלישתים לא הרשו להחזיק נשק. ”מִגֵּן אִם יִרְאֶה וְרִמַּח בְּאַרְבָּעִים אֶלְף בְּיִשְׂרָאֵל” אז זרקו עפר, גם אצל דבורה, כמו אצל

אז עכשיו – אז עשו אומר “הלא אצלת לי”, אני רוצה ברכה מעולם האצילות, תביא לי ברכה מעולם האצילות. הוא [יצחק] אומר לו: זה אי אפשר. אז יעל ודבורה היו בעולם האצילות. הם עלו עד עולם האצילות, יעל ודבורה עלו עד עולם האצילות, הם זכו לעלות לעולם האצילות

מראי מקומות והערות

[או מותר לו] חמש עשרה כדורים. אז הוא ירה חמש עשרה - בכיסופים - ירה חמש עשרה, הוא הוריד חמש עשרה מחבלים וברח, אבל החמש עשרה הוזה, זה עשה שכל המחבלים ברחו, כי הם ראו אחד... כי הם לא ידעו שהוא הרג חמש עשרה, חשבו שיש לו יותר כדורים, אז ראו חמש עשרה חללים, כבר כולם ברחו. זה היה בכיסופים. בויקים הם לא נכנסו בכלל. כי בויקים הם [הכיתת כוונות] לא הסכימו לתת את הנשק [לצה"ל], רק לעשרים ואחד קיבוצים הם נכנסו, הם - הכיתות כוונות) עוד קיבלו מאסר עולם, מה זה - לא נותנים את הנשק. אמרו להם: אתם תעשו איזה טעות פתאום, ותירו באיזה ערבי מסכן. לא מעניין תשימו אותנו במאסר עולם, אנחנו לא נותנים. ובדיק יום למחרת הגיעו המחבלים.

אז בויקים בחוף הים הרגו את כולם, היה שם איזה מאה בחורים, כי רצו להרגיש את העונג של ההג. שמחת תורה המצוה הכי גדולה זה עונג, "וקראת לשבת עונג" (ישעיהו נ"ח י"ג), אז כולם הלכו לים להתרחץ. אז הם [המחבלים ימ"ש] באו עם סירות חיסלו את כולם.

אז עכשיו אנחנו צריכים לדעת שאפשר להחיות מתים. עכשיו מלחמת גוג ומגוג, אומרים שהמלחמה תמשך עד פסח מינימום, צריכים לקטוף את העגבניות ואת החצילים ואת המלפפונים.

אנחנו רקדנו עד 25:12, [בהקפת שניות], הצבא בא אמרו לא [לעשות הקפות שניות], אתם מחזיקים... כי הצבא רצה ללוות אותנו עד שער שכם, שלא נשבור בדרך, ולא נעשה מה שבחווארה עושים. כי לקחו את כל הצבא [מגבול עזה] העבירו לחווארה, את הצבא העבירו יומים קודם לתפוס את הילדים בגיל שש עשרה, שלא יכולים לראות שהורגים יהודים.

היינו בחווארה עברנו, כמה פעמים. היינו בהר תבור, היינו כאן, אתה עובר, בהר גריזים אתה עובר בחווארה, אתה נעצר שם ברמזור רבע שעה, אז אפשר לחסל את כולם שם. אז היו מחסלים, אחד אחרי השני. אז הילדים בגיל שש עשרה, חמומי מוח, לא מבינים שצריכים לקבל את זה [את הפיגועים] באהבה, שביבי רוצה את זה, וצריכים לקבל את זה באהבה... השמאל רוצה את זה, והשמאל תומך בזה, וצריכים להזדהות עם השמאל. הם לא קולטים, ילדים קטנים לא קולטים, בגיל שש עשרה, הם חמומי מוח, הם נגד הריגת יהודים. אז הם הולכים שוברים את החנויות.

אז עכשיו [בערב שמחת תורה] הביאו את כל הצבא לשמור על חווארה שלא ישברו להם [לערבים], את על החנויות. לא היה [מגבול עזה] צבא לא היה חייל אחד, לא היה [בעוטף עזה]. ומי שהיה לו חייל, לקחו לו את הנשק. ובנשק רק מותר להחזיק עשרה כדורים. מפקד - רכז, רכז של כל החיילים

אברהם, זרקו עפר (נהיה חיצים) נהיה חרבות, קש נהיה חיצים.

כי נחום איש גמזו¹⁵ הוא היה בטלן, אני מצטער לספר לכם את הסיפור הזה, אבל צריך להגיד לכם את האמת. בטלן גדול, היה לו ארגז מלא יהלומים, הלוואי עלי, אָז היינו כבר משלמים את כל החובות של הישיבה. הוא

❁ מראי מקומות והערות ❁

למקטליה אמר גם זו לטובה אתא אליהו ואדמי להו פחד מינייהו אמר להו די למא האי עפרא מעפרא דאברהם אבינו הוא דהנה שדי עפרא הוו חרבי גלי הוו גרי בדיק ואשכחו הכי הנה מחווא דלא הוו קא יכלי ליה למיכבשיה שדו מההוא עפרא עליה וכבשוה עילוהו לבי גנא אמרי שקל דניחא לך מלייה לסיפא דהבא פי הדר אתא אמרו ליה הנה דיורי מאי אמטית לבי מלקא אמר להו מאי דישקלי מהבא אמטאי להתם שקלי אינהו אמטו להתם קטלינהו להנה דיורי:

¹⁵ סנהדרין קח, ע"ב
נחום איש גם זו הנה רגיל דכל דהנה סלקא ליה אמר גם זו לטובה יומא חד בעו [ישאל] לשדורי דורון לקיסר אמרי בהדי (קט, ע"א) מאן נשדר נשדר בהדי נחום איש גם זו דמלומד בנסים הוא כי מטא לההוא דינרא בעא למיבת אמרי ליה מאי אפא בהדה אמר להו קא מובילנא פרגא לקיסר קמו בלינא שרינהו לסיפטיה ושקלו כל דהנה גביה ומלנהו עפרא כי מטא להתם אישתפח עפרא אמר אחוכי קא מחיכי בי יהודאי אפקוהו

לשדה התבודדתי, אז מה בשביל זה שהלכתי לשדה, גנבו לי את היהלומים?! זה לא יכול להיות!, סימן שהעפר הזה שוה יותר מיהלומים! כל העניין שאדם מאמין שעפר שווה יותר מיהלומים!. את זה אני מביא למלך.

טוב מגיעים למלך פותחים את הארגז, עפר, הוא אומר 'מחכו עלי יהודאי' - צוחקים עלי היהודים, מבזים אותי, משפילים אותי, מוות לכל היהודים!. תולים, דבר ראשון תולים את נחום איש גמזו, תשימו אותו באזיקים, תשימו אותו על העץ. מחר שמים אותו על כיכר העיר - כיכר רומא, זה היה באתונה... זה היה כבר רומאים אז, אז ברומא. נשים אותו ברומא, נתלה אותו ברומא בכיכר העיר, בגבעת הקפיטול, נתלה אותו על עץ גבוה חמישים אמה. ואת כל היהודים נחסל, עשה גזירה על כל היהודים. מה נחום איש גמזו אומר? גם זו לטובה!, נפלא, כל דבר הוא אומר נפלא. גם זו לטובה! גם זו לטובה! גם זו לטובה! טוב, איזה לטובה?

יהלומים. וואי איזה זכות, איזה מצוה, איזה שמחה, כזה שמחה לא ראיתם בחיים, התחילו לרקוד שלוש ארבע שעות עד שהוא יחזור מהשדה, מילאו את הארגז בעפר. והוא חוזר מהשדה הוא רואה ארגז מלא עפר, נגעו בארגז, ונהחליט להמשיך עם הארגז חול למלך].

אני הייתי חוזר הביתה, לא הייתי מחזיק מעמד, אני אומר לכם, אני מצטער להגיד לכם את זה. אבל אני אומר, הייתי חוזר הבייתה, סוגר את החלונות, את הווילונות שאף אחד לא יראה אותי, לא יוצא שנה מהמיטה, מרוב ייאוש. מה, ארגז יהלומים גנבו לי, זה אספו את זה מכל עם ישראל, כל אחד תרם משהו, זה עשר אגורות, זה עשר פרוטות, זה ככה. היום אסור לקבל צדקה, היינו מסתדרים כבר, היינו מארגנים כזה ארגז.

בקיצור מה שקרה, נחום איש גמזו במקום ללכת הבייתה ולהתייאש. הוא אמר לא, לא! אני מביא את העפר למלך, העפר הזה - זה שווה יותר מיהלומים, אין מקרה בעולם! זה הלכתי

הוא אמר (- אליהו הנביא) תקחו תזרקו אותו [את העפר], זרקו נהיה חרבות והקש נהיה חיצים. אז הם מילאו לו את הארגז ביהלומים [בחזרתו של נחום איש גמזו]. יוצא שהיהלומים היו שווים עפר, אם היה מביא יהלומים לא היה מקבל אפילו מכתב תודה, כי יהלומים יש לו הרבה, כולם מביאים יהלומים, אבל הוא הביא עפר, אז הוא קיבל יהלומים. אם אדם רואה שהכל נהפך לעפר, הפכו לו את הכל לעפר, כל מה שעשה - עבד, הפך לעפר שידע שעכשיו בנו לו את בית המקדש!! זה עכשיו היהלומים!

זה אנחנו לומדים עכשיו, עשרה בטבת, אחרי חנוכה, שלא היה להם [למכבים] כלום, לא היה להם נשק לא היה להם חיצים, לא היה להם חרבות, שום דבר

הורגים את כל היהודים, אותך תולים. גם זו לטובה!, הוא שמח, הוא רוקד כל הלילה גם זו לטובה!.

מגיע אליהו הנביא נדמה להם כאחד השרים, אומר: אני מצביא גדול, אני גנרל, הגעתי מגליא, או מאנגליה הגעתי [16]. אז הוא [אליהו הנביא, נדמה להם כאחד ש]היה אחד הגנרלים באנגליה, שם [17]. אז מגיע שר גדול מגיע, זה היה אליהו הנביא. הוא אומר להם; אתם לא יודעים איזה עפר זה, זה עפר של אברהם אבינו.

אם אדם אומר "אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב" הוא יכול לנצח את כל העולם. אדם צריך להגיד ברכה. הוא אומר: "אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב".

לקחו [עבדי המלך] את העפר,

מראי מקומות והערות

[1] בשביל זה [ההסקוטים לא יבאו ויתנפלו על הרומאים. כי ההסקוטים היו הכי פראיים, הכי נועזים, ממש אוכלי אדם, ואי אפשר להלחם איתם.

[2] 'לונדון' זה מילה רומאית לונדון, קראו לזה 'לונדונים' זה הרומאים נתנו. לא יודע את הפירוש שלה, לא יודעים את הפירוש. וינה זה גם מילה רומאית.

[3] כי יוליוס כבש עד סקוטלנד, [את] ההסקוטים הוא לא הצליח [לכבוש, מכיוון שה]הסקוטים היו אוכלי אדם. הם היו כאלה פראיים, אי אפשר [היה] לכבוש אותם. יש עד היום חומת אדריאנוס, בין אנגליה וסקוטלנד. צריכים לנסוע לראות את החומה הזאת, חומת אדריאנוס כל אחד יסע לראות אותה. מיד אחרי השיעור יהיו פה אוטובוסים ויסעו לראות את זה. אז בנו חומה כי

דילגו על רחלי, היא בנתה בית כנסת. אז באו בכיסופים חמישים איש להתפלל בבארי, אף אחד לא מגיע, תוקעים שופר לבד. רצו ללכת לחדר האוכל, לתקוע בחדר האוכל. ה"תקעו" מבטל את המלקות, כי ה"תקעו" זה בדיוק חמש מאות שבעים ושש, ומלקות חמש מאות שבעים ושש. אז על ידי ה"תקעו" – "תקעו בחדש שופר" (תהלים פ"א ד') על ידי תקיעת שופר.

כתוב שכל שנה שתוקעים בתחילתה, אין מריעין בסופה. התקיעת שופר – לכן עושים טו טו טו טו, זה מבטל את כל סוגי הצרות, מקודם שברים, טו, נושם טיפה, עוד טו נושם טיפה, עוד טו. אחרי זה עושה טו טו טו טו, זה צרות כאלה שאין זמן לנשום אפילו. אז כתוב בספרים זה כנגד כאלה צרות, כאלה כמו בשואה, שהיה כאלה צרות, אי אפשר היה לברוח מהצרות, לא היה לאן לברוח, לא היה זמן לנשום, לא היה כלום, צרה רודף צרה, אי אפשר היה. אז עושים תקיעת שופר טו טו טו לבטל את כל הצרות.

לא היה להם, שום דבר לא היה להם! וזה החנוכה! שרשעים ביד צדיקים.

כי [בעולם הזה] הפרות הרעות בולעות את הטובות. הרי זה הכל הפוך על הפוך כאן, הרשעים בולעים את הצדיקים, לא הצדיקים את הרשעים, אין דבר כזה. תמיד הרשעים מצליחים, החילונים מצליחים [בעולם הזה], החילונים נותנים מכות ביום כיפור. [אז] מיד היה שואה, היה חורבן, זה כמו שואה. ה' כבר לא יכל לסבול, נותנים מכות ביום כיפור, אמרו לא יהיה הקפות שניות. הקפות זה מבטל את ההתקפות, על ידי הקפות מתבטלים.

מלקות זה בדיוק 576, כנגד [גימטריא] המילה תקעות, על ידי התקיעה של... "תקעו" על ידי תקיעת שופר. הם לא רצו שיהיה תקיעת שופר בבארי, כי בבארי באו חמישים מעלומים. עלומים היו שומרי שבת, אז הם באו להתפלל בבארי. בנתה את זה רחלי [את הבית כנסת], המחבלים דלגו עליה. מי ששמר שבת דלגו עליו, לא נכנסו לבית שלו. אז

ניסן, ועשרה בטבת נגמר תיקון העולם, תיקון השנה נגמר בעשרה בטבת. מי שמגיע עד עשרה בטבת, כבר יחיה עד א' ניסן.

אז אדם צריך לדעת שאנחנו יש לנו עוד עשרים וארבע שעות עד לעשרה בטבת, שרבי נתן זה נשמת משה רבינו, רבינו זה עוד יותר גבוה! אבל רבי נתן זה נשמת משה ממש!. ככה כתוב בכוכבי אור, הוא ירד לעולם. כי "ויתעבר בי ה' למענכם" (דברים ג' כ"ו), [משה] אומר אני כל דור מתעבר מחדש [בצדיק הדור].

כי אחרי שעם ישראל חטא במי מריבה, והוא אמר "שמעו נא המורים" (במדבר כ' י') אז אומר הרמב"ן העונש [למשה רבינו הוא על שאמר] "שמעו נא המורים". אסור להגיד אפילו לרשע הכי גדול, אסור להגיד אתה רשע! אפילו הרשע הכי גדול!.

זה היה הטעות של נח "לפיד בוז לעשתות" (איוב י"ב ה')¹⁸ שהוא היה

אז בבארי לא הסכימו שיעשו להם טו טו טו, אז שחטו את כולם, שחטו שם מאה שלושים איש. אי אפשר להבין את זה, כולם בגן עדן, כולם לומדים תורה מפי הקב"ה, רצינו שיישארו קצת אתנו.

אז זה מה שעשו רצה, עשו רצה ברכה מעולם האצילות. הוא רצה להחיות מתים, הוא רצה שהוא יוכל לרפא את כל החולים. כי על ידי התפילות אפשר לרפא כל חולה בעולם, אין חולה שלא מרפאים! אז הם רצו לרפא את כל החולים.

וזה כל הרעיון של עשרה בטבת, שהיה צריך להבנות [אז] הבית השלישי. עשרה בטבת צריך להבנות הבית השלישי, זה בעולם האצילות, עשרה בטבת. זה החודש העשירי ביום העשירי, זה פעמים עשר, כנגד עשר הספירות, אז נשלמים כל עשרת הספירות. עשרה בטבת כנגד... זה מתחיל השנה בא'

❁ מראי מקומות והערות ❁

אותם ואמר להם דברים שהם קשים כלפידים והיו מבזין אותם אמרו לו זקן תיבה זו למה, אמר להם הקדוש ברוך הוא מביא עליכם את המבול.

¹⁸ סנהדרין ק"ח עמוד ב'

דרש רבא מאי דכתיב לפיד בוז לעשתות שאנו נכון למועדי רגל מלמד שהיה נח הצדיק מוכיח

אומר לאנשים 'אתם רשעים'. אסור להגיד רשעים, להפך [צריך לומר:] יהיה לכם גן עדן, אתם צדיקים, רק תעשו תשובה, תהיו צדיקים, תעשו עונג שבת. במקום לעשות על האש בכינרת, יהיה לכם בשר צלוי בבית. לא

וְאִז אֹמֵר ר' הֶעֱרַשׁ לְבַעַל שֵׁם טוֹב רַבִּי' לְמָה - וְאִם *וּוִיִּסְטֵעוּ תִצְעַק תְּגִיד מִשְׁהוּ, הוּא אֹמֵר; אֲנִי הַמוֹחִין עִפּוֹ לִי, עֲכָשִׁי קוֹשְׁרִים אוֹתִי לְעֵץ, רוֹצִים לְעִשׂוֹת מִמְּנִי מִנְּגַל. (אם אתם עושים מנגל

[לא לעשות] לא מהבעל שם טוב, ולא מאודל'ה ולא מר' הערש, בשום אופן לא, אנחנו לא נסכים פה נלך עד הסוף, לא אכפת לי מהפרקליטות, לא אכפת לי מאף אחד.

עֲכָשִׁי אֶפִּילוּ מֵאִסֵּר עוֹלָם אֲנִי לֹא יִתֵּן לִּי... בְּקִיצוֹר עֲשׂוּ מִמְּנֵה מִנְּגַל, מֵאוֹדֵל'ה וּמֵהֶבְעֵל שֵׁם טוֹב, וְר' הֶעֱרַשׁ צוֹעֵק לוֹ לְמָה אֵתָה שׁוֹתֵק, הוּא אֹמֵר אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ כְּלוֹם, הַכֹּל עָף לִי, הוּא אֹמֵר תְּגִיד אֵתָה מִשְׁהוּ! הוּא אֹמֵר כֵּן אֲנִי - גַּם לִי עָף הַכֹּל מֵהֶרָאשׁ, אֲנִי לֹא זוֹכֵר כְּלוֹם. הוּא אֹמֵר תְּגִיד מִשְׁהוּ, אֲנִי זוֹכֵר א' ב'.

ר' הֶעֱרַשׁ צוֹעֵק: א' ב' ג' ד' ה' ו'. פְּתָאוֹם שׁוֹמְעִים מִרְכָּבָה, הַגִּיעַ הַאִינְטֶרפּוֹל, הַגִּיעַ, הַתְּקַשְׁרוּ

שְׁרוּף, אִם אֵתָה עוֹשֶׂה עַל הָאֵשׁ תִּשְׁעִים אַחוֹז נִשְׁרָף לָךְ. וְאַחֲרֵי זֶה אֵתָה שִׁכַּחַת אֵת הָאֲבֹתִיחַ אוֹ אֵת הַגְּלִידָה. כֹּל מִי שְׁנוֹסֵעַ לְכִינֶרֶת יוֹדֵעַ, תְּמִיד שׁוֹכְחִים מִשְׁהוּ. וְאִז הוֹלֵךְ מִכּוֹת עִם הָאֵשׁ, וְאִז בְּיוֹם רֵאשׁוֹן כִּבֵּר נִפְרָדִים לְגַמְרִי; - לְמָה שִׁכַּחַת אֵת זֶה? - אֵתָה שִׁכַּחַת... - אֵתָה אֲשֶׁם... - אֵת אֲשֶׁמָּה... וְהִשְׁבַּח נִהַפֵּךְ לְגִיּהִינוֹם עֲלֵי אֲדָמוֹת. לֹא זֶה מֵה שְׁנוֹסְעִים לְכִינֶרֶת, לְכִינֶרֶת תִּסַּע בְּאֲמִצַּע הַשְּׁבוּעַ. אֲפֶשֶׁר לְטַבּוֹל אֲפֶשֶׁר לְעִשׂוֹת שֵׁם עַל הָאֵשׁ. יוֹם הַעֲצֵמָאוֹת זֶה יוֹם שְׁנֵהם] עוֹשִׂים עַל הָאֵשׁ - מִנְּגַל, עוֹשִׂים מִנְּגַל.

כִּי מֵאוֹדֵל רְצוּ לְעִשׂוֹת מִנְּגַל, מֵאוֹדֵל. לְבַעַל שֵׁם טוֹב הִיָּה בַת. לְקַחוּ קִשְׁרוֹ אוֹתָה לְעֵץ, עִם חֶרְבוֹת, עֲשׂוּ עַל הָאֵשׁ, עֲשׂוּ מִנְּגַל, זֶה הִיָּה יוֹם הַעֲצֵמָאוֹת כְּנֶרְאָה. וְאִז גַּם אֵת אֲבָא שְׁלָה

לאמריקה כנראה, לא יודע, החותמים הגיעו. לא יודע מי הגיע בדיוק אולי מתימן הגיעו. זה היה בטורקיה, זה היה ארדואן, התקשרתי לארדואן אמרתי לו; יש לך שלושה שבויים, שלושה חטופים. הוא אומר לא, לא אני לא מתערב, זה אני לא משחרר יהודים, יהודים זה יותר גרוע מחמאס. אז אחרי זה חטפו.

היה מהחטופים דוד המלך סיפור שלם, אני לא יכול לספר לכם אותו עכשיו, זה יהיה לשיעור הבא. המון חטופים היו, רבינו היה מהחטופים גם כן, זה עוד סיפור איך שהלכו לפדות אותו. הוא רצה עשרים אלף מחבלים הוא רצה, לא יודע כמה בשביל רבינו, הוא היה מהפלישתים הוא היה מעזה, הוא היה פשוט מעזה.

גם את דוד המלך הם חטפו. ככה נדמה לי, כתוב בגמרא צ"ה עמוד א', גם דוד היה מהחטופים. אז התקשרו, אז חמאס רצה עשר אלף מחבלים, התקשר לביבי, עשר אלף מחבלים. ביבי לא הסכים, רק חמש אלף, פה היה הויכוח, אם חמש אלף או עשר אלף. הוא

אז הוא ר' הערש נתן צעקה א' ב' ג' ד' ואז הגיע מרכבה, כנראה זה היה האינטרפול, האינטרפול הגיעו, ומיד הוא ירד, חתך את החבלים, שם אותם על האוניה, אוניה כולה מזהב. הגיעו בשביעי של פסח לאיסטנבול, ולכן את הסיפור הזה מספרים בשביעי של פסח.

שיעור יום שני ויגש לאנ"ש מבת ים וטבת

קהת 133, והיא [נפטרה בגיל]
133 ויעקב היה [אז] בגיל 99,
133 פחות 99 זה 34, 34 פחות
20, הוא (- יצחק) חיכה 20 שנה
לילד, [הרי ש]היא התחתנה בגיל
14, זה לפי תוספות ביבמות מ"ב
עמוד ב'¹⁹.

אז עכשיו [אליעזר אומר:] הנערה
אשר אומר אליה השקיני נא מעט
מים, שמבקשים מעט מים
צריכים להביא הרבה מים אולי
הוא לא שתה שלושה ימים, הוא
מגיע מארץ ישראל, הוא הלך
שבועיים בדרך, אז רבקה אומרת
לא, [אני יודעת ש]היה לכם
קפיצת הדרך, [כמו שאמר אליעזר
ללבן:] "היום יצאתי ו[היום באתי",
היום יצאתי! היה קפיצת הדרך,

כי כתוב שרבקה שפכה את המים
[שנשארו בכד, אחר ששתה ממנו
אליעזר עבד אברהם]. הניסיון של
רבקה היה הניסיון הכי גדול, כי
[אליעזר התפלל לפני ה'] "הנערה
אשר אומר לה השקיני מעט
מים". שאומרים לבת תביאי
מים, היא צריכה לתת בשפע.
אליעזר רק ביקש מעט מים, אבל
היא הביאה בלי סוף, [והשקתה]
עשרה גמלים זה [שתיה ל]עשרה
ימים, גמל שותה לשלושה ימים
איך אפשר להשקות עשרה
גמלים זה אי אפשר [הרי] היא
הייתה ילדה בת שלוש.

לפי רש"י היא בת שלוש ולפי
התוספות אז היא הייתה בת 14,
כי היא [חייה] 133 [שנה וכן חי]

מראי מקומות והערות

מכוון דכשנולד יעקב היתה בת ל"ד ויעקב היה בן
צ"ט כשמתה רבקה הרי קל"ג שהרי כשנתברך
היה בן ס"ג שאז מת ישמעאל וכל שנותיו של
ישמעאל קל"ו כדכתיב וישמעאל [גדול מיצחק י"ד
שנה ויצחק בן ס' שנה בלדת אותם א"כ ישמעאל] בן ע"ד
ונשאר מלידת יעקב עד סוף שני ישמעאל ס"ג
ו"ד נטמן בבית עבר כדאמרין במגילה (דף יז.)
ועשרים שנה בבית לבן ושתי שנים בדרך ואז
מתה רבקה כדדרשינן (מדרש רבה קהלת פ"ב) אלון
בכות שתי בכיות של רבקה ומניקתה הרי צ"ט
וצריך לומר דמדרשות חלוקים זה על זה:

¹⁹ תוספות יבמות סא ע"ב

וכן הוא אומר והנערה טובת מראה מאד - תימה
דהבא משמע דרבקה נערה היתה ובסדר עולם
(פ"א) תניא בהדיא שהיתה בת שלש כשנשאה
יצחק ואי אפשר להגיה דהא תניא התם יצחק
אבינו כשנעקד על גבי המזבח היה בן שבעה
ושלשים שנה ובו בפרק נולדה רבקה וכתוב ויהי
יצחק בן ארבעים שנה וגו' נמצאת שהיתה בת ג'
וה"ר שמואל חסיד משפיר"א הוכיח שהיתה בת
י"ד מדתניא בספרי ו' זוגות שנותיהן שוות
וקחשיב קהת ורבקה וקהת חיה קל"ג כדכתיב
בקרא ואם היתה בת י"ד כשנשאה אז החשבון

[אומרת רבקה:] אם קפיצת הדרך אז הם שתו לפני שעה, [לכן] היא אומרת אשאב, [כיון שידעה שהם לא ישתו מכל מה שהיא תשאב]. ואליעזר אומר השקיני, דבר ראשון הוא אומר לה: 'השקיני נא מעט מים', היא אומרת: 'שתה אדוני, וגם לגמלך אשאב'. מה היא אמרה? 'אשאב', שהיא ספרה את הסיפור היא אמרה להם, היא אמרה שתה אדוני שתה, היא לא אמרה את המילה אשאב, כי אשאב זה טיפה מים, אני רק אשאב ואמלא את השוקת, היה שם שוקת, את השוקת צריכים למלא במים, אבל גמל שותה לשלושה ימים, עשרה גמלים 30 יום עשר כפול 3 (ראה הערה) ²⁰.

לכן הוא (- פרעה) חולם על הפרות, כי [החרטומים אמרו ש]הפרות זה מרמז לבנות, והשיבולים מרמז למדינות, אז מה הקשר בין שיבולים למדינות? אלא זה היה בראש השנה, כתוב במדרש זה היה ראש השנה יצא יוסף מבית האסורים, מתי כל אחד יוצא מבית האסורים? זה בראש השנה יוצאים מבית האסורים, אומרים במוסף בראש השנה בזיכרונות "ועל המדינות יאמר איזה לחרב איזה לרעב איזה לשובע איזה לרוזן, אז עכשיו הם התפללו מוסף, הם כולם היו פעם ברסלבים, הם התפללו מוסף באומן, בדיוק גמרו מוסף, הם התפללו מהר לא כמו יוסף שהיה קורא כל מילה לאט לאט, הוא מחזיק ב"נתנה תוקף" והם כבר

מראי מקומות והערות

²⁰ [כלומר בשעה שאליעזר התפלל לה, ביקש שהנערה שהוא יבקש ממנו לשתות והיא תגיד "שְׁתֵּה וגַם גְּמִלְךָ אֶשְׁקֶה" היא הנערה שמויעדת ליצחק, כלומר שביקש לראות אם היא בעלת חסד שתציע מעצמה להשקות את גמליו שזה מסירות אדירה שהרי אם הם עכשיו באים מהדרך הם צריכים לשתות לשלושים יום, (עשר גמלים שכל אחד שותה 3 ימים), וזה ודאי מסירות נפש לנערה קטנה, וזה יהיה ראייה שהיא מתאימה ליצחק. ואליעזר אמר לרבקה "הֲגִמְיָאִינִי נָא מְעַט מֵיִם מִבְּרֶךְךָ", אמרה לו רבקה: "שְׁתֵּה אֲדֹנָי וגַם לְגִמְלְךָ אֶשְׁקֶב", כלומר א. מיד הציעה להשקות את גמליו אפילו שהוא ביקש רק שתשקה אותו, ב. שרמזה לו שהיא יודעת שהגמלים לא

ישתו כיון שעכשיו הם יצאו לדרך ולכן היא רק תשאב, כיון שהם לא ישתו מכל מה שהיא תשאב. וכשסיפר אליעזר מעשה זה ללבן אמר לו שבאמת התפלל: "גַם אֲתָה שְׁתֵּה וגַם לְגִמְלְךָ אֶשְׁקֶב", כיון שידע שהגמלים שתו ומלאכת הנערה רק יהיה לשאוב, ולא ציפה שהנערה תדע שהיא רק צריכה לשאוב, וסיפר שרבקה אמרה לו "שְׁתֵּה וגַם לְגִמְלְךָ אֶשְׁקֶה", כלומר שהיא כזאת בעלת חסד שמיד קיבלה על עצמה להשקות את הגמלים שזה להשקות לשלושים יום, וכאן שיבח אותה על שקיבלה על עצמה כזאת מסירות נפש, וכאן זה לא שבח לומר שראתה שהם כבר שתו, כי אם כן רק קיבלה על עצמה להשקות גמלים ששתו כבר].

כנסת, המנהג זה לשים שושנים, אתה שם שושנים בבית כנסת? שמת שושנים? תזכור, שלא תשכח, אז בשבועות שמים שושנים, אבל שושנים זה [לא פירות, בשבועות נידונים על] הפירות לכן [לא היו צריכים] לקטוף שושנים אלא לקטוף פירות, ובט"ו בשבט זה שושנים, השקדייה פורחת, יש שיר: 'השקדייה פורחת'.

השקדייה היא הראשונה, כי היא כבר מוציאה פרחים בט"ו בשבט, כבר בא' שבט היא מוציאה פרחים, עכשיו זה שנה מעוברת אז היא תוציא כבר בא' שבט, הולכים, נוסעים לעין כרם, זה הכל שקדיות, זה היה הכל של ערבים כל השקדיות, אפשר לברך בדרך לעין כרם על שקדיה: שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות, לברך, 24 שעות לברך על הבריאה היפה, ברוך שאמר והיה העולם ברוך הוא ברוך אומר ועושה ברוך גוזר

גמרו את המוסף, כבר גמרו את המוסף, גמרו זיכרונות, "ועל המדינות יאמר", אז מיד הם פתרו את זה על המדינות, יוסף אמר זה לא, זה לא מדינות, זה כפשוטו, זה תבואה, שיבולים זה תבואה, פרות זה בשר, יהיה שפע בשר, חנויות בשר, יהיה שפע בשר בכל ארץ מצרים, שבע שנים היה כזה שפע שלא היה מבריאת העולם.

ואז יוסף ידע את כל השפות, כי העיקר זה לדעת את כל השפות, "שפת לא ידעתי אשמע", אז הוא אומר שפת, שפת לא ידעתי אשמע, כי פרעה אמר אני על שפת היאור, הוא אומר לא, אתה לא היית על השפה, היית על היאור, יוסף תיקן לו את החלום, כי הצדיק יודע את החלום בדיוק, אבל החרטומים הם הלכו לפי הזמן, פסח על התבואה, שבועות על הפירות²¹.

כי בשבועות היו צריכים להביא פירות לא לשים שושנים בבית

❁ מראי מקומות והערות ❁

- כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון, שנאמר היצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם, ובחג נידונין על המים.

²¹ ראש השנה טז, ע"א משנה. בארבעה פרקים העולם נידון: בפסח על התבואה, בעצרת על פירות האילן, בראש השנה

ומקיים, עושה בראשית, זה

בראשית חדשה, שהשקדייה פורחת זה בראשית חדשה, עכשיו יהיה שבט, עוד שבועיים שבט, אז נוכל לראות את השקדייה כבר, את השקדייה פורחת.

אז שושנים יש בט"ו בשבט, ואז אוכלים פירות, ופירות יש בשבועות ואז מביאים שושנים, הכל הפוך על הפוך.

אלא הכל מתחיל ביוסף הצדיק, כי יוסף הצדיק ראה את השיבולים, אז הוא פתר להם פשוט, אמר להם שיבולים זה תבואה ופרות זה בשר, מה יש כאן להסתפק, אפילו ילד בן שלוש יכול לפתור כזה חלום, זה לא כמו החלום של שר האופים ושר המשקים, שלושה שריגים, שלושה סלי חורי על ראשי, והעוף אוכל אותם, מה העוף? מה שייך פה עוף? למה העוף אוכל מהחלות? הוא אומר מכל מאכל פרעה, וכיכרות הכי יפים בעולם. אז מדוע הם [החרטומים של פרעה] לא ידעו [שפרות זה בשר ושיבולים זה תבואה, ולמה פתרו שמוליד בנות וכובש

מדינות]?

כל זה מביא כאן המעינה של תורה, שלפתור את החלום על תבואה זה שייך לפסח, אנחנו היום בראש השנה, בדף ט"ז, כתוב שהחלום היה בליל ראש השנה, בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים, כך אומר המדרש, אז אם זה ראש השנה, אז על המדינות יאמר, צריכים לפתור את החלום על המדינות, כמו שאמרו החרטומים, על המדינות יאמר, אז פתרו לו ישראל על המדינות, ואחרי זה אמרו לו על בנות, אז על בנות בכלל פרעה לא הסכים, אפילו שהגמרא אומרת שבנות יותר טוב מבנים (בבא בתרא) קמ"א, קמ"א עמוד ב' כתוב שמי שאומר [שנולדה ל]י בת מקבל 200 מי שאומר בן מקבל מאה.

אומרים לו החרטומים [ליוסף], מה שייך? מה שייך תבואה לראש השנה? תסלח לי, אתה טועה, זה לא יכול להיות, גם אנחנו יכולנו להגיד את זה, מה זה קונץ להגיד תבואה, אין בזה שום קונץ, שום חכמה, [אבל]

היום לא פסח, זה היה ראש השנה, אז מה זה שייך לעכשיו.

[אמר יוסף:] ואם תשאל מה שייך החלום לראש השנה, מה שייך הפתרון שלי לראש השנה, הרי עכשיו זה לא פסח, לא עושים פסח בראש השנה, עושים פסח בחמשה עשר בניסן, אז פרעה אומר לו: עכשיו לא פסח, מה אתה פותר את זה על פסח, הפתרון שלך מתאים לפסח.

יוסף אומר: לא, כתוב מי ישפל ומי ירום, עכשיו בוחרים ראש ממשלה, ראשי ממשלה מחליטים בראש השנה, אם ביבי

היום לא גוזרים על התבואה, היום גוזרים על המדינות, מי ירום מי ישלו מי ירום מי ישפל, גוזרים מי ירום, מי יהיה ראש ממשלה, עכשיו רוצים לפטר את ביבי, צריכים ראש ממשלה חדש, למה זה חייב להיות דווקא בראש השנה? למרות זאת תבחר איש נבון וחכם, מה צריכים פה נבון וחכם? למה נבון וחכם? מה זה שייך לחלום? גם פרעה לא אמר לו לתת עצות עכשיו, תגיד מה החלום, אז הוא אמר החלום תבואה, החרטומים אמרו זה לא יכול להיות, מביא כאן המעינה של תורה, תבואה זה בפסח,

יוסף אומר: לא, עכשיו זה מי ישפל ומי ירום, צריכים לבחור ראש ממשלה חדש, אז לכן "ואין מגיד לי", פרעה אומר אין מגיד לי, פתרו לי [אבל זה לא פתרונות נכונים], הוא אומר ליוסף פתרו לי, כן, יש פה חרטומים, הם רואים מסוף העולם ועד סופו, הם ראו אפילו את משה לוקה במי מריבה, ראו שזרקו את משה ליאור.

כי פרעה חלם שכוכב בולע את כל הכוכבים, אמרו הכוכבים, יוסף, יבלע את כל הכוכבים, כי הצדיק הוא בולע את כלום.

[יוסף אמר:] שפת לא ידעתי אשמע, אז פרעה אמר אני עומד על שפת היאור, אמר לו יוסף לא, אתה עומד על היאור, כי [פרעה אמר:] "לי יאורי ואני עשיתיני", כתוב בפרק ל"ט, לי יאורי ואני עשיתיני, אז הוא אמר אני בראתי את היאור, אז לכן הוא ראה את עצמו על היאור, כי על זה הוא חלם, הוא חלם שהוא ברא את היאור, הוא ברא את הכל, אבל צדיק גמור אינו בולע. כי הפרות הרעות בולעות את הטובות, זה אומר שהרשעים בולעים את

יהיה ראש ממשלה, אם יוסף יהיה ראש ממשלה, אז זה מחליטים בראש השנה מי יהיה ראש ממשלה, אז עכשיו צריכים לבחור ראש ממשלה חדש, [ובזה מתרץ מדוע חלם על רעב ושבע בראש השנה כי תכלית החלום היה שעכשיו ימנה המלך אחד שיאסוף בשנות השובע האוכל לשנות הרעב וממילא החלום היה על העלאת אותו אדם לגדולה, ולכן שייך החלום לראש השנה].

אתה המלך. מלך הוא לא עושה כלום, מלך זה רק תואר כבוד, וצריכים יורש עצר, צריכים בנים, לא בנות, [ולכן אמר פרעה לחרטומים שפתרונם לא נכון], אל תביאו לי בנות, בשום אופן אני לא רוצה לשמוע חלום, אל תפתרו לי על בנות, זה לא שייך אלי, אני צריך יורש עצר אני צריך, יורש עצר זה בן ולא בת, אז למה פתרת על תבואה? בנות אתה אומר לא, מדינות, למה לא מדינות? על המדינות יאמר איזה לחרב איזה לרעב איזה למוות איזה לחיים, וְעַתָּה יֵרָא פְּרֻעָה אִישׁ נְבוֹן וְחָכֵם וַיִּשְׁתִּיחוּ עַל-אָרֶץ מִצְרָיִם.

הצדיקים.

וגם הם עשו שנה חסרה השנה, זה גם בעיה, השנה אין לנו ל' (בחשוון כסלו), זה בלבד פה את הכל, אין לנו ל' ימים בכסלו, זה עשה בלבול גדול, וככה יהיה עוד שלוש שנים.

אז עכשיו אנחנו מקשים קושיא איך בחנוכה אומרים רשעים ביד צדיקים, הרי בחנוכה אנחנו קוראים על הפרות, והרעות בולעות את הטובות, תמיד הרשעים בולעים את הצדיקים, לא הצדיקים בולעים את הרשעים, זה רק שיבוא משיח, לעתיד לבוא, בגוג ומגוג.

אז הוא אומר בתשפ"ד יהיה גוג ומגוג, [ספר:] 'אור למאיר', עכשיו זה יארציט של הבני יששכר, ביארציט נעשה שיעור בעזרת ה', זה יצא שבת קודש, י"ח, אתה חייב להיות כאן שבת קודש, היארציט של הבני יששכר²², זה היארציט הכי גדול שיש בעולם, הבני יששכר זה הספר הכי חשוב מכל הספרים, ו[מחבר ספר אור המאיר]

כי תמיד פרשת מקץ יוצא בחנוכה, השנה לא יצא, אני לא יודע מדוע לא, אני לא בררתי, אמרו עוד 17 שנה תקשה את הקושיא עוד פעם, יש לך 17 שנה לחשוב על הקושיא תת"א, תת"א נקשה את הקושיא עוד פעם, עכשיו אנחנו 17 שנה אין קושיות, אז מקץ תמיד קוראים בחנוכה, שהפרות הרעות בולעות את הטובות, מה אומרים בחנוכה? רשעים ביד צדיקים, הפוך, שהצדיקים בולעים את הרשעים, עוד פעם הפוך על הפוך עוד פעם הכל הפוך, אז אם הפרות הרעות בולעות את הטובות, ומקץ קוראים בחנוכה, אז למה אומרים רשעים ביד צדיקים, הצדיקים זה הפרות הטובות, אז איך הפרות (הטובות בולעות את הרעות) [הרעות בולעות את הטובות], זה נהיה קושיא, אז עוד פעם קושיא, איפה שנצא, איפה שנלך אנחנו מוקפים בקושיות, לא יוצאים מהקושיות עכשיו.

❁ מראי מקומות והערות ❁

יששכר מפני שהיה למורינו הרב דלקת ראות].

²² [לצערנו בשבת זו, פרשת ויחי לא זכינו שמורינו הרב יצא לתפילות בכלל, ולא זכינו לשיעור זה על הבני הבני

וקיים זה גם תשפ"ד, הכל נקרא תשפ"ד, שאז זה זמן הגאולה, אז הזמן שאנחנו משתחררים מהערבים לגמרי, והופכים את הערבים לאבק, הרשעים נהפכים לאבק, "ויאבק איש עמו", עכשיו זה "ויאבק איש עמו", זה הרגע שהכל נהפך לאבק, עכשיו הולכים לעשות את לבנון לאבק, כי עכשיו כבר הטילים מגיעים עד טבריה, ועוד מעט יגיעו עד ירושלים, אז לאן נברח, אולי לירח, נראה, עכשיו בונים חללית לאלף איש, נראה, אז יצאו כולם לחללית, אז עכשיו העיפו לנו שלושה טילים על אל אקצה, זה התפוצץ לי מעל הראש²³.

אחד מאשקלון נגע בטיל עפה לו הרגל מסכן, אי אפשר לגעת בטיל, לא נוגעים בטיל, אתה רואה טיל - אל תיגע בו, אבל אחד נגע באשקלון, לא הבנתי למה, עפה לו הרגל, עכשיו צריכים להתפלל על הרגל השנייה, אמרתי [שאנשים נפגעים

זה הנכד שלו, הוא גם כן מדינוב, הוא ור' דוד מדינוב, הוא הנכד ר' מאיר יהודה, והוא הנכד והוא הממשיך של הבני יששכר.

והוא אומר שהגאולה תהיה בתשפ"ד, זה כבר סופי, כי תשל"ו זה היה גימטרייה משה יהושע, ואז כבר השתחררנו מהערבים לגמרי, ועכשיו משתחררים גם מהערבים, תשפ"ד, עכשיו זה שנה שמשתחררים מהערבים, כי הערבים הרגו לנו 1500 אנשים, רק 400 חיילים נהרגו כדי לשחרר את הישובים, כל הקיבוצים נכבשו, היה ארבעה ימים תחת החאמס, החמס כבש את כל הקיבוצים, זה מלחמת גוג ומגוג, כל זה כתוב כאן [בספר אור המאיר], בתשפ"ד, כאן כתוב "כח מעשיו הגיד לעמו", שזה דוד, פעמיים דוד זה כח, עכשיו זה משיח בן דוד, תשפ"ד, זה גילוי משיח בן דוד, ולכן תשפ"ד זה דוד כפול שניים, אז זה יוצא תשפ"ד, דוד מלך ישראל חי

מראי מקומות והערות

עם מורינו הרב מספר טילים מעזה]

²³ [בליל שבת מוקץ בשעת אמירת קבלת שבת היו הזעקות בירושלים והתפוצצו ממש מעל רחבת התפילה

לקבר רחל, לאר"י הקדוש אי אפשר, כי זה בית קברות ממש, אבל קבר רחל כל הקברים מסביב זה [של גויים] אבל יש מחמירים שזה קברים של יהודים, אם זה קברים של יהודים אז הכהנים מתבקשים לא ללכת, אבל באמת זה לא קברים של יהודים, כל הקברים שרואים שם בקבר רחל, זה של ערבים.

כי אצל הערבים נוהגים לקבור את האנשים איפה שקוברים צדיק, מוציאים את המתים מהקברות, מהבתים, כי הם היו קוברים בכוכים הערבים, לכן זה נקרא ארץ אוכלת יושביה, ברגע שאיוב מת, [שעליו התכוון משה כשאמר:] היש בה עץ אם אין, איוב היה גלגול של תרח²⁴, אז הוא בא 15 פעם [בגלגול, וסבל ייסורי איוב], בזמן אברהם, בזמן יצחק, בזמן יעקב.

כתוב בפרק חמישי בסוטה²⁵

ברגלים] כי לא מכסים את הרגליים, הולכים עם חצאית גי'נס, הולכים ככה, אז עפים הרגליים, להמון חיילים עפו הרגליים, דבר כזה לא היה בשום מלחמה - שעפים רגליים לחיילים ככה, כאילו הרגליים נהפכות לאבק, ומשותקים ברגליים, והכל, זה ממש דבר כזה לא היה בשום מלחמה, לא מלחמת העצמאות, ולא מלחמת יום כיפור, ולא במבצע קדש, ולא בצוק איתן, לא היה דבר כזה שהרגליים נפגעות, עכשיו זה דבר חדש.

הכל זה תשפ"ד, כל זה רמוז, כל זה כותב הנכד של הבני יששכר, ולכן בשבת [ויחי, יארציית הבני יששכר] כולם יהיו כאן, חייבים להיות כאן, ונמסור שיעור מהבני יששכר, כי הבני יששכר שואל: "היו טמאים לנפש אדם" מה קורה? הוא אומר שצדיקים לא מטמאים, אפשר [לכהנים] ללכת

מראי מקומות והערות

אברהם, נתגלגל ונתקן באיוב. שתי בנות לוט, הם, רות ונעמה:

²⁵ תלמוד ירושלמי מסכת סוטה פרק ה, ו דרש רבי עקיבא [שם לב ב] ויחר אף אליהוא בן ברכאל הבווי משפחת רם אליהוא זה בלעם בן ברכאל שבא לקלל את ישראל ובירכן [דברים ג' ו]

²⁴ שער הגלגולים הקדמה לו והטוב שבהבל, נתגלגל בשת. והרע, באנוש בנו, ולכן עבד ע"ז. הון, נתגלגל באהרון, ולוט בנו, ושניהם הם משרש הבל. רבא חבר אביי משרש לוט, ונתן בבתו הצעירה, ומשם יצאה נעמה העמונית, וגם שם היה נכלל רבא. ותרח אבי

(תלמוד ירושלמי) **שאליהוא בן ברכאל** הבוזי זה יצחק אבינו, אחד אמר שזה בלעם, ר' עקיבא אומר שזה בלעם, אחד אומר: לא, [זה] יצחק אבינו, שהוא היה בעקידה, שהוא ביזה את כל העולם, כי כל העולם אמר שהיהודים הם לא עוקדים את הבנים שלהם, אצל הגויים עוקדים את הבנים, שוחטים את הבנים, הגמרא מביאה בעבודה זרה שלא היה גשם אז הופיע עבודה זרה ואמר תשחטו בן אדם, אתם לא שוחטים בני אדם, מה אתם רוצים, מאיפה יהיה לכם גשם? תשחטו בן אדם יהיה לכם גשם, שחטו בן אדם נהיה גשם, גמרא בעבודה זרה, אז [הגויים אומרים]

כדי שיהיה גשם צריכים לשחוט בן אדם, אצל היהודים לא נוהגים לשחוט אנשים.

אבל אברהם ניסה לשחוט את יצחק²⁶, לא הלך. לא, הוא (- אברהם) לא סולח [שלא זכה לשחוט], הוא אמר: למה [המלאך אומר "אל תעש לו] מאומה"? תן לי להוציא ממנו טיפת דם²⁷, "אל תשלח ירך אל הנער ואל תעש לו מאומה" אפילו לא טיפת דם. אז הקטרוג נשאר.

כתוב שכל מה שנעקדים אנשים זה בשביל העקידה, כי השטן אומר בסוף הוא לא שחט אותם, הגויים שוחטים את הבנים שלהם, אצל הגויים זה מנהג ידוע, הולכים למלחמה שוחטים

❁ מראי מקומות והערות ❁

יותר מיכן את יכול לעמוד (אייבד) הנסה דבר אליך תלאה א"ל ויתר על דין א"ל למחר אומר לך שופך דם את חייב ששפכת דמו של בנך א"ל על מנת כן וכיון שלא הועיל ממנו כלום בא לו אצל יצחק:

²⁷ מדרש רבה בראשית - פרשה נו פסקה ז

(ו) ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים אברהם אברהם ... ויאמר אל תשלח ירך. א"ל [אברהם] אחנקנו אמר לו אל תשלח ירך אל הנער א"ל אוציא ממנו טפת דם אמר לו אל תעש לו מאומה אל תעש לו מומה כי עתה ידעתי הודעתני לכל שאת אוהבני ולא חשכת וגו' שלא תאמר כל החלאים שחויף לגוף אינן חלאים אלא מעלה אני עליך כאילו אמרתני לך הקרב עצמך לי ולא עיכבת:

ולא אבה י"י אלהיך לשמוע אל בלעם הבוזי שהיתה נבואתו בוויה [במדבר כד ד] נופל וגלוי עינים ממשפחת רם [שם כג ז] מן ארם יחני בלק אמר לו ר' אלעזר בן עזריה אין הוא הוא כבר כסה עליו המקום ואין לית הוא עתיד להתוכח עמך אלא אליהוא זה יצחק בן ברכאל בן שבירכו האל שנאמר [בראשית כו יב] ויברכהו י"י. הבוזי [דף כו עמוד א] שביזה כל בתי ע"ז בשעה שנעקד על גבי המזבח ממשפחת רם בן אברהם:

²⁶ ראה מדרש רבה בראשית פרשה נו

(ד) ויאמר יצחק אל אברהם אבינו ויאמר אבי בא לו סמאל אצל אבינו אברהם אמר ליה סבא סבא איבדת לבך בן שניתן לך לק' שנה אתה הולך לשחטו אמר לו על מנת כן א"ל ואם מנסה אותך

כמה ילדים, לא הולכים למלחמה בלי שמביאים קרבן עולה²⁸.
גייע, נשחט את העולה, נתחיל את המלחמה, הוא שוחט את העולה מגיע שמואל, עניין של חצי דקה, חצי דקה לא חיכית, חצי דקה! רציתי לתת לך מלכות עולם, כתוב מלכות עולם, הוא לא הסכים לחכות את החצי דקה, הוא הפסיד מלכות עולם, מלכות עולם לכל הדורות.
דוד בכלל לא היה צריך

שמואל אומר לו (- לשאול) תחכה שבע ימים, שמואל אמר עכשיו [שעה] 12 ביום ראשון, [בעוד שבוע] יום ראשון ב12 אני מגיע, בדיוק ב2, מה בדיוק 12, ולמה לא יגיע חמשה ל12, מאי נפקא מינה, אז סימן שהוא כבר לא

מראי מקומות והערות

ויעלהו עולה על החומה וכיון ששחט את בנו והעלהו עולה אמר רבש"ע אברהם העלה את בני ע"ג המזבח ולא שחטו ואני אשחוט את בני ואעלהו עולה כליל לפניך שכל מה שתאמר אלי אעשה (נ"י שנאמר ויקח את בנו הבכור אשר ימלוך תחתיו) באותה שעה ירדו (שזואיהם של) ישראל ממדריגה עליונה למדריגה תחתונה שנאמר ויהיה קצף גדול על ישראל:

²⁸ תנא דבי אליהו רבה - פרק ט ואומר (שם ב ג) ומישע מלך מואב היה נוקד והשיב למלך ישראל מאה אלף כרים ומאה אלף אילים צמר ויהי כמות אחאב ויפשע מלך מואב במלך ישראל, נתקבצו עליו על מלך מואב שלשה מלכים יחד מלך ישראל ומלך יהודה ומלך אדום ויכו את מואב וינוסו מפניהם וגו' וירא מלך מואב כי חזק ממנו המלחמה וגו' ויקח את בנו הבכור וגו'

יודע איפה הוא למד בדיוק, ילד שלא יודע קרוא וכתוב בכלל, נשאר הקטן. שמואל אומר: תביא אותו, תביא אותו, אני לא באתי פה לחינם. הוא אומר: לא, יש לך טעות, אולי יש פה עוד ישי, יש לנו דוד בן ישי, יש המון ישי, יש לנו ישי אח של ינון, יש המון ישי, מי יודע איזה ישי אתה מתכוון, תברר איזה ישי, הוא (-) שמואל) אומר: לא לא לא, אז אמר לו ישי לך תחפש עוד ישי, [אומר שמואל:] אין יותר ישי, יש ישי אחד, אני מכיר ישי אחד שגר בבית לחם, [וכל זה האריך ישי לומר לשמואל שלא יתכן שכוונתו לדוד כיון שהיה בטוח שהוא ממזר].

כי אשה אחת (- במעשה פלגש בגבעה) הייתה מבית לחם, אז מה יצא? הרגו אותה, היית אשה אחת מבית לחם, שחטו אותה, חתכו אותה, עשו ממנה קציצות, סלמי עשו ממנה, סלמי, חילקו אותה לכולם, 12 שבטים, סלמי, והגיעו 400 אלף איש [להילחם בשבט בנימין על שבחורים מהם החטיאו בת ישראל], היום זה מעשים בכל יום, זה לא, אף אחד

להתגלות, דוד צריך לשבת עם כינור, ולנגן עם הכינור, אף אחד לא צריך לדעת ממנו, אין לו חסידים אין לו כלום, "מוזר הייתי לאחיי", אמרו שאני ממזר, כתוב היה לו (- לישי אבי דוד) שמונה בנים הוא מביא [לפני שמואל] שבע, [שמואל אומר:] אני לא מבין אני לא קולט את זה, אם יש לך שמונה למה אתה מביא לי שבע, תביא שמונה, מה קשה להביא את השמיני? איפה הוא היה? בירח? באומן הוא היה? בעזה הוא היה? הוא היה חיל? איפה השמיני? למה אתה לא מביא את השמיני, תביא עוד ילד, מה אכפת לך, הוא הביא את אליאב, הביא את שמע, את יונתן, תביא שמונה, יש לך שמונה ילדים תביא את כל השמונה, לא - ישי אומר, אחד אני לא אביא בשום אופן, אין מה להביא אותו.

שמואל שואל אותו: תגיד לי, מה, זה כל הילדים שלך? אין לך עוד אחד? ישי אומר יש לי עוד אחד, נשאר, קטן, רועה צאן, הוא ילד מפגר, הוא לומד בעלי שיח, בסולם הוא למד, אני לא

כועס? עכשיו גם מצאו לו זכוב, יתוש, אני יודע מה מצאו לו בתוך התה, אתה מביא תה למישהו, בדרך נכנס יתוש, נכנס, כי זה מתוק, הזכובים אוהבים מתוק, אז הוא הביא לו גביע יין מלכותי, יין הכי מתוק, אז נכנס לו יתוש ביין, אז זה עוד אפשר להבין, אפילו פרעה מבין את זה, והוא (- אותו בעל) צעק עליה, נתן לה סטירות, אני לא יודע למה, אז עכשיו בשביל שהוא מוצא זכוב במרק אז הוא נותן לה שתי סטירות והיא בורחת מהבית.

הגמרא אומרת אתה נותן לאשתך שתי סטירות, אתה יודע מה זה שתי סטירות? [נהרגים על ידין] זה 70 אלף, שתי סטירות, כל סטירה זה 35 אלף, אם זה שתי סטירות זה 70 אלף, ה' ירחם, אני לא מבין את זה, בשביל שתי סטירות 70 אלף, אבל זה מה שהגמרא אומרת, שלעולם אל יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו, הגמרא בגיטין²⁹, זה הגמרא אומרת, לא אני, אתם

אין לו סבלנות לחכות עד שהיא תתפייס, עד שהיא תסכים, עד שככה, כל הקצינים, כל המפקדים העליונים, כל אלה שעכשיו עשו את הפשלה הזאת (- שבגללה נטבחו בשמחת תורה) כולם לא מחכים שניה, יש להם מזכירה, מה הוא צריך לחכות עד שהיא תסכים עוד שלוש שנים [להתחתן], אז הוא מקצר את הדרך, עושה קיצור דרך, וזה מעשים בכל יום שמקצרים את הדרך.

ושם בבית לחם הוא כבר הגיע לגבעה, זה העניין, הם גרו בבית לחם, בית לחם זה על יד ביתר, ואז הוא רץ אחריה, כתוב ימים וארבע חודשים, כמה זה ימים זה שנה? יומיים? כמה זה ימים? זה עוד בחקירות כמה זה ימים? ימים וארבע חודשים, ואז הוא התחרט [על שכעס עליה כן] הוא מצא לה זכוב במרק, אז מה יש? מצאו זכוב אצל שר המשקים, לא עשו לו כלום, [שהרי לבסוף החזירו אותו לתפקידו], מה אתה

מראי מקומות והערות

אימה יתירה והפילה כמה רבבות מישראל. אמר רב יהודה אמר רב כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו סוף הוא בא לידי שלש עבירות גילוי עריות

²⁹ גיטין ו ע"ב אמר רב חסדא לעולם אל יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו שהרי פילגש בגבעה הטיל עליה בעלה

אימה יתירה בתוך ביתו.

הייתה פלגש גבעה, היה סיפור בגבעה, זה כנראה ביתר היה, ובעלה הטיל אימה יתירה, ונפלו 70 אלף מישראל, בשביל אשה אחת 70 אלף מישראל, [30] אז בקיצור בשביל אשה אחת מתו 70 אלף, מפה לומדים שלא נותנים סטירות לאשה.

אני תמיד אומר: לפני שאתה נכנס הביתה, תשב על המדרגות או על הספסל, תנוח, תנשום. אל תיכנס הביתה עם עצבים, תיכנס הביתה רגוע שקט, ברזילי היה קונה פלאפל, ברזילי, הכרת אות, לפני שהוא הולך הביתה הוא קונה מנה פלאפל, הוא אוכל מנה פלאפל ונכנס הביתה רגוע שקט, [ולא מתרעם אם ה[האוכל שרוף.

אומרים שאני אומר לכם חידושים, הגמרא אומרת לא לתת סטירות לאשה, זה שיטת הגמרא, שאדם לא יתן סטירות לאשתו לעולם, זה כתוב ו' עמוד ב'. גמרא מפורשת, אל יטיל אדם

מראי מקומות והערות

שולחים אוכל לחיילים, אולי הם לא אכלו כמה ימים, לא שולחים אוכל לחיילים, החיילים רעבים, משתגעים, יורים אחד בשני, רק באותו יום של האסון [בשמחת תורה] - מאש כוחותינו נהרגו כמה מאות, אי אפשר להבדיל בין מחבלים ליהודים, אי אפשר, היום אי אפשר כל כך להבדיל, כולם הולכים בלי גופיות, אדם בלי גופיות יורים בו, שלא תלכו בלי גופיות, אני מזהיר אתכם.

ושפיכות דמים וחילול שבת.
³⁰ אין לנו כל כך הרבה אנשים היום, כל צה"ל זה 50 אלף איש, אומרים 400 אלף מגויסים אני יודע? עשו צו 8 על 200 [אלף] הגיעו 400, אני לא יודע למה פי 2, מה צריכים כל כך הרבה, עכשיו [חיילים] ירו [שלושה] חטופים, מה החטופים אשמים, שלושה חטופים מסכנים, הם הלכו בלי גופיות, ואפילו החזיקו דגל לבן [וירו עליהם] בניגוד להוראות, בניגוד לכל, החיילים היו עצבניים כנראה, אולי לא ישנו כמה ימים, אני לא יודע,

כאן בסוף גיטיין, כל זה גמרא בגיטיין, במשנה האחרונה בגיטיין³¹

[והבעל] הוא מצא זכוב בקערה, מה זה זכוב? אפילו פרעה מצא לו זכוב הוא לא תולה אותו, והנה [שר המשקים חלם] שלושה גפן שלושה שריגים, ואתן את הכוס על כף פרעה, הוא (- יוסף) אמר לו: בעוד שלושה ימים ה' מחזיר אותך, ופה [שר האופים אחר] שלושה ימים תלו אותו, הוא אומר אבן זה פשיעה, מה אתה לא יודע לנפות את הקמח].³²

אז עכשיו מדברים על זה שמצאו לו זכוב במרק, [ולכן כעס הבעל עד שברחה וקרה מה שקרה], אז

הגמרא אומרת אם האוכל שרוף מותר לגרש את האשה, אז מה יש אם האוכל שרוף? אז [התירוח הוא]: אם אתה כזה טיפש, רוצה לגרש את האשה [בגלל כזו סיבה], אז לא צריך אותך, או ר' עקיבא אומר [שיכול לגרש אשתו אם מצא] נאה הימנה, מה זה נאה? [הרי כתוב בתורה:] "וְלֹא תִתְּנוּ אֶתְּוֹרֹת אֲחֵרֵי לְבַבְכֶם וְאֲחֵרֵי עֵינַיְכֶם" (במדבר טו, לו), "שֶׁקֶר הֵחָזַן וְהִבֵּל הִיפִי" (משלי לא, ל), אם הוא כזה מנובל, שילך, לא צריך אותו, מי צריך מנובלים, האשה צריכה לחיות עם אדם מנובל? שהוא מסתכל בסמרטפון, ובאיפון, ורואה פריצות, אז אין מה לחיות איתו, אז ר' עקיבא אומר נזרוק אותו, אומרת הגמרא

מראי מקומות והערות

דוידובין' פתח מאפיה זה המאפיה הכי גדולה בעולם דוידובין' החברים הכי טובים שלנו אצלם היינו בכל חופש הגדול מגיל 4 עד גיל 7 עד שנגמר המלחמה היינו הולכים לדוידובין' בבית ישראל שם הוא היה בבריגדה היהודית כולם הלכו לבריגדה והיינו אצלם בבית. והיינו כל יום הולכים לכותל, אמא שלי היא חסידת סאטמר [ובכל אופן] היא לא וויתרה, כל יום הולכים לכותל כל יום הולכים לקבר רחל עד גיל שבע, עשר, כל יום לכותל, אחרי זה [מתש"ח עד תשכ"ז] 19 שנה לא יכולנו ללכת לכותל, ורצינו לנסוע לחברון בדיוק זרקו אבנים שם, לחברון רק היה אפשר ללכת עם משטרה, שלא יזרקו אבנים.

³¹ גיטיין צ עמוד א

מתני'. בית שמאי אומרים: לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן מצא בה דבר ערוה, בית שמאי הכי מחמירים אדם אסור לגרש את אשתו בית שמאי לא מרשים הם נגד גירושין שנאמר: כי מצא בה ערות דבר; ובית הלל אומרים: אפילו הקדיחה תבשילו, שנאמר: כי מצא בה ערות דבר; ר' עקיבא אומר: אפי' מצא אחרת נאה הימנה, שנאמר: והיה אם לא תמצא חן בעיניו.

³² האפים לא ידעו לנפות קמח, אבא שלי היה לו מאפיה אבא שלי, הכרת את אבא שלי? אז היה לו מאפיה פרטית אחרי זה לא הגיע קמח פרעה מלחמת העולם אז הוא הלך לעבוד בכץ ואחרי זה

תשמח!, לא רוצה מדינות, לא רוצה כלום, אז מה אתה כן רוצה? אני רוצה לדעת מה הפירוש שבע שיבולים.

[ולכאורה קשה] שבע שיבולים זה פירושו תבואה, מה יש כאן לחפש הרבה? שבע שיבולים זה תבואה, אז כל זה מביא כאן המעינה של תורה, אז אמרו לו לפסח, עכשיו אנחנו בראש השנה, ראש השנה זה לא פסח, ראש השנה אנחנו עכשיו: "ועל המדינות יאמר", זה המדינות, אמר להם יוסף לא, עכשיו הולכים לבחור ראש ממשלה, עכשיו רוצים לפטר את ביבי אז ישר יקחו את יוסף הצדיק, יוסף הצדיק הוא מנהל את העולם עכשיו, עכשיו מנהל את העולם יוסף הצדיק, הוא מנהל את העולם, את כדור הארץ, אז מי ישפל ומי ירום - ירא איש חכם ונבון.

אז הגמרא מספרת אם אדם כועס על אשתו אז 70 אלף ימותו, כל פעם שאדם כועס על אשתו באותו רגע מתים 70 אלף, עכשיו מתו 1500 חיילים ואנשים, 4001

מה יש, אפילו פרעה מצאו לו זכוב בגביע הוא לא תלה אותו, הוא החזיר אותו על כנו.

כתוב [על שר המשקים] וישכחהו, מה זה וישכחהו? שיוסף התפלל ששר המשקים ישכח, שיוסף אמר אני לא רוצה לצאת על ידי שר המשקים, [אני לא רוצה] ששר המשקים יתפאר - אני הוצאתי את יוסף, בשום אופן לא! אז הוא התפלל שהוא ישכח, "וישכחהו", הוא אמר אני לא רוצה לצאת על ידי בשר ודם, אני יוצא רק על ידי הקב"ה.

"ויחלום", כתוב במדרש פנחס כל יום פרעה היה חולם, כל יום הוא היה חולם והיה שוכח, כי אמרו לו [שהפתרון של החלום זה] מדינות, הוא לא הסכים, זה לא מדינות, אמרו לו יהיה לך שבע בנות, מי צריך בנות בכלל, שבע בנות, כל כך הרבה בנות, ודאי הוא לא הסכים, זה מובן, אז בנות הוא לא הסכים, אבל מדינות מה אכפת לך, תקבל את מרוקו, אחרי זה אלג'יר, אחרי זה תוניס, אחרי זה טריפולי, לוב, מצרים, ירדן, סוריה, שבע מדינות! יהיה לך שבע מדינות!

גמרנו, מה יש לעשות עם 12 כדורים לאלף איש, אז בכיסופים היה לו 15 כדורים, הוא היחידי שהיה לו אקדח, רצו לנשקיה - אמרו אין נשק בנשקיה, אין נשק, בכל קיבוץ עשו נשקיה שם שמים את הנשק, שלא יהיה בבית, [כין] פתאום ילד משחק באקדח, פתאום מוצא את האקדח.

היה אחד באופקים היה לו אקדח בכספת, משפחה דתית, היה לו בכספת והוא שכח את המספר של הכספת, את הקוד, פתאום נהיה לו נס הוא זכר והוא יצא עם האקדח החוצה, אשתו אמרה לו אל תצא החוצה, אל תצא, האשה

חיילים רק לכבוש את השלושה קיבוצים מחדש, עם אקדח אחד היה אפשר להציל את הקיבוצים, אבל לקחו להם את הנשקים, בג"ץ פסק שאסור להחזיק יותר מעשר כדורים, אפילו יש לך אקדח, א' לקחו להם את האקדחים, ואפילו אם אתה מחזיק אקדח, אבל לא יותר מ-12 כדורים, מקסימום, מפקד יכול [להחזיק] 20 כדורים מקסימום, מפקד של המשטרה מפכ"ל יכול להחזיק 20 כדורים, אז הכל מחושב, הכל מסודר, מדינה מסודרת, ראש ממשלה מסודר, אז היה 12 כדורים, ירו ב-12 איש, אבל הגיעו אלף איש, כל קיבוץ הגיעו אלף איש, ירו 12 כדורים,

הצדיק, שחייבים לנסוע ליוסף הצדיק, כי יוסף הצדיק הוא זה שמושל על העולם, הוא המשביר לכל הארץ, הוא השליט, הוא השליט לכל הדורות, מאותו רגע שמכרו אותו הוא נהיה שליט על כל הארץ.

כי למה מכרו אותו? כי הוא אמר אבר מן החי, אבר מן החי חייבים מיתה, הרמב"ם פוסק שאפילו על כל-שהוא של אבר מן החי חייבים מיתה, על כל כל-שהוא, אז אם יש עד אחד זה מספיק [בשביל להרוג], לא צריך התראה בכך נח, אם בן נח כותב בעט בלי רשות, בא פה פועל ערבי כותב, שותה טיפה מים [בלי רשות], שהוא שותה טיפה מים הוא חייב מיתה, אסור לו לגעת בלי רשות בשום דבר, בן נח מקפיד אפילו על פחות משווה פרוטה, וחייבים מיתה, אז יוסף האשים אותם בדברים שחייבים מיתה.

עכשיו ראיתי פירוש חדש שהכבשים של יעקב התעברו מהמים³³, הכבשים של יעקב היו

רואה את הכל, יש לה רוח הקודש, "כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה", מה שהאשה אומרת זה רוח הקודש, אל תצא, הוא יצא - ישר ירו בו, היא נשארה בלי בעל, אבל הם לא נכנסו לבית שלה, היא נעלה טוב את הדלת, זה היה באופקים. ובבארי רחל היא בנתה את הבית כנסת, אז היא נשארה בחיים, בכל מקום - מי שבנה בית כנסת נשאר בחיים.

אז כל זה מדברים כאן שתשפ"ד זה זמן הגאולה, עכשיו אנחנו במלחמת גוג ומגוג, אז שבע הפרות הרעות בולעות את הטובות, ואנחנו אומרים תמיד שרשעים ביד צדיקים, הפוך, שהרעות הם בידי הטובות, שבחנוכה מתהפך הגורל, [כי] עד שיבוא משיח אז צדיקים בידי רשעים, אבל חנוכה זה שמונה ימים שאז מתהפך הגורל, ובמקום שיהיה צדיקים ביד רשעים, יש רשעים ביד צדיקים, זה הכח של חנוכה.

וזה הסוד של הצדיק, של יוסף

מראי מקומות והערות

התגלו, וטרם הורפסו, נשתדל בקרוב להעתיק הדברים

³³ [פירוש זה הוא מחדושי ר' יואל מסאטמר שעכשיו

רש"י אומר והמים במעיהם נהפכו לזרע³⁴, המים נהפכו לתינוקות, אדם יכול לתת לאשתו כוס מים לשתות והיא תיפקד הוא לא צריך דווקא את היחודים האלה, וכל זה [35].

שותים מים, הכבשים של יעקב רק שותים מים, אדם צריך רק לשתות מים ואשה יכולה להתעבר ממים, עכשיו אתה התחתנת תביא לה כוס מים והיא תיפקד, כך היה אצל יעקב אבינו, הביא כוס מים לכבשים ונפקדו,

מראי מקומות והערות

כי כל המלכים היו משתדכים אחד עם השני, כי היה מלחמה 30 שנה, וככה השתדכו אוסטריה וצרפת, היא הייתה הבת של מריה טרזיה שהיא הייתה שונאת ישראל, מריה טרזיה הייתה שונאת ישראל, היא גירשה את היהודים מפראג, והכל, והיא (- מריה אטואנט) הייתה הפוך מאמא שלה, ולואי ה-16 לא רצה להתייחד איתה, הוא אמר אין לי כוח, אני יוצא בליה, אני הולך לצוד צבאים, אין לי כוח לישון במיטה 6 שעות, אין לי, או הגיע פראנץ יוזף במיוחד, הוא נסע חודש בחורף, בטבת, מוינה לפריז, והתחיל להסביר לו שמריה טרזיה כבר זקנה, בת 75-70, היא רוצה נכד, אין לה עוד נכדים, אז בסדר הוא הסכים פעמיים, ומוה נולדה לידה, היא נפטרה, ואחרי זה נולד ילד זה לואי ה-17, ולואי ה-18 אחיו (של הלואי ה-16) הוא נהיה אחריו.

ואז הכריתו את המלוכה, כי רומס כבר הרג מאה אלף איש, תוך שנה הוא חיסל מאה אלף איש, וגם את דנטון, דנטון הוא היה הראש של כל המהפכה הצרפתית, דנטון קראו לו, והוא שאל אותו כבר הרגת מאה אלף? תפסו אדם ברחוב אתה בעד רובספייר? אם הוא לא ענה מיד כן, כלאו אותו, צריך לענות מיד כן, לא להסס, כתוב "ושנתתם לבניך", שיהיו דברי תורה מחודדים על פיך, הוא הלך לפי "ושנתתם", לפי הפסוקים, הוא הלך לפי התורה הקדושה, אדם צריך שהכל יהיה מחודד, לענות מיד, אתה בעד רובספייר או בעד מי? [אם] הוא לא הבין את השאלה, ישר גילויטינה, ישר תולים אותו, הגיעו למאה אלף [הרוגים], תוך איזה חצי שנה למאה אלף, אז דנטון שאל אותו בשביל

מילה במילה].

³⁴ בראשית פרק ל

(לה) וַיִּצְגַּג אֶת הַמִּקְלוֹת אֲשֶׁר פָּצַל בְּרִהָטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר תָּבֵאנָן הַצֵּאן לְשִׁתּוֹת לְנֹכַח הַצֵּאן וַיַּחֲמֵנָה בְּבִאָן לְשִׁתּוֹת:

פירש"י: "ויחמנה וגו' - הבהמה רואה את המקלות והיא נרתעת לאחוריה והזכר רובעה ויולדת כיוצא בו. ר' הושעיא אומר המים נעשין זרע במעיהן ולא היו צריכות לזכר וזהו ויחמנה וגו' (ר"ל בתיבה זו התחברו לשון זכר ונקבה כמ"ש הראב"ע):

³⁵ היה אפילו לואי ה-16 הוא לא הסכים להתייחד עם אשתו, לואי ה-16 יש לי את הספר, אז בא פה פראנץ יוזף.

פראנץ יוזף הוא היה אוהב ישראל, וגם מריה אטואנט (- המלכה אשת הלואי ה-16) הייתה אוהבת ישראל, את היום הולדת שלה שמרו עד מלחמת העולם השנייה היו קונים שמלות חדשות לבנות, קראו לה מריה אנטואנט היא ביטלה את כל הגזרות יחד עם לואי ה-16, הם היו אוהבי ישראל, והם הגינו על היהודים, והם ביטלו את כל הגזרות, זה היה כל מיני גזירות הם ביטלו את כל הגזירות, זה היה מריה אנטואנט היא ביטלה את כל הגזרות, ועכשיו היה היארצייט שלה, עכשיו באוקטובר היה היארצייט שלה, הוא מביא את זה בדבר בעתו, ב1793], היום אנחנו 230, כלומר אנחנו בדיוק 230 שנה ממתית שתלו אותה, שהביאו אותה לגילויטינה.

אז הוא מביא את היארצייט שלה, כי היא הייתה אוהבת ישראל, היא ביטלה המון גזירות, והיא נהיית מלכה בגיל 16, ובגיל 11 היא כבר התארסה,

אז כל זה מדברים כאן עכשיו על הפרשיות, שעכשיו אנחנו: "אני יוסף", אני יוסף זה יהיה רק עוד 17 שנה, תת"א, אחרי זה תת"ח יהיה עוד פעם, אני יוסף, אחרי זה תתכ"ח 20 שנה, כדי שיהיה עוד פעם עשרה בטבת בפרשת ויגש, שעכשיו זה פרשת ויגש, שזה אני יוסף, לדעת שהכל זה יוסף, יוסף הוא המשביר, הוא השליט, הוא מנהל פה את הכל, יוסף חי וקיים, אז כדי שאני יוסף

[יהיה בעשרה בטבת] צריך לחכות עוד 20 שנה, עד תתכ"ח, ואחרי זה תתל"ב, ארבע שנים, ואחרי זה תתל"ה, אחרי זה, צריכים לעשות את הלוח, אז דובלה הבטיח להביא לנו את הרשימה עד סוף האלף הששי, אז עכשיו זה רווח של 17 שנה, ואחרי זה רווח של 20 שנה מתת"ח עד תתכ"ח, זה נקרא 2068, עכשיו זה 2023 עדיין, זה יהיה כבר 2068, אז מי שיחיה עוד 40 שנה

מראי מקומות והערות

החתם סופר שלח את ר' שמעון דייטש שקבל את פניו [של פראנץ יוזף], שהוא הגיע לירושלים, הוא אמר מה אתה מבקש, הוא כל כך התפעל ממנו, אז הוא אמר לו מה? אני מבקש שלא יסגרו את הישיבות, שלא יסגרו את הבתי כנסת, כי הרפורמים הצליחו להשפיע על הפרלמנט האוסטרי לסגור את כל בתי הכנסת האורתודוקסים [נראה שהכוונה להונגריה], אז בזכות [שר' שמעון דייטש נפגש עמו בשליחות החתם סופר בטלה הגוהר], הוא מביא את זה ב"ירושלים של מעלה" את כל הסיפור, אז ר' שמעון דייטש הוא נפגש איתו, והוא נורא התפעל מהדרת פניו, מה אתה מבקש? הוא אמר אני מבקש שאתה תבטל את הגזירה הזאת לסגור בתי כנסת, היה פה גזירה, לקח לו חצי שנה, כל זה הוא מביא בירושלים של מעלה, חצי שנה לשכנע את הפרלמנט לא לסגור את הבתי כנסת, כי המשכילים השתלטו על כל הפרלמנט, כי הם היו חילונים, הם היו מבקרים את השרים, יהודי שלומד תורה אין לו זמן לבקר שרים, לקח לו חצי שנה לבטל את הגזירה הזאת, כבר עמדו להוציא את הגזירה לסגור את כל הבתי כנסת האורתודוקסים, כל זה באוסטריה בווינה.

מה מאה אלף, למה לא חמישים אלף, צריכים כל אחד לתלות? הוא אומר לו גם אותך נתלה, אחרי שלושה חודשים תלו אותו. כל זה הוא מביא ב-] דוד [לכאורה מדובר בספר על ר' דוד זיצנהים, חברו של החתם סופר שחי בצרפת אז].

כי הם עשו חוק בצרפת שאסור לאשה ללכת מכוסה לגמרי, אם אשה מכוסה לגמרי מכניסים לבית סוהר, עכשיו לפני שנה באות לחוף הים עם רעלות כל המוסלמיות, אז הם עשו חוק שאסור לבוא לחוף הים עם רעלות רק עם בגדי ים, ומי שבאה אז ישר עוצרים אותה. אז רצו לשים את אשתו של ר' דוד זיצנהים בכלא שהיא הלכה מכוסה לגמרי, אבל איך שפסקו לה את הדין לשים אותה בכלא, אחרי חודש אז סילקו אותו, -) את מנהיג המהפכה הצרפתית, שהנהיג את החוק הזה, גם כן רצחו אותו, והחזירו את המלוכה בחזרה, כי ראו שזה בלי סוף, המהפכה זה יותר גרוע מהמלוכה, הורגים מאה אלף איש, הורגים אנשים ברחובות.

אז מדברים על מריה אנטואנט, שלואי 16 [בעלה] הוא לא הסכים להתייחד, הוא הלך לפי הרש"י שמשפיק כוס מים, אז בא פראנץ יוזף [אביה] במיוחד.

ילד קטן בגיל 3 יכול לפתור את זה, אלא כל העניין שרק יוסף הצדיק יודע לפתור את החלומות, רק יוסף הצדיק, ששאלו אותו החרטומים - מה שייך תבואה לראש השנה, יוסף אמר זה לא התבואה, זה עכשיו הולכים לבחור ראש ממשלה חדש, פיטרו את ביבי החליטו לקחת את יוסף הצדיק, ותהיה הגאולה השלמה, במהרה בימנו, אמן.

אז הוא יזכה לתאריך הכי חשוב, כבר תאריך הגאולה.

אז כל זה מדברים כאן על פתרון החלומות, שפתרון החלומות, שכזה חלום פשוט, שהרבה יותר פשוט מהחלום של שר המשקים ושר האופים, שר המשקים זה שלושה שריגים, והוא סוחט את היין, ופה זה פשוט שיבולים, ואחרי זה שלושה סלי חורי והעוף אוכל אותם, שם זה פתרון מסובך, אבל פתרון כזה פשוט של שיבולים ופרות, זה אפילו

והתקדשתם

ילד שלא יבוא בקדושה – יחלוק על הצדיקים

ולחויין.

דואג האדומי ידע את כל התורה מן השפה ולחויין, אם אדם לא מתקדש, הוא מקבל גשמה של ממזר, קרוב להיות הילד ממזר "ובנים זרים ילדו" (הושע ה, ז), בנים זרים ורעים, ויש שיחה גם בן מר' יחזקאל לווינשטיין שאם לא מתקדשים באותו רגע אז הילד ממזר, ר' יחזקאל לווינשטיין שהוא ליטאי, הוא המושגיח של ישיבת פוניבז' אומר: שיוצאים ילדים חטאים, רעים, טפשים בנים משחיתים

כותב היכל הברכה בפרשת ואתחנן, שכל גדולי הדור שחולקים על צדיקים הם גשמות של ממזרים, אדם הוריד גשמה של ממזר [על ידי שאינו מוכן לשם שמים], לכן הילד לא רוצה להתפלל, לא רוצה ללמוד, אחרי זה הוא חולק על צדיקים הוא יכול ללמד את כל השלחן ערוך כמו שלומד עכשו איזה רב, כמו שלומד עכשו באיזה אוניברסיטה, לומד להיות איזה פרופסור, ובסוף הוא חולק על צדיקים, אז זה מראה שכל הלמוד תורה שלו זה היה מן השפה

כָּל מוֹם בָּם, אִין דְּבַר בְּזוּהַ. (ישעיהו סד, ג) הַגְּמָרָא אוֹמְרַת (שם דף צח עמוד א) מְתִי יְבוֹא הַמְּשִׁיחַ? אִזְ הַרְמָב"ם מְבִיא אֶת זֶה בְּאַגְרַת תִּימָן אֶת הַגְּמָרָא הַזֹּאת, בַּיּוֹם שֶׁיִּכְלּוּ כָּל הַשׁוֹפְטִים מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁיִּכְלּוּ כָּל הַשׁוֹפְטִים וְכָל הַשׁוֹמְרִים, כִּי כָּל מוֹם שֶׁהֵם נִהְיוּ שׁוֹמְרִים זֶה בְּגַלְל שֶׁהֵם נִשְׁמָוֹת שֶׁל מַמְזוּרִים, מוֹבָא פָּאן כִּי כָּל הַרְבֵּנִים הָרְאשִׁים כָּל מוֹ שְׁמֹדְבַר עַל הַצְּדִיק הֵם מַנְצוּצוֹת שֶׁל מַמְזוּרִים³⁶ כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּהִיכַל הַבְּרָכָה³⁷, יְכוּל לְהִיּוֹת גְּדוֹלֵי הַדּוֹר וְזֶה מִנְצוּצוֹן שֶׁל מַמְזוּרִים, עֲזִי פְּנִים שְׁבַדוֹר מַמְזוּרֵי דְרַבְנָן, נִשְׁמָוֹת שֶׁל מַמְזוּרִים, אִם מְדַבְּרִים סְרָה עַל הַצְּדִיק אִזְ הוּא נִהְפֵּךְ לְמַמְזוֹר, אִפְלוּ שִׁיְהִיָּה רַב רְאשִׁי, שִׁיְהִיָּה גְּדוֹל הַדּוֹר, אִם יְכוּלִים

לְדַבֵּר עַל צְדִיקִים סִימָן שֶׁהֵם נִשְׁמָוֹת שֶׁל מַמְזוּרִים. הוּא אוֹמֵר שֶׁכָּל הַשׁוֹפְטִים וְכָל הַשׁוֹמְרִים זֶה כָּל אֵלֶּה נִשְׁמָוֹת שֶׁל מַמְזוּרִים, אִידֵּךְ אָדָם נִהְיָה פְּתָאוּם שׁוֹמֵר? כִּי זֶה נִשְׁמָוֹת שֶׁל מַמְזוּרִים.

כָּל מוֹ שֶׁהַדּוֹר כְּכָה פְּרוּץ, כִּי הַהוֹרִים עוֹד לֹא מִתְקַדְּשִׁים, לֹא מְחַנְכִים אוֹתָם בְּכָלֵל לְהַתְקַדֵּשׁ, מְחַנְכִים אוֹתָם בְּהַרְרָכוֹת - הַמְּדַרְרִים הָאֵלֶּה לֹא יֵצְאוּ לְעוֹלָם מַהֲגֵהֶנְגוּם, מְחַנְכִים בְּדִיוֹק הַפּוֹךְ, שְׁלֹא צְרִיךְ לְהַתְקַדֵּשׁ, וּבְרַנֵּעַ שְׁמִיבִיאִים אֶת הַיָּלֵד עִם תְּאוּרָה הַיָּלֵד הַזֶּה בְּשׁוּם אִפְּן לֹא רוֹצֵה לְלַמֵּד, לֹא רוֹצֵה לְהַתְפַּלֵּל, לֹא רוֹצֵה פְּלוּם, הוּא לֹא רוֹצֵה שׁוּם דְּבַר. אִין לֹא שׁוּם זִיק לְקַדְּשָׁה, שׁוּם אֱלוֹקוֹת אִין

מראי מקומות והערות

³⁶ הוגה וסודר בכ"ק ע"י מורינו הרב שליט"א.

³⁷ היכל הברכה על ואתחנן

"וְעַבְדְּתֶם שָׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וְאֶבֶן אֲשֶׁר לֹא יִדְאוּ וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֵאָכְלוּ וְלֹא יִרְיָחוּ" (דברים ד, חב)

יריחו חסר ואו, אמרו לי בחלום דלא כתיב אלהים אחרים חלילה חלילה אלא מתרגמינו ברביא והם ראשי הדור רב ורבי ורבן אשר בדורות שלפנינו היו ראשי הדור רואין מסוף עולם ועד סופו ומדברין ברוה"ק ושומעין כרוזין של מעלה והיה נפשם מלאים מזיו השכינה והשפיעו מאור הזה לכל בני דורם ולכל הדבקים בהם כידוע כל זה ומפורסים.

ובעקבות משיחא חוצפא יסגי ועבדתם שם אלהים ראשי הדור מעשה ידי אדם שהסכימו עליהם עדת ישראל שיהיו ראשי הדור עץ החיים צדיק הדור ואבן ת"ח העוסק בתורה רבנים ולומדים שהסכימו עליהם בני אדם וזהו מעשה ידי אדם עץ ואבן אשר לא יראוין ברוח הקודש ולא ישמעוין כרוזין של מעלה ותורה מפני עליון ולא יאכלוין בזיו השכינה להשפיע מאורם אל הדור ולא יריחו ריחא דלבושא כפי הראוי שיהיה מדריגות אלו לראשי הדור להנהיג דורם בנחת ובקדושה ולכן יתיר נון דקאי על רוחניות כללות

ושורש הראיה והשמיעה ואכילה וריח אעפ"כ ובקשתם משם את ה' אלהיך ומצאת גם אצל ראשי הדור כאלה ובלבד אם תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך בלב אמת דבוק באהבה עזה ובאחדות עם הצדיק יהיה לך תועלת גדול ע"ב אמרו לי בחלום אבל באמת יש שדין יהודאין שצריכין להתרחק מהם כמו מן האש. אבל אפילו המשיג רוח הקודש ומכ"ש לאיש המוני חלילה לו להרהר אחר שום ראש הדור כי יפול למטה לשאול תחתית ולא יוכר זה אלא לבוחן לבות וכליות הוא יודע לב כל אחד ולנו הענינים אין ג"מ אלא למבני רחמא מן קדם אלהא דשמיא שנוכה להיות דבוקים בצדיק אמת וגם ראש הדור אל יאמין לעצמו כלל כמו שאמר לי מורי דודי הקדוש שבכל עת מתיירא שמא הוא עדיין מקליפות גנה שהרי יש עתיק דקליפה והדברים עתיקים אבל ודאי פשוט שלא ניתן זה לעזי פנים שבדור ממוזרי דרבנן שידברו סרה על ראשי הדור ועל הצדיקים הקדושים יחתך ויסחך מואהל ושרשך מארץ חיים סלה אותן המדברין סרה על צדיקי אמת הנדושים בעקב ועל ראשי הדור ועל כל חכמי' חכמי ישראל ואל יהיה להם תקומה ירדו שאול חיים ובל יראו גאות ה':

באותו רגע לא היתה התקדשות, אדם צריך לפני כן ללכת לפתל, לנסע לחברון, הוא יכול אפלו לנסע למרון, הוא יכול אפלו לנסע לאמן. (מעלות הצדיקים).

לו, הוא "לא אמן בם" (דברים לב, כ) "בנים משחיתים" (ישעיה א, ד), לא רוצה תפלה, האבא מחפש אותו, איפה אתה עכשו, הוא נרדם, הוא ככה, כמה האבא יכול לסחב אותו, זה הכל פי

השם "משה" נשאר לדורי דורות

לזקחת את הנערות שלה, מה את מחפשת? אני מחפשת זהב, אולי מישוהו מביא את זהב מהמצרים ושם את זה בסוף ביאור, עד שגלו את משה, אמרו לה זה ילד יהודי, מילדי העברים זה, את לא מצילה אותו זה ילד יהודי, באותו רגע ירד גבריאל והרג שבע נערות, שבע ילדות, הרג את כל הילדות.

עכשו איך היא תביא אותו הביתה, איך מביאים ילד יהודי הביתה, פרעה אמר כל ילד יהודי לשחט אותו, הוא מתרחץ בדם שלו, היא תבוא הביתה הוא ישחט אותו ויתרחץ בדם שלו, איך מביאים ילד יהודי לפרעה, היא היתה חכמה היתה לה שכל, היא לא היתה מפשה, פי אשה יותר חכמה מאיש.

היא אמרה הנה מצאתי ילד, זה ילד יהודי הנה הוא מהול בואי נשחט אותו, היא אומרת: לא, גם ערבים מלים,

"הים ראה וינס" כי זרקו את יוסף לתוך היאור. זרקו את משה לתוך היאור לכן הים ראה וינס, ובתיה בת פרעה ראתה את זה, בתיה בת פרעה ראתה שעכשו נולד משה, מיד הלכה לחפש אותו³⁸, איך שמשה נולד היא הלכה לחפש אותו, היא לא מוצאת אותו, היא הלכה לחפש אותו ביום שהוא נולד ברנע שהוא נולד, היא היתה נביאה וגם חוזה בכוכבים, שאדם נולד מיד נברא כוכב חדש, [ובתיה ראתה:] הנה זה הכוכב של משה, מיד חפתה שיהיה טפה לילה ורצה לחפש את משה. שלושה חדשים היא רצה כל יום, בתיה בת פרעה רצה כל יום לחפש את משה, היא לא יודעת מה הסוד, היא יודעת שהוא נולד, שלושה חדשים.. כתוב "ותקם בעוד לילה" זה בתיה בת פרעה, בתיה בת פרעה קמה בלילה, הולכת בלילה ליאור,

יהודית, והזכירה שמה בין הכשרות בשביל שעסקה במשה. לפיכך זכתה, ונכנסה בגן עדן בחיים:

³⁸ מדרש משלי פרשה לא ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. זו בתיה בת פרעה, גויה היתה ונעשתה

אז בתיה אמרה לו רב וקרוב - חִיבִים ללכת אחרי הרב, והוא קבל את זה וככה... [משה רבינו ניצל], ולכן השם של בתיה נשאר לדורי דורות, אמא שלו קראה לו טוב, "ותרא אתו כי טוב הוא" (שמות ב, ב), אבא שלו קרא לו טוביה, טוביה זה השם של משה, לא נזכר השם שנתן עמרם, לא נזכר השם שנתנה יוכבד.

כתוב "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי" (שמות ב, א), לא כתוב שם, "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו ראובן שמעון לוי ויהודה" (בראשית מו, ח), למה לא כתוב השם של עמרם, למה לא כתוב השם של יוכבד, איש אחד הלך ומצא אשה אחת והרב ברלנד עשה להם חתנה³⁹].

אז מדברים עכשו, הרי יש קושיא נוראה, איש אחד הלך ומצא אשה אחת, לא כתוב שמות, ונולד להם ילד לא כתוב שם, ובאה בת פרעה, גם לא כתוב שם, הכל בלי שמות, כי זה היה למעלה מהשמות, זה היה בלי גוף, בלי כלום, אין גוף אין כלום.

אדם צריך לצאת מהגוף שלו, עד גיל שש עשרה אדם הוא בגוף של חמור, אחרי זה הוא צריך לצאת מהגוף הזה,

ערכים כבר מלו שלוש מאות עשרים ואחד שנה, כי מיצחק עד יציאת מצרים זה ארבע מאות, נוריד שמונים עד שנולד משה זה שלוש מאות עשרים, ישמעאל מל שנה לפני שנולד יצחק.

אז היא אומרת לו שלוש מאות עשרים ואחד שנה הישמעאלים כבר מלים, מה אתה רוצה, זה ילד ישמעאלי, הוא אומר: לא לא, את לא יודעת הלכות, את לא למדת, פה גרים יהודים, במקום שזרקו אותו זה שכונת היהודים, זה ילד יהודי, כי היהודים גרים על שפת היאור שם.

היא אמרה לפרעה אתה לא יודע הלכות, אתה לא יודע הלכה, אני יודעת יותר טוב ממך, יש דין שרב וקרוב-הולכים אחרי הרב והרב [העולם] יש ישמעאלים, אפלו שהיהודים קרובים אז הולכים לפי רב העולם, הרב זה ישמעאלים אז הוא ילד ישמעאלי, היא אמרה יש הלכה רב וקרוב הולכים אחרי הרב.

נגיד מוצאים הרוג בין מירון לצפת, במירון יש חמש אלף איש, בצפת יש מאתיים אלף איש, אז הולכים לפי צפת, אפלו שההרוג ליד מירון אז צפת מביאה דמי ערבה, בצפת יש מאתיים אלף איש ובמירון יש רק חמש אלף איש.

מראי מקומות והערות

³⁹ גם לא כתוב מי עשה חתנה, אולי צ"ף ראביי עשה חתנה, עכשו צ"ף ראביי מעיפים אותו, כי הרב ברלנד עשה חתנה לקח לו את הסמכות. אסור לעשות חתנה בלי אשור של הצ"ף ראביי, צריכים לדעת זה חק באו במדינה, כל מדינה הרב הראשי צריך לתת אשור לעשות חתנות, אז

גם לא כתוב מי עשה חתנה, אולי צ"ף ראביי עשה חתנה, עכשו צ"ף ראביי מעיפים אותו, כי הרב ברלנד עשה חתנה לקח לו את הסמכות. אסור לעשות חתנה בלי אשור של הצ"ף ראביי, צריכים לדעת זה חק באו במדינה, כל מדינה הרב הראשי צריך לתת אשור לעשות חתנות, אז

מספרת רק המדרש רבה מספר, רק השם של בתיה, גויה, מגיעה איוה גויה אחת, בת מלך, והשם שהיא נותנת זה לדורי דורות עד היום, אף אחד לא קרא לו טוביה ולא קורא לו טוב, קוראים לו רק משה.

כי דבר שאדם עושה במסירות נפש, הוא יושן על הארץ, אין לו תנאים, כל דבר שעושים במסירות נפש, אז כל תנועה, כל מלה שאדם מוציא מהפה שלו זה נצח נצחים, זה לדורי דורות, זה לאלפי שנים, זה יעבר לכל הילדים שלו והנכדים שלו והנינים שלו עד סוף כל הדורות.

עד גיל שש עשרה הוא לא יודע מה מתר מה אסור, הוא רק רואה תאוות, רק רואה פגמי ברית, בגיל שש עשרה הוא מתחיל לקבל שכל.

אז מצאנו קושיא אדירה, מדוע רק השם של בתיה [שנתנה למשה רבינו] כתוב, [אלא] בתיה זה היה מסירות נפש⁴⁰, כשאדם הולך במסירות נפש, הוא בא לכאן במסירות נפש, אין לו חדרים אין לו מפות, אין לו אפלו מזרונים הוא יושן על הארץ, כשאדם בא במסירות נפש כל פעלה שהוא עושה זה נצח נצחים, כל פעלה.

יוכבד קוראת לו טוב, עמרם קורא לו טוביה, זה לא שוה בלום, התורה לא

הוספות ממורינו הרב שליט"א

שוכר את מבועו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסוק ראשון של קריאת שמע ובכרחה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר כנזכר לעיל, ועוד יכוין אם יענו אותו כל אומות העולם ככל עיניים קשים ויפשמו עוזו מבשרו להבחישי חס ושלום ביחודו, יסבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצויר בדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו כנזכר לעיל, ובזה יצא ידי חיוב קריאת

צעטיל קטן

מדבינו הרב רבי אלימלך מליזענסק זצוק"ל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם:

א. בכל עת ורגע שהוא פגוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, וידמה בנפשו ויצויר במחשבתו כאילו אש גדול ונורא בוער לפגיו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך

מראי מקומות והערות

⁴⁰ למשה לא נקבע לו שם בכל התורה אלא כמו שקראתו בתיה בת פרעה ואף הקב"ה לא קראהו בשם אחר:

⁴⁰ מדרש רבה שמות - פרשה א פסקה כו ותקרא שמו משה מכאן אתה למד שכרן של גומלי חסדים אף על פי שהרבה שמות היו לו

שמע ותפלה כדון. עצמו להיות כגונב דעת עליונה חס ושלום.

שבחי הר"ן יז

גם אמר שתוונג של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאוה כלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילה. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת וונג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל כך, אבל הצדיק שיש לו דעת יסוריו גדולים מהתינוק. וזה היה אצלו דבר פשוט ואמר שכל אדם יכול לזכות לבוא למדנה זו. וכפי הנראה מדבריו היה שקדשתו של עצמו גבה עוד יותר ויותר.

ג. גם בשעת אכילה והיחוד הקדוש יכוין כגובר לעיל, ובשיתחיל להרגיש תענוג גשמו יציר במחשבתו כגובר לעיל, ותיקף ומד יאמר בפיו ובלבבו שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל מהרגשת תענוג גשמו הזה שהוא מהצרעת משכא דחויא, וכך יאמר. וראיה לדבר שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חומפין אותו רוצחים באמצע אכילה והיחוד הקדוש לעשות לו העינוים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם ותרברך יותר מתענוג גשמי הזה, אך וזהר שיהיה דובר אמת בלבבו ושיהיה אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת גמור, ולא ישטה את

תפילות

וליהגשמת כל התפלות שלנו במהרה בימינו, אמן נצח סלה ועד.

לענות אמן יהא שמיא רבא

ובלם ללמוד את הזוהר מתוך מדבש בויילך רפ"ה, כמו שנאמר "פתחו שערים", ו"שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד", ותתקבלנה כל התפלות מאלו שעונים אמן בכונה, ואמן יהא שמיא רבה בכונה, עם כל הכונות שפוננו אנשי כנסת הגדולה.

תפלה לגאולה

רבונו של עולם כל יכול, זכנו לגאולה השלמה כהרף עין $305 = 130 = 435$. אָנָּא ה' אָחַד = 1, ועל ידי זה יבוא משיח 358 בן 52 דָּוִד $24 = 435$, ונזכה להיות כמו "יעל אשת 701 חָבֵר 210 הַקִּינִי" $175 = 1086$. ובזכות שרה 505 רבקה 307 רחל 238 ולא $36 = 1086$ יתקבלו כל הבקשות שנבקש, ה' אָחַד = 1, בפרט שיבוא משיח 358 בן 52 דָּוִד $24 = 435$ מיד, כהרף עין $135 = 435$. ולעשות תשובה מידית על כל פעם שלא ענו אמן, ועל ידי זה נזכה לקיום

קדושת הבכרשה

אסור לגרש בשום אופן

אני יגרש אתכם [בחדשים אלו], אדם אסור לגרש את אשתו יהיה מה שיהיה, יהיה מה שיהיה, אם אשתו לא הולכת לעשות עברות, ולא בוגדת, ולא מחללת שבת בפרהסיא, אז אין לו שום סבה לגרש אותה.

אז אם עמדם היה מחזיק מעמד באמונה אז היה מאיר בכל מצרים, וזה מה שהיה באומן, עד שנת תר"צ כלם עשו תשובה, אין סוף כפרים היו באים ומלים את עצמם, הגויים בעצמם אמרו אנחנו נמול את עצמנו, אחרי הברית יוצאים ברקוד, שעה אחרי שעושים מלה יוצאים ברקוד, שעה שלמה יוצאים ורוקדים ושרים, דניאל הגר כל אלה הגרים המפרסמים, הם מלו את עצמם, רוצים למול את עצמנו, הם מלו את עצמם. אז אם עמדם היה מחזיק מעמד אז מצרים לא היו צריכים לטבע בים, מצרים היו עושים תשובה. (מעלות הצדיקים).

עמדם היה צריך להיות חזק באמונה, עמדם רצה לגרש את אשתו אז כלם גרשו את הנשים שלהם, לא לחשב שהפתרון זה להתגרש! לא להתגרש! זה לא פתרון להתגרש אין דבר כזה, אז עמדם החליט מתגרשים, למה עמדם החליט להתגרש? כי יצא גזרה "כל הבן הילוד היארה תשליכה" (שמות א, כב), אז הוא היה בקהיר, הוא היה גר בקהיר או באלכסנדריה, אז הוא אמר: אנחנו כבר באפריקה, נסע ליוהנסבורג, נשאר את החברה לבד, אז עמדם התגרש ומיד כלם התגרשו.

לכן אומר העשרה מאמרות (מאמר חקור דין חלק ג פרק ד) שזה חדשי החרבן תמוז אב, כי ב"ז סיון התחילו הגושים ב"ז אלול הוא כבר החזיר אותה, אז ה' אמר אתם התגרשתם גם

קדושת הצדיקים

הצדיק, משה – 'מושה' אותנו מכל עון

חדשים מלדתו, אלא באמת, נתנו לו שם, טוב, האמא קראה לו טוב על שם של האור הגנוז, [האיר עליו] אור הגנוז, עד גיל שלוש זה אור הגנוז, [נאפלו שקראו שם למשה קראה התורה רק את השם שנתנה בתיה 'מושה', שמופז] שימשה אותנו, הצדיק מושה אותנו מכל עון, אפלו שאדם נולד עם יצרים רעים הצדיק יכול למשוך אותו, לא כתוב משוי (-) משוך) ולא כתוב ימשה (- שימשך בעתיד), [אלא] כתוב משה, שהוא משה (- מושך בתורה), משה זה שם ה', שבחינת הצדיק זה שם ה' (מעלות הצדיקים).

"של געלך מעל וגלך", כל הפרשה מדברת איך נכנסים עם הגוף לגן עדן, כי אשה יכולה להכנס עם הגוף לגן עדן, אם אשה תלך אחרי הצדיק, היא תכנס עם הגוף לגן עדן, ולכן לא כתוב [רק] השם שנתנה לו בתיה [השם 'מושה'], בגמרא כתוב שנתנה לו יוכבד, נתנה לו שם טוב, כבר שולשה חדשים ואין לו שם? מתי נותנים את השם בברית מילה, נכון? אז למה לא נתנו לו שם [שהרי בתיה נתנה למושה את שמו רק ביאור, שאז כבר עברו שלושה

מילתא דבר יהותא

6: כל כך הרבה שיחות הוקלטו לצורך בקרה ושיפור השירות - והשירות נשאר אותו הדבר...

7: הקטע הזה, שאתה עולה על האוטובוס, נעמד במקביל לנהג, תופס במעקה, מסתכל על החלון הגדול - ומרגיש כמו רב חובל...

8: חמותי התקשרה ואמרה: "אני חושבת שאני הולכת למות". עניתי לה: תתקשרי - כשתהיי בטוחה...

9: חבר שאל אותי מה זה: "רגשות מעורבים"? עניתי לו: תדמיין לעצמך שחמותך עשתה תאונת דרכים, עם הג'יפ החדש שלך...

10: קבלת החלטות! לפני החתונה: קונה בתים, יודע באיזה מניות להשקיע. אחרי החתונה: מאמי, את העגבנייה לחתוך לאורך או לרוחב?...

1: אפשר לקרוא למלחמה הזאת "מלחמת המשאיות" - עוד לא ראיתי עם שמחזק את אויביו באספקה סדירה, תוך כדי מלחמה...

2: החזתים בתימן שלחו טילי שיוט לעבר ישראל. תימנים שולחים משהו בחינם... - לא ימות המשיח???

3: העולם השתגע! עד שהתימנים זורקים עלינו משהו בחינם, אתה מגלה שהם קיבלו את זה במתנה. ועוד ממי?! מהפרסים!

4: האמת, שרציתי לומר תודה לשומר בקניון, על השמירה, ועל תחושת הביטחון שהוא משרה - אבל לא רציתי להעיר אותו בשביל זה...

5: רק בישראל - אתה תפתח דארדורנט, תריח, וכאשר תאהב את הריח... אתה תיקח אחד אחר - כי זה שפתחת כבר משומש...

קדושת הצדיקים

בלי לדעת מיהו הצדיק – אין שום תיקון

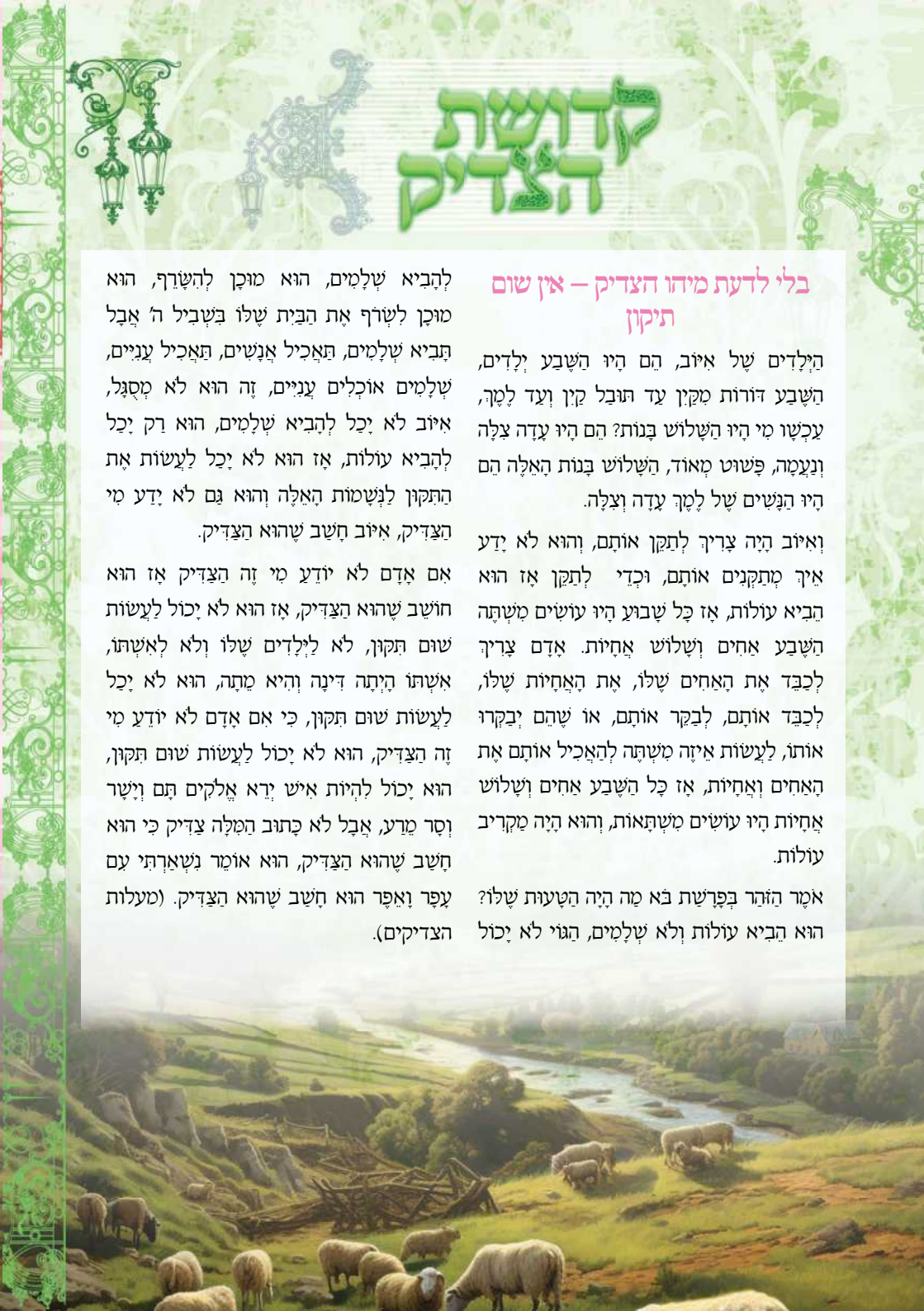
להביא שלמים, הוא מוכן להשרף, הוא מוכן לשרוף את הבית שלו בשביל ה' אבל תביא שלמים, תאכיל אנשים, תאכיל עניים, שלמים אוכלים עניים, זה הוא לא מסגל, איוב לא יכל להביא שלמים, הוא רק יכל להביא עולות, אז הוא לא יכל לעשות את התקון לנשמות האלה והוא גם לא ידע מי הצדיק, איוב חשב שהוא הצדיק.

אם אדם לא יודע מי זה הצדיק אז הוא חושב שהוא הצדיק, אז הוא לא יכל לעשות שום תקון, לא לילדים שלו ולא לאשתו, אשתו היתה דינה והיא מתה, הוא לא יכל לעשות שום תקון, כי אם אדם לא יודע מי זה הצדיק, הוא לא יכל לעשות שום תקון, הוא יכל להיות איש ירא אלקים תם וישר וסר מרע, אבל לא כתוב המלה צדיק כי הוא חשב שהוא הצדיק, הוא אומר נשארתי עם עפר ואפר הוא חשב שהוא הצדיק. (מעלות הצדיקים).

הילדים של איוב, הם היו השבע ילדים, השבע דורות מקין עד תובל קין ועד למך, עכשו מי היו השלוש בנות? הם היו עדה צלה ונעמה, פשוט מאוד, השלוש בנות האלה הם היו הנשים של למך עדה וצלה.

ואיוב היה צריך לתקן אותם, והוא לא ידע איך מתקנים אותם, וכדי לתקן אז הוא הביא עולות, אז כל שבוע היו עושים משתה השבע אחים ושלוש אחיות. אדם צריך לכבד את האחים שלו, את האחיות שלו, לכבד אותם, לבקר אותם, או שהם יבקרו אותו, לעשות איזה משתה להאכיל אותם את האחים ואחיות, אז כל השבע אחים ושלוש אחיות היו עושים משתאות, והוא היה מקריב עולות.

אמר הוזהר בפרשת בא מה היה הטעות שלו? הוא הביא עולות ולא שלמים, הגוי לא יכל

הילדים

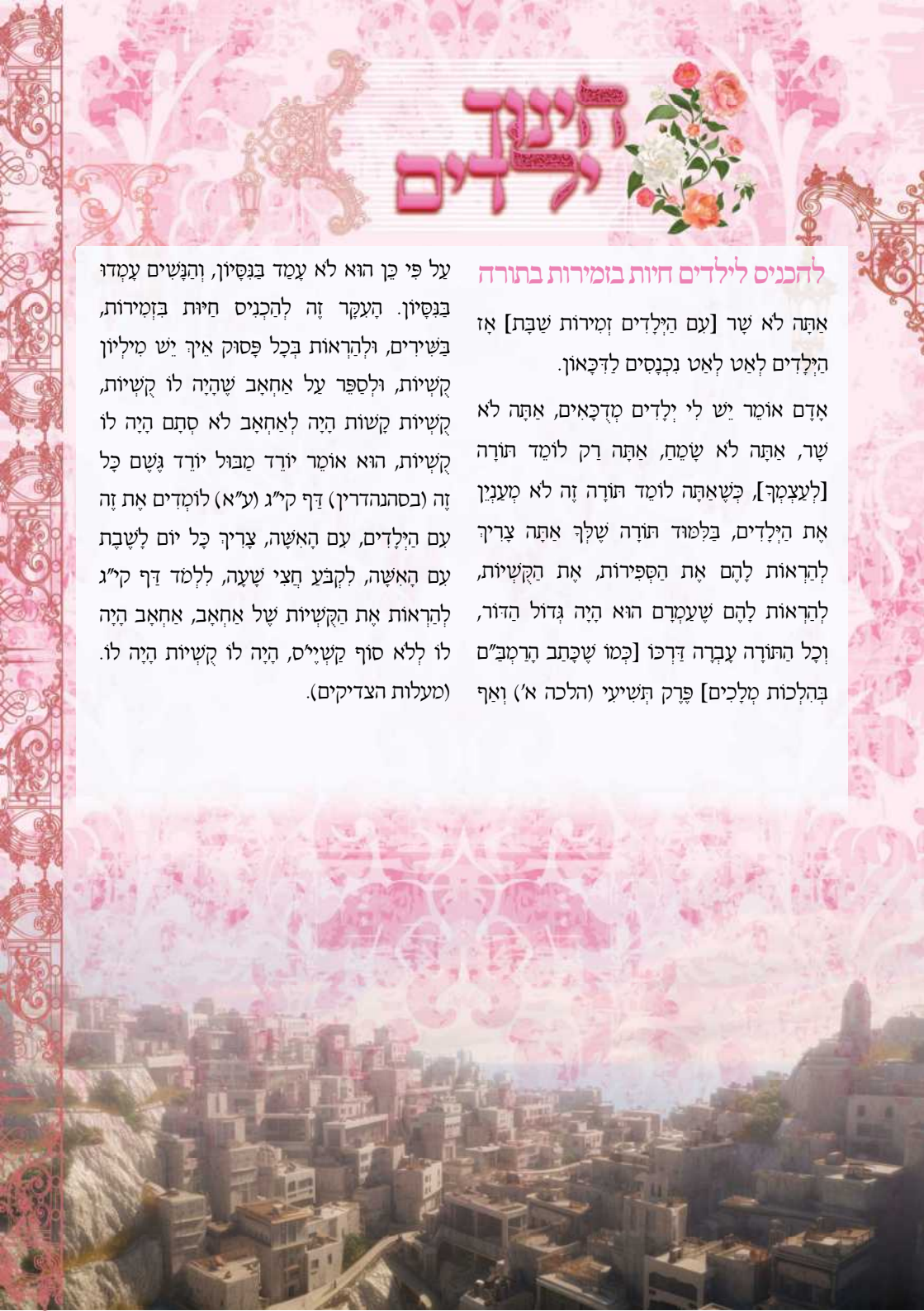

להכניס לילדים חיות בזמירות בתורה

אתה לא שר [עם הילדים זמירות שבת] אז הילדים לאט לאט נכנסים לדכאון.

אדם אומר יש לי ילדים מדכאים, אתה לא שר, אתה לא שמה, אתה רק לומד תורה [לעצמך], כשאתה לומד תורה זה לא מעגן את הילדים, בלמוד תורה שלך אתה צריך להראות להם את הספירות, את הקשיות, להראות להם שעמדם הוא היה גדול הדור, וכל התורה עברה דרכו [כמו שכתב הרמב"ם בהלכות מלכים] פרק תשיעי (הלכה א') ואף

על פי כן הוא לא עמד בנסיון, והנשים עמדו בנסיון. העקר זה להכניס חיות בזמירות, בשירים, ולהראות בכל פסוק איך יש מיליון קשיות, ולספר על אחאב שהיה לו קשיות, קשיות קשות היה לאחאב לא סתם היה לו קשיות, הוא אומר יורד מבול יורד גשם כל זה (בסנהדרין) דף ק"ג (ע"א) לומדים את זה עם הילדים, עם האשה, צריך כל יום לשבת עם האשה, לקבץ חצי שעה, ללמד דף ק"ג להראות את הקשיות של אחאב, אחאב היה לו ללא סוף קשיים, היה לו קשיות היה לו. (מעלות הצדיקים).

קדושת הבית

יסוד האשה – זה אמונה

אשה מבִּלְבֵּלַת, יש לי אשה ככה... עד שהוא מפיל אותה בְּדָאוֹן. ולכן הגֵּאֵלָה [בְּמִצְרַיִם] הִיָּתָה עַל יְדֵי נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת שֶׁהֵן לֹא אֲבָדוּ אֶת הָאֱמוּנָה, כִּי כָּל הַעֲנָנִן לֹא לֹאֲבַד אֶת הָאֱמוּנָה, אֲפֹלוּ שִׁפְרָעָה עָשָׂה גִזְרָה "כָּל הַבֵּן הַיְלֹוֹד הַיְאִרְהָ תִּשְׁלִיכֶהוּ" (שְׁמוֹת א, כב), הַנָּשִׁים אָמְרוּ שְׁלֹא, אִין שׁוּם פְּחָד, אִין פְּרָעָה וְאִין גִּזְרוֹת, זֶה הַכֹּל דְּמִיּוֹנוֹת, יֵשׁ רַק אֶת רַבְּנֵנוּ, כִּי רַבְּנֵנוּ פּוֹעֵל מְבַרְיָאֵת הָעוֹלָם. וְאֵשׁ בֵּית זֶה הַבְּרָאשִׁית (מוֹבָא בְּזֵהר חֲדָשׁ בְּרָאשִׁית). (מַעֲלוֹת הַצְּדִיקִים).

כתוב "כל הבן הילוד היארה תשליכהו" (שמות א, כב), הנשים האמינו והגברים לא האמינו, כי האשה היא יותר קרובה לאמונה מהאיש, כי האיש כדי להאמין הוא צריך לדעת 7 דפי גמרא, אם לא אז הוא לא יכול להאמין. האשה היא גבראה עם אמונה, היסוד שלה זה אמונה, היא תמימה, מאמינה למה שאומרים, היא רק רוצה את הטוב, רק רוצה את הקדשה, האיש הוא המסבך, הוא המבלבל, בסוף הוא גם מבלבל אותה, ואחרי זה הוא אומר יש לי

קדושת ההגמרא

לימוד הגמרא – להוציא את האדם מהתאוות

השליחות שלו, בגלל זה הוא צריך לבוא עוד גלגול ועוד גלגול ועוד גלגול, כי הוא לא יודע שכל המלחמה זה רק עם התאוות ולכן בשביל זה הוא צריך שמחה אדירה והמון גמרא ללמד, הוא צריך כל יום ללמד שבע דפי גמרא, חסידי ברסלב היו לומדים שבע דפי גמרא כל יום, אם לא, אדם לא יכול לעשות את התקון.

בלי [למוד] גמרא כל מה שמדברים, כל מה שאנחנו משיגים אין כלים לאורות, אדם לא יכול להלחם עם המחשבות הרעות רק על ידי למוד הגמרא, אפילו יסע לציון (לאמן) מליון פעם זה לא יעזור לו, הרבה אמר רק על ידי למוד הגמרא אדם יכול להלחם עם המחשבות הלא טובות, להלחם עם המחשבות הלא טובות זה רק על ידי למוד הגמרא, למלא את המוח בלמוד הגמרא, בקצות החשן, נתיבות המשפט, תקפו כהן, אדם צריך ללמד גמרא. (מעלות הצדיקים).

מסביר ר' נתן בהלכות חדש הלכה ד' מה היתה הטעות של בלעם שהוא לא ידע שהמלחמה זה עם התאוות וזה טעות של כל הפילוסופים של הגוים, הפילוסופים חושבים שהעקר זה החכמה, ולא יודעים שהעקר זה להתגבר על התאוות, הפילוסופיה היא כסטה על התאוות שלהם, הם היו הכי משחתים בעולם, כל הפילוסופים, סוקרטס, אפלטון, אריסטו, הכי משחתים בעולם והפילוסופיה שלהם כסטה על השחיתות שלהם, הם היו הולכים על איים, לגור באיים נפרדים אבל זה לא עזר שום דבר..

אדם לומד גמרא זה כדי להלחם עם התאוות, כל למוד גמרא זה להלחם עם התאוות, אדם בא לעולם רק להלחם עם התאוות, רק זה

קדושת המידות

הילדים הם מביאים את הפרנסה

[כְּשִׁפְרָעָה גֹזֵר:] "כֹּל הֵבֵן הַיְאֵרָה [תְּשֻׁלִּיכָהוּ] (שְׁמוֹת א, כב). עֲמָרָם אֹמֵר מִיָּד לְהִתְגַּרֵּשׁ עֲמָרָם הִיָּה הִכִּי צְדִיק בְּדוֹר, הִכִּי קְדוֹשׁ בְּדוֹר, הִכִּי טְהוֹר בְּדוֹר, כְּתוּב בְּרַמְבַּ"ם בְּסֵפֶר שׁוֹפְטִים (הַלְכוֹת מַלְכִּים פֶּרֶק ט הַלְכָה א') שְׁכַל הַתּוֹרָה עֲבָרָה דְרָכּוֹ, זֶה רַמְבַּ"ם שׁוֹפְטִים כֹּל הַתּוֹרָה עֲבָרָה דְרָךְ עֲמָרָם, וּבִסּוּף שֶׁהֵגִיעַ נִסְיוֹן הוּא לֹא עֲמַד בְּנִסְיוֹן, מִצְטַעֵר לְהַגִּיד אֵת זֶה הוּא לֹא עֲמַד בְּנִסְיוֹן, הוּא הַתְּבַלְבֵּל, [פְּרָעָה גֹזֵר] "כֹּל הֵבֵן הַיְאֵרָה תְּשֻׁלִּיכָהוּ", הוּא שֶׁאֵל אֵיךְ אֶפְשֵׁר לְהֵבִיא יְלָדִים, 'אַחֲרֵי כֵּן גֹזֵרָה'.

'אֲבֵל' צְרִיךְ לְהֵבִיא יְלָדִים כְּפִשׁוּטוֹ, הַיְלָד מְבִיא אֵת הַפְּרִנְסָה, זֶה בְּדִיּוּק הַפּוֹךְ, הַיְלָד מְבִיא אֵת הַפְּרִנְסָה, 'הוּא יִלְחֵם נֶגֶד פְּרָעָה' אֵתָּה מְבִיא עוֹד יֶלֶד וְעוֹד יֶלֶד וְעוֹד יֶלֶד, וְהוּא כֶּבֶד יִדְאָג לְכַרְטִיסֵי טִיסָה, אֵתָּה תִתְקַשֵּׁר לְסוֹכֵן וְזֶה הַכֹּל, כְּשֶׁהַיְלָד בָּא הוּא בָּא עִם כָּל הַשְּׁפַע, עִם הַכְּרִטִּים טִיסָה, לֹאֵן הוּא צְרִיךְ לְטוֹס, הַכֹּל

כֶּבֶד מִתְכַנֵּן לְפָנָי שֶׁהוּא יָרַד לְעוֹלָם, אֵתָּה כֶּבֶד תִּמְצָא [אוֹלֵי צְרִיךְ לֹמֵר פְּגַמַּת] אֵת הַשְּׁפַע שְׁלָךְ, אֲבֵל הַיְלָד לֹא קִלְקַל אִזּוֹ אֵתָּה יָכוֹל לְזָכוֹת בְּזָכוֹת הֵבֵן, אֵתָּה גַם יָכוֹל לְזָכוֹת לְכַמָּה פְּרוּרִים, לְמַעֲשֵׂר, אֲבֵל כָּל הַשְּׁפַע בָּא בְּזָכוֹת הַיְלָדִים, כִּי הֵאֱבֵא פָּנָם בְּכָל הַצְּנוּרוֹת, הוּא כֶּבֶד חִתָּךְ אוֹתָם, כֶּרֶת עוֹד כֶּרֶת עוֹד כֶּרֶת, כָּל כֶּרֶת זֶה לְכָרוֹת עוֹד צְנוּר, כֶּבֶד לֹא נִשְׂאָר צְנוּרוֹת, אִזּוֹ בְּזָכוֹת הַיְלָד, יֵשׁ אֵת כָּל הַשְּׁפַע, הַשְּׁפַע בָּא בְּזָכוֹתָם, אִין לָהֶם עֲבֵרוֹת. וְכֹל הַתּוֹרָה עֲבָרָה דְרָךְ עֲמָרָם, עַד שֶׁבֵּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְקִבַּל תּוֹרָה מֵהַשָּׁמַיִם, אִזּוֹ עֲמָרָם הִזָּה הֵגִיעַ לְנִסְיוֹן הוּא כֶּבֶד הַתְּבַלְבֵּל, הוּא לֹא יָדַע שֶׁהַיְלָדִים יֵבִיאוּ אֵת הַשְּׁפַע, מֵה אֵתָּה דוֹאָג? הַיְלָדִים כֶּבֶד יִדְאָגוּ לְעֲצָמָם, אֵתָּה תְּבִיא אֵת הַיְלָד הוּא כֶּבֶד יִלְחֵם עִם הַחַיִּלִּים עִם הָאֱלֹהִים, עִם הַשִּׁבְ"כ וְעִם הַמוֹסֵד. כְּשֶׁהַיְלָד הוּא בָּא הוּא זָךְ וְטְהוֹר, הוּא יָכוֹל לְהִלָּחֵם עִם כָּל הַשִּׁבְ"כ, עִם כָּל הַסְטֵרָא אַחֲרָא, עִם פְּרָעָה, עִם הַחַיִּלִּים שְׁלוֹ. (מַעֲלוֹת הַצְּדִיקִים).

צבא ארה"ב: החותים ירו אמש 2 טילי חוף ים לעבר אוניות אזרחיות בים האדום

כיצד חוסל אלערווי?

לפי הגורם הביטחוני הלבנוני, מטוס הקרב ירה 6 טילים, שניים מהם לא התפוצצו. לדבריו, שני טילים חדרו לגג, שתי קומות לפני שפגעו במקום המפגש של מנהיגי חמאס "פגיעה ישירה".

בדיווח הלבנוני הנ"ל נאמר כי – "בדקות האחרונות נעצר מפקד בכיר בחיזבאללה יחד עם אשתו בחשד שסיפק לישראל את מיקום זמן הפגישה של ראשי החמאס בדירה בבירות."

טורקיה לא מאפשרת ל-2 שולות מוקשים שבדרך לאוקראינה לעבור

חשוב לציין כי אוניות מלחמה רוסיות חוצות שוב ושוב את המיצרים מבלי שטורקיה עוצרת אותן.

למעלה מ-200 הרוגים בפגיעה בעת האזכרה לסולימאני באיראן

ישראל מפציצה מטרות סוריות ולבנוניות בתגובה לשיגור רקטות

מאז תחילת המלחמה בעזה, הגבירה ישראל את קצב התקיפות בשטח סוריה, כאשר מספר התקיפות הישראליות הגיע לכ-47 פעמים, כולל 18 תקיפות מהקרקע עם טק"ק ו-29 תקיפות אוויריות. כך על פי הסטטיסטיקה של המצפה הסורי.

תקיפות אלו הובילו לפגיעה והרס של 88 מטרות, ולהרג של 78 אנשי צבא, בהם 39 סורים ו-39 זרים, בנוסף להרג של חמישה אזרחים, בהם אישה וילד, כתוצאה מהתקיפות הישראליות.

הטיימס: הצבא הבריטי מתכנן התקפות אוויריות על החותים בתימן אוקראינה: טילי הפטרויט הצליחו להפיל 15 טילים היפרסוניים רוסיים "קינזהל"

הצבא הסורי: ישראל תקפה מטרות איראניות מגוונות ליד העיר חאלב ישראל נלחמת כבר 90 יום: חוסל מפקד בכיר בחיזבאללה בלבנון

חיזבאללה ממשיך לספוג אבדות בתגובה לשיגורים שלו לעבר יישובי הצפון שאמנם מסבים בעיקר נזק לרכוש, אולם אינם עוברים בשקט. הלילה חוסל מפקד בכיר בארגון ועמו 4 פעילים נוספים | בארה"ב דבורים שדאעש עומד מאחורי סדרת הפיצוצים באיראן שהובילו למעל 200 הרוגים

חששות מהסכם השלום בין איראן לסעודיה? תחשבו שוב

היום היו אמורות להתחדש הטיסות הישירות בין שתי המדינות לאחר שמונה שנים בהן הקו בין ריאד לטהרן לא פעל - אלא שהטיסות המתוכננות בוטלו בשל חוסר ב"אישורים" המובטחים

בשנת 2023 מתו בישראל 104 ילדים בתאונות בבית, בדרכים ובפנאי

ארגון 'בטרם' מסכם את שנת 2023 עם דו"ח מדאיג. 52% מהילדים ובני הנוער שנהרגו בתאונות היו מהחברה הערבית. שלושת גורמי התמותה הבולטים ביותר הם תאונות דרכים, טביעה וחנק • אורלי סילבינגר, מנכ"לית העמותה: "תאונות אינן גזירת גורל. זה בידיים שלנו למנוע אותן ולשמור על בטיחות ילדינו"

באיחוד האירופי רוצים לכפות על ישראל וחמאס להגיע לפתרון

באיחוד האירופי מזהירים כי "המזרח התיכון עלול לעלות בלהבות אם הסכסוך יסלים". ראש מדיניות החוץ של האיחוד האירופי, רוצה לכפות על הצדדים להגיע להסכם. ראש מדיניות החוץ של האיחוד אמר שיש לו תוכניות לבקר במזרח התיכון, כולל לבנון

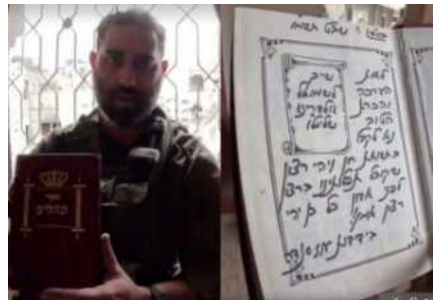
אלערורי חוסל בסמוך ליום ההולדת של הנער שאותו חטף: "הקלה גדולה מאוד"

הוא הודה באחריות ארגון הטרור חמאס לרצח שלושת הנערים הישראלים ושיבח את חטיפתם | הוריו: "לא חיינו לו, אנחנו לא מתעסקים בזה"

בעזה

אומרים תהילים?: ספר תהילים נמצא בבית מחבל בג'באליה

ספר תהילים שהוענק בשנת תשמ"ו נמצא בבית של מחבל בשכונת ג'באליה בעזה. משפחתו של מעניק ספר התהילים מספרים כי הם מחפשים אחרי 'שמואל גולדרינג' שקיבל את הספר מאביהם. אתם מכירים צרו קשר!

לאחר סערת השימוע וההתפטרות: בהרווארד

מינו נשיא חדש - יהודי

פרופ' אלן גרבר מונה להחליף את נשיאת אוניברסיטת הרווארד שהתפטרה לאחר שנטען כי לא פעלה מספיק כדי לטפל בתקריות אנטישמיות במוסד

ההורים השכולים דורשים לחימה עד הסוף: "כמו שארה"ב סיימה את

דאעש"

יחיאל לייטר ששכל את בנו משה, ותא"ל (מיל") דדי שמחי ששכל את בנו גיא, הצטרפו למחאת ההורים השכולים ודרשו שלא לסיים את המערכה עד הניצחון. "ארה"ב נלחמה נגד דעא"ש, היא לא השאירה את המלחמה לקראת הסוף, אלא הפכה את דעא"ש לסופני, סיימה את העבודה", הזכיר לייטר

ארה"ב הגיעה בחשאי להסכם שמאריך

את נוכחותה הצבאית בקטאר

ארה"ב הגיעה בשקט להסכם עם קטאר על המשך שימוש בשטחה לבסיס הצבאי הגדול ביותר במזרח התיכון .

קנה טנק באי"י: אספן שמצא מטילי זהב, מתחרט שהעביר אותם למשטרה

בשנת 1990 עיראק פלשה לכוחית וכמויות גדולות של זהב נבזזו על ידי חיילים. שלל נסתר נמצא בטנק יראקי על ידי אספן שרייון צבאי. הוא מסר אותם למשטרה לפני שש שנים, אך כעת מתחרט על החלטתו לעשות זאת

אדם נמצא מת בתוך מנוע מטוס בארה"ב

אדם נמצא מת בתוך מנוע מטוס בשדה התעופה בסולט לייק סיטי ביוטה שבארה"ב. נוסעים בטיסת דלתא מסולט לייק סיטי לסן פרנסיסקו היו על הסיפון כשהאירוע התרחש

השווגער של הנשיא לשעבר חולה מאד

הנשיא לשעבר דונלד טראמפ הודיע כי חמותו אמליה "חולה מאוד". הנשיא לשעבר הוסיף: "זה קשה". "אני מקווה שהיא תתאושש", אמר טראמפ על אמליה קנב, המטופלת בבית חולים במיאמי

התוכנית ליום שאחרי: חמולות ישלטו על אזורים בעזה

תוכנית חדשה שגובשה בצה"ל ותוצג מחר בקבינט קובעת כי ביום שאחרי המלחמה כל חמולה תקבל תת-מחוז בעזה ותהיה אחראית על חלוקת הסיוע ההומניטרי לאותו אזור

הזוי: בצה"ל חוקרים: חשד שחייל ירה למוות במחבל

לפי החשד, המחבל הועבר לשמירה של הלוחם, אשר ביצע ירי לעברו בשלב מסוים וגרם למוותו | מצ"ח פתחה בחקירה

לראשונה בתולדות המדינה: בג"ץ פסל את חוק יסוד הסבירות

בית המשפט העליון פסל את החוק לצמצום עילת הסבירות. יצוין כי 12 מתוך 15 שופטים קבעו כי לבית המשפט יש סמכות להתערב בחוקי יסוד

מטוס המריא אתמול ונחת שנה אחורה - איך זה ייתכן?

טיסה של חברת תעופה יפנית נחתה בארצות הברית מספר שעות לאחר שהמריאה מנמל התעופה בטוקיו, יפן | בשל חציית קו התאריך הטיסה נחתה שנה קודם שהמריאה

ריבה, שוקולד ובשר: הארוחות של המחבלים מרתיחות את בן גביר

השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר זועם על התפריט שמקבלים מחבלי הנוחבה וקורא לשנות אותו: "לא ייתכן שבזמן שהחטופים שלנו סובלים מרעב, האסירים זוכים לארוחות דשנות", טען

לא רק כిפת ברזל: ניסיונות להאיץ את מערכת היירוט בלייזר

מערכת הלייזר "מגן אור" לא נכנסה עד כה לפעילות מכיוון שאינה מסונכרנת עם יתר מערכות צה"ל, ועלולה להפריע לכיפת ברזל ואף למטוסי חיל האוויר, במערכת הביטחון פועלים להאיץ את המכונות המבצעית למערכת היירוט בלייזר | במקביל פועלים למערכת לייזר נגד רחפנים

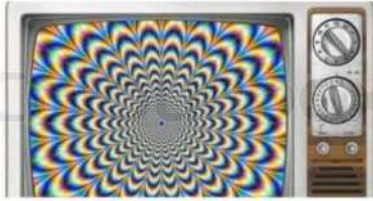
מטוס רוסי נחת בטעות על נהר קפוא

צוות מטוס An-24 רוסי שנחת על נהר קפוא הושעה מטיסות. אנשי הצוות של המטוס נחתו על נהר קולימה הקפוא בכפר במזרח הרחוק של רוסיה. הצוות יישאר בהשעייה עד תום הבדיקה

שר הביטחון הגרמני רוצה להחזיר גיוס חובה לצבא

בשנות המלחמה הקרה שירתו בצבא גרמניה כחצי מיליון חיילים

שאתה מנסה לנהל דו-שיח עם אדם שצורך המון טלוויזיה

אתה בעצם מדבר עם אדם שנמצא בהיפנוזה עמוקה

ככה אריות רואים זברות

מה הכפתור הזה עושה?

אם את דופקת את הרכב, לוחצים על הכפתור הזה והוא מבטל את התאונה האחרונה

תוך 18 ימים בלבד, נשיא ארגנטינה חאבייר מיליי:

1. אישר חוק הגנה עצמית
2. פיטר 5,000 פקידי ממשלה
3. ביטל 380,000 תקנות רגולציה
4. אישר חוק ללימודים מהבית
5. הציע החמרת ענישה למחוללי מהומות
6. אישור תשלום חוזים בביטקוין
7. הפריט חברות ממשלתיות
8. פתח את שוק הנפט במדינה

חבל שהוא לא התמודד אצלנו

מומחים מתכננים "לכבות את השמש" בניסיון להציל את כדור הארץ משינויי האקלים

אסף זקנים
2023.09.20

על אף תופעות הלוואי והסכנות המלוות לך, מדענים מתכננים לפזר חלקיקים בשמים ולעמעם את אור השמש כדי לקרר במעט את כדור הארץ ולהציל את האנושות. זו התכנית המלאה שלהם

יפוצו מעינותך חוצה

בשורה משמחת

ב"ה ניתן לקבל את הגליון "שביבי אור" עם
השיעורים היומיים תפילות ותמונות ממורינו
הרב אליעזר ברלנד

מדי שבוע בערים:

בת ים

נתיבות

רעננה

באר שבע

פתח תקוה

אשדוד

ביתר

בית שמש

דימונה

לפרטים נוספים או לקבלת הגליונות בערים נוספות:

058-3289-318

ובכן, מצווה אני
עליכם שתדפיסו
הספרים.
שיהיה יפוצו
מעיינותך
חוצה

שתהיו
חזקים
בממון,
ברצון
ובטרח

רק אני
מקווה
שדף
אחד
מספרי
רבינו
יהיה
תיקון
על

ואמר,
שהעקר
עסק
שלכם
יהיה
להדפיס
ספרים
יפוצו
מעיינותך
חוצה

מקיימים את צוואת ר' נתן זיע"א

ומשתתפים בהדפסת והפצת ספריו של
מורינו הרב שליט"א

המגלה ומאיר את דרך
רבינו הקדוש והנורא
בעולם

בהדפסת

ספרי מורינו הרב החדשים

תשע"ו

1

חלק ג'

שיעורים שנאמרו מחודש
שבט עד סוף השנה
רובם מתוך בור הכלא הנורא
בדרום אפריקה ובארץ ישראל

תשפ"ב

3

חלקים

שיעורים • מכתבים • מאמרים
• תפילות • קריאות קודש
שנת השחרור!

תשפ"ג

3

חלקים

שיעורים • מכתבים • מאמרים
• תפילות • קריאות קודש

לפרטים נוספים:

058-3289-318

ניתן להנציח מהדורות, חומשים, פרשות, וחודשים, להשתתף בהדפסת הספרים הקדושים.